

Un grup de coloniști jugoslavi, fotografiați cu ocazia unei recepții la Legația jugoslavă din Capitală.

cehoslovaci sunt organizați în asociații cari, în măsura posibilităților pe cari le au, activează mai ales în domeniul culturalo-patriotic.

Printre Cehii cari au fost și cei cari mai sunt acum în România, menționăm, ca nume cunoscute de marele public: Li man, unul din arhitecții Palatului regal; arhitectul Strob el, șeful canalizării municipiului București; arhitectul Prager, fabricantul

Scene dela o petrecere câmpenească organizată de coloniștii englezi la Country-Club din București.

Un grup de coloniști unguri, fotografiați cu ocazia unei reprezentări de teatru organizate de ei.

O recepție la legația japoneză din Capitală.

de mezeluri Pațac, I. V. Socec, Karel Vopicka, fost consul al Americii în București, etc.

COLONIA JUGOSLAVĂ: 6000 MEMBRI
Casa din strada I. G. Duca. Corurile vocale și de tambure. Școala primară. Pensionarii.

Majoritatea coloniștilor jugoslavi sunt refugiați din Macedonia, din cauza asupririi Turcilor și deci sunt așezați în țara noastră cu mult înainte de marele războiu mondial.

Risipiți prin: București, Buzău, Iași, Galați, Brăila, Ploiești și Sulina, acești refugiați au deschis, peste tot, acele mici restaurante pentru muncitori, denumite „birturi economice” și, într-o mai mică măsură, brutării. Mai târziu, în preajma războiului, au venit în țară și o seamă de antreprenori de construcții.

În anul 1911, erau în România circa 1500 familii de Sârbi (4500 inși). Majoritatea acestora au constituit atunci asociația de ajutorare denumită „Infrățirea Sârbilor”. Din cotizațiile membrilor și din serbările pe care le-a organizat, asociația a cumpărat, în anul 1927, un local propriu în, strada I. G. Duca, 16.

În afară de acest local, colonia mai are, în București, o școală primară, în strada General Lahovary 12, unde învață 200 copii, cu trei profesori jugoslavi și unul român. În viața liniștită și ordonată a acestei colonii, a intervenit anul trecut un regretabil incident, care nu poate fi uitat de toți, cu una cu două; coloniștii jugoslavi aveau ca lăcaș de rugăciune, împreună cu Rușii aflați în Capitală, biserica rusească din strada Bursei. Ori, iată că anul trecut, d. Ostrowski, ministrul Sovietelor la București, a dăruit-o Patriarhiei. Din această cauză, biserica rusească a devenit acum biserică românească, iar credincioșii jugoslavi au rămas fără lăcaș de închinăciune.

Dar supărarea va trece. Colonia jugoslavă este foarte bine organizată și strânge cu râvnă fonduri, pentru o biserică pe care vrea să și-o clădească, curând, curând. Colonia serbează, în România, următoarele sărbători: 24 Ianuarie (Sf. Sava, patronul școlilor jugoslave), 29 Iunie (Sf. Petru, patronul coloniei), 6 Septembrie (ziua de naștere a regelui Petru) și 1 Decembrie (unirea Jugoslavilor).

La fiecare din aceste sărbători, toți coloniștii din Capitală merg dimineața la biserică, după amiază la legație, unde sunt primiți de ministru, iar seara, la serbările și balurile organizate de asociație, de obicei în sala Eintracht.

Domnul Alex. Gavrilovici, conducătorul coloniei jugoslave.

D. Theo Schonnk, președintele coloniei germane

Tineri din colonia cehoslovacă, fotografiați în casa cehoslovacă din strada Lucaci 6.

Excursioniști polonezi și coloniști polonezi din Capitală.

Iată câteva nume ale celor mai vechi jugoslavi stabiliți în București: Rista Gruici (comerciant, fost în bul. Brătianu), Niculae Ilici (C. A. Rosetti) Alex. Nestorovici (str. Al. Lahovari), Milan Petrovici (Calea Rahovei), Toma Dimcevic (Calea Griviței), Mihailo Nicolici (Spl. Brâncovenesc), și Anton Minovici (șos. Ștefan cel Mare). Apoi, Crista Peicinovici și Lazăr Nicolici, antreprenori și în fine, Alexandru Gavrilovici, președintele cinematografiștilor din România, care conduce de douăzeci de ani colonia.

COLONIA GREACĂ: 20.000 MEMBRI

Laborioasa activitate a comunităților din: București, Galați, Constanța, Brăila, Sulina, Bazargic și Tulcea.

Coloniile grecești din România s'au numit totdeauna „Comunități elene” și spre deosebire de celelalte colonii străine, au activat complet izolate unele de altele, fiecare în orașul unde luase ființă. Așa spre exemplu, activează, între altele, de zeci de ani, fără ca să aibă legătură una cu alta, principalele comunități elene din: București, Galați, Constanța, Brăila, Sulina, Bazargic și Tulcea.

În București sunt aproximativ 5000 greci, cari formează „Comunitatea Elenă din București”. Mai toți aceștia sunt comercianți de coloniale. Înainte de războiu această comunitate era formată din mai bine de 20.000 Greci. Primii din aceștia au organizat colonia, în forma sa inițială, acum 50 — 55 ani, sub numele de „Comunitate”, care se ocupă numai cu opere de asistență socială. În anul 1902, un membru mai bogat al comunității, anume Horocopos, a înzestrat colonia cu o biserică, pe care-a clădit-o în bulevardul Pache Protopopescu, unde se află și astăzi și care se numește biserica *Evangelismos*.

La începutul anului 1915, a fost înființat primul club sportiv al comunității, „Orfeus”, care cuprindea, încă de pe atunci, peste 500 membri. După războiu, activitatea comunității din București s'a intensificat. Organizată pe noi baze, comunitatea își alege câte un președinte, din trei în trei ani și nu mai primește în rândurile sale decât Greci, cari locuiesc în România cu pașaport, nu și pe acei cari au adoptat cetățenia română. În anul 1928, colonia a strâns prin colecte și serbări, suma de opt milioane lei și a mai obținut alte patru milioane, din partea guvernului grec, bani cu cari a clădit marea școală din strada Austrului 33.

La această școală, copiii coloniștilor greci învață cursul primar și liceul complet.

În fiecare an, comunitatea organizează: serbări, baluri, producțiuni teatrale, etc., pentru a strânge fondurile cu cari ajută pe săracii coloniei, îmbrăcându-i și dându-le alimente, la Crăciun și Paști.

LA GALAȚI

Înființată cu zece-cincisprezece ani înaintea celei din București, comunitatea elenă din Galați numără astăzi circa 7000 membri (înainte de războiu număra aproape 20.000).

Prin anii 1870—1872, Grecii din Galați, deși erau neorganizati, au clădit, din fondurile strânse prin colecte, o biserică și o școală. Ambele edificii funcționează și astăzi.

Mai târziu, prin anul 1880, a fost înființată o școală particulară denumită „Pilarinos”, care deasemeni există și astăzi.

Coloniștii greci din Galați și-au înființat și un club, pe care-l frecventează cu regularitate.

LA CONSTANȚA

Constanța, care înainte de războiu adăpostea peste 20.000 Greci, nu mai are astăzi decât circa 5000. Aceștia formează „Comunitatea elenă din Constanța”, care este organizată pe aceleași principii ca și celelalte comunități.

Sub auspiciile acestei organizații coloniste, au luat ființă și funcționează la Constanța următoarele instituții:

O școală primară, care-a fost înființată acum 60 ani;

Un liceu, care-a fost înființat după războiu: O asociație de binefacere, feminină (înființată în anul 1920);

O biserică (clădită acum 62 ani) și

O asociațiune sportivă „Elpis” (înființată în anul 1910).

CELELALTE COMUNITĂȚI

În afară de aceste trei mari comunități elene, mai există în România, după cum am spus, organizațiile de coloniști greci din: Brăila (1000 membri), Sulina (2000 membri), Bazargic (1000 membri), și Tulcea (1000).

Colonia elenă din Brăila are o școală primară și o biserică. Ambele instituții datează de acum 70 ani.

Colonia elenă din Tulcea, care este cea mai veche organizație greacă dela noi, are o școală și o biserică, clădită încă din anul 1856. În anul 1876 a existat la Tulcea și o mitropolie greacă. La Sulina există o biserică greacă, clădită acum 78 ani.

Președinții comunităților elene din România sunt: la București d. Panait Arghiropolu, la Galați d. Antipa, la Constanța d. Hurmuziadis, la Sulina d. Zervos, la Brăila d. Portolo.

Dintre coloniștii greci, cari-au făcut parte din comunitățile elene de dinainte de războiu notăm: Kalinderu, fondatorul muzeului din București, care-i poartă numele, moșierul Kiriazzi, bancherul Chrissoveloni, ziaristul Sardelly, etc.

COLONIA GERMANĂ: 5000 MEMBRI

Reminiscențele construirii primei rețele de cale ferată dela noi. Viața coloniei în vechiul și noul spirit german.

Înjghebaria coloniei germane dela noi își are obârșia în construirea primelor rețele de cale ferată, din România. În anul 1894, se găseau, în țara noastră, aproape o sută de Germani cari lucrau la căile ferate și cari au pus bazele „Asociației supușilor germani din România”.

La început, Asociația nu cuprindea în rândurile sale, decât intelectuali și personalități de seamă. Astfel, între primii membri, erau: Em. Lessel, întemeietorul fabricii din București, care mai funcționează și astăzi, sculptorul Stork, fabricantul de mobile O. H. Müller, dr. Kremnitz și fiica sa Mite Kremnitz, scriitoarea cu renume de astăzi, fostă prietenă a reginei Elisabeta, Stoeltz, directorul băncii anglo-române, Strasberg, etc.

Potrivit noului spirit german, în ultimii trei ani, „Asociația supușilor germani” s'a mărit, ea cuprinzând astăzi, fără excepție, supușii germani din toate categoriile. Amestecați astfel la un loc, atât intelectualii cât și proletarii, coloniștii germani organizează serbări, țin conferințe, rulează filme de propagandă, serbează marile sărbători naționale, etc.

În afară de acestea, Germanii dela noi se ocupă în de-aproape și de mișcarea sportivă.

Colonia germană nu are niciun local propriu în București și nicio instituție: școlarii învață la școala evanghelică, credincioșii merg la biserica protestantă și catolică, iar doritorii de petreceri la „Turnverein”, „Liedertafel”, etc. Doar propaganda patriotică și asistența socială se face în localul pe care-l are închiriat asociația, în str. Dumbrava Roșie. (Asociația este condusă de d. Theo Schennk).

COLONIA ARMEANĂ: 6000 MEMBRI

Activitatea celor 11 asociațiuni de Armeni. Ziarele și revistele cari apar în limba armeană. Bisericele. Mișcarea sportivă.

În întreaga Românie se află circa 6000 Armeni, stabiliți și organizați în colonii.

Majoritatea Armenilor din România sunt stabiliți la București. Ceilalți se află, în grupuri mai mult sau mai puțin numeroase, în următoarele localități: Iași, Botoșani, Roman, Suceava, Tg. Ocna, Galați, Brăila, Constanța, Tulcea, Bazargic, Chișinău, Ismail, Cetatea Albă și Tighina. În toate aceste localități se găsesc biserici armenesti, clădite din colectele făcute de coloniști. La Bazargic, Silistra, Constanța și Galați, sunt și școli primare armenesti.

Toate coloniile armenesti din România au ca șef spiritual pe arhiepiscopul Husig Zohrabian, care este și șeful eparhiei bisericii armenesti din București. În afară de acesta, coloniile, cari sunt numite „comunități”, sunt conduse, fiecare în parte, de către un președinte. Comunitatea din București are ca președinte pe d. Grigore Zambagian.

În București funcționează 11 asociațiuni armenesti cari au, mai toate, filiale în provincie, astfel: Asociația muzicală „Komitas”, care propagă, prin diferite concerte, muzica armenescă; Asociația de cultură fizică „Homenitmen”, care se ocupă cu atletismul și cercetășia; „Uniunea Armenilor din România”, a cărei prezidenție de onoare o deține d. Trancu Iași, fostul ministru al muncii; „Asociația studenților armeni”, care cuprinde un număr de circa 100 studenți, dela universitățile din România; Asociația culturală „Raffi”, care are peste 500 membri și care se ocupă cu propaganda culturală; Asociația „Hog”, care se ocupă cu propaganda patriotică; Comitetul pentru ajutorarea săracilor; Asociația de binefacere „Crucea de caritate” care îngrijește de coloniștii bolnavi și lipsiți de mijloace; „Asociația generală armeană de binefacere”, secția București, care este întemeiată de un mare bogătaş armean și are secții în toată lumea; și alte trei asociații regionale, pentru ajutor reciproc.

Comunitatea armeană din București are, în afară de marea biserică din bul. Carol, o școală, unde se învață clasele primare și trei clase liceale.

COLONIA POLONEZĂ: 9000 MEMBRI

Polonezii cari formează coloniile din țara noastră sunt veniți în România în trei mari etape: în jurul anilor 1830 și 1863, ca refugiați din cauza revoluțiilor; în 1890, ca specialiști la întreprinderile petrolifere dela noi; și în anii de după războiu. Cei veniți în urmă formează colonia poloneză propriu zisă. Ceilalți au dispărut din rândurile coloniei, fie adoptând cetățenia română, fie murind.

Înainte de războiu, prin anii cari au trasat cele trei epoci, în cari Polonezii au înjghebat colonii la noi în țară, erau, în București următoarele asociațiuni poloneze: „Cercul polon”, care avea o frumoasă bibliotecă, „Societatea de ajutor mutual”, care se ocupa cu operele de binefacere, „Societatea Sf. Hedwiga”, a doamnelor și „Societatea școlii polone”.

Toate aceste asociațiuni aveau filiale și în marile orașe din Moldova, unde coloniile poloneze erau destul de numeroase. După războiu aceste asociațiuni nu mai existau.

Colonia poloneză înjghebată prin anii 1922-23, are în momentul de față o asociație de binefacere și o asociație culturală, care țin conferințe și dă lecțiuni de limba polonă.

Conducătorul coloniei este d. Iacobowsky, directorul companiei aeriene „Lot”, filiala București.

COLONIILE: AUSTRIACĂ, BULGARĂ, UNGARĂ, ENGLEZĂ, TURCĂ, ALBANEZĂ ȘI RUSĂ

Mai sunt în țara noastră alte șapte colonii, cari deși nu sunt constituite propriu zis, au totuși o activitate oarecare. Acestea sunt:

Colonia austriacă: formată din 5500 membri, dintre cari: 1840 capi de familii, 1440 soții și 2200 copii.

Membrii acestei colonii organizează numai reuniuni distractive. De ajutorarea mutuală și de mișcarea culturală nu se ocupă;

Colonia ungară: formată din 6000 membri, dintre cari: 1670 capi de familii, 1460 soții și 2860 copii.

Colonia ungară are o școală, în strada Sfinții Voevozi nr. 50. În acest local sunt organizate și manifestările culturale și reuniunile distractive ale coloniștilor;

Colonia engleză: formată din 428 capi de familii, 350 soții și 700 copii.

Această colonie are în Capitală o biserică, situată în strada Dimitrie Chițu, unde se oficiază, regulat, în fiecare Duminică, slujbe religioase. În afară de această instituțiune, mai există în Capitală și o școală anglicană, în strada Negustori.

Toate reuniunile și manifestările sportive ale coloniei engleze din Capitală au loc la „Country Club”, dela Șosea;

Colonia bulgară: care este formată din circa 1100 membri stabili și 1500—2000 flotanți.

Această colonie are o școală primară în București, unde în zilele de lucru se predă limba bulgară, iar în zilele de sărbătoare se organizează serbări, festivaluri, etc.;

Apoi: **colonia turcă**, formată din 1500 membri, **colonia albaneză**, formată din 1600 membri și **colonia rusă**, formată din 2500 membri.

ALTE NAȚIUNI DIFERITE

Aproape că nu există națiune de pe pământ, care să nu fie reprezentată prin câțiva indivizi, în România. Se poate vedea astfel, din statisticele ministerului muncii, că numărul străinilor din țara noastră cuprinde, în afară de națiunile pomenite în descrierea coloniilor de mai sus și circa 5000 străini, trecuți la

capitolul „Diferite naționalități” și cari sunt : belgieni, americani, olandezi, japonezi, portughezi, spanioli, norvegieni, laponi, chinezi, negri supuși americani, suedezi. danzighezi, luxemburghezi, egipteni, etc.

Toți aceștia formează, în mic bine înțeles, colonii.

Este interesant de știut că cea mai mică colonie din țara noastră o formează chinezii. Sunt doi la număr și se numesc : primul Loo Chinting și celălalt Li De Tien. Ambii și-au schimbat numele și se cheamă acum : primul *Vasile Chițu* și celălalt *Ion Tudose*. Ambii s'au însurat cu câte o româncă și trăesc din confecționarea și vânzarea florilor chinezești de hârtie, cu cari se decorează sălile.

CETĂȚENII NANSSEN ȘI ROMÂNII... CU PAȘAPORT

Sunt în România și circa 9000 străini, cari nu au nicio naționalitate și cari se bucură totuși de protecția noastră, datorită pașaportului *Nansen*, pe care toate autoritățile competente, din întreaga lume îl eliberează, conform convențiilor internaționale, foștilor refugiați politici din Rusia și Armenia.

Acești străini nu sunt organizați în colonii, ci sunt asimilați coloniilor rusești și armenesti.

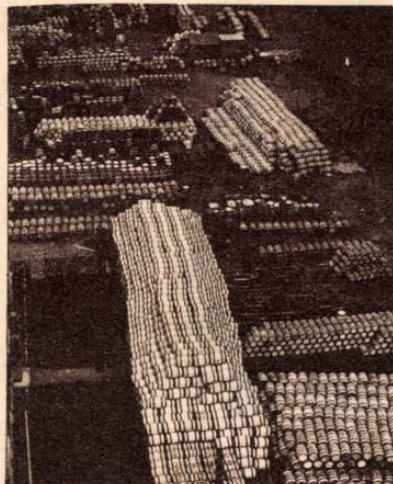
În fine sunt și 150 de Români... străini. Aceștia, deși sunt născuți și crescuți în România, unde de altfel, majoritatea din ei au rude și proprietăți, totuși sunt... străini din cauza neglijenței lor : și-au pierdut cetățenia, atunci când au locuit în străinătate mai mulți ani și n'au avut grijă să ceară trecerea lor în listele de naționalitate, la recensăminte.

Aceștia, până la data când vor îndeplini stagiul legal pentru recăștigarea cetățeniei, sunt socotiți supuși străini și locuiesc deci, în propria lor țară, cu pașaport.

Ion Munteanu

100.000 BUTOAIE DE SCRUMBII ÎN GREVĂ

3.000 de fete pescari, de pe coasta scoțiană au declarat grevă, cerând o majorare de salariu, de 2 pence la butoiul de scrumbii. Mii de butoaie au rămas în așteptare. În fotografia de jos, una dintre conducătoarele grevei vorbește tovarășelor ei.

„Realitatea Ilustrată” înstitue un concurs pentru alegerea celor mai buni cântăreți și cântărețe pentru plăci

Aleșii vor semna numai-decât angajamente importante cu casa de imprimări „Pan”.

„REALITATEA Ilustrată”, revista care prin concursurile ei a reușit să promoveze totdeauna elementele tinere și talentate care nu aveau prilejul să se afirme, a instituit un nou concurs pentru găsirea celor mai bune voci fonogenice, pentru a fi imprimate pe plăci de gramofon.

Profesioniștii sunt excluși de la acest concurs.

Participanții la concurs vor rămâne complet anonimi, cântând singuri într-o odaie unde se va instala microfonul. Juriul și publicul vor asculta vocile reproduse prin difuzorul care va fi instalat pe scena sălii de spectacol. Repetăm acest punct foarte important al anonimatului. **Candidatul nu va fi văzut nici de public, nici de juriu.** I se va auzi doar vocea transmisă prin difuzor.

Fiecare concurent va fi anunțat printr'un pseudonim, sub care se va înscrie la concurs. În acest mod, fiecare persoană care are voce are prilejul să și-o verifice și eventual să și-o valorifice, fără să i se cunoască numele și fără a fi văzută.

Câștigătorii concursului vor semna imediat un contract de angajament cu casa de plăci „Pan”, și vor imprima melodii pe plăcile „Pan” și „Lifa”. De asemeni câștigătorii vor cânta la postul de radiodifuziune.

Concursul va avea loc la finele lunii Noembrie, și în fața unui juriu pe care-l vom anunța la timp.

Cei cari doresc să participe la concurs sunt rugați să ne trimită, completat, buletinul de mai jos.

BULETIN DE ÎNSCRIERE

la concursul de cântăreți pentru plăci al revistei „Realitatea Ilustrată”

Pseudonimul

Concurenții nu trebuie să indice în buletinul de mai sus, decât pseudonimul pe care și-l aleg pentru participarea la concurs.

Numele, prenumele și adresa nu trebuiesc menționate, pentru a se respecta astfel anonimatul.

O îngrijire eficientă a tenului numai cu un săpun de calitate!

Oricâtă atențiune ați da îngrijirii tenului, rezultatul va fi nul, dacă veți întrebuința un săpun de calitate inferioară. Un săpun prost înseamnă un pericol permanent pentru tenul Dvoastră.

Orice îngrijire eficientă a frumuseții, presupune utilizarea unui săpun de calitate. Săpunul **ELIDA LILAS GRAND LUXE**, — extrem de fin, — cu un parfum îmbătător, — cu o spumă dizolvând orice urmă de murdărie, — e o adevărată binecuvântare chiar pentru pielea cea mai sensibilă.

ELIDA
LILAS GRAND LUXE

CALEI DOSCOP

IBERIC

DE trei luni încoace ochii omenirii întregi sunt ațintți zilnic asupra Spaniei, devenită teatrul unui războiu pustiitor. Cine privește harta geografică a acestei țări — cu o suprafață aproape de două ori mai întinsă decât România — capătă numaidecât convingerea că Spania trebuie să fie țara contrastelor. Și nu se înșală câtuși de puțin. În adevăr, alături de regiuni cari sunt cele mai ploioase din Europa, se întâlnesc ținuturile cele mai secetoase de pe continentul nostru, unde agricultorii trebuie să recurgă la sistemul irigațiilor artificiale, dacă vor să smulgă pământului două-trei luni de rod; aproape ca și cum ar fi în Sahara. Și iată alături de livezi înflorite, zone imense de pământ întelenit, bune de populat numai cu turme de oi și de vite. Cum ni se înfățișează, de exemplu, provincia mândră a Castiliei? Pe câtă vreme Vechea Castilie e numită, pe bun merit, „grânarul Spaniei”, Noua Castilie e o pustietate, dintre cele mai jalnice.

DIN SURPRIZĂ ÎN SURPRIZĂ

Nu mai puțin izbitor e contrastul climei. În interiorul țării, călduri ucidătoare, în timpul verii, și geruri năprasnice iarna, ceea ce a făcut ca la Madrid locuitorii să spună că au „trei luni de iarnă și nouă de iad”; în schimb, de-a-lungul coastei, clima e, în general, dulce; am zis, *în general*, fiindcă pe litoralul dinspre miază-zi, ea e aproape africană.

Fluvii lungi, ca Ebrul, care străbate o distanță de peste 1700 kilometri, sunt sărace în apă și în prea puține locuri navigabile, pe când altele, dimpotrivă, mai mici în întindere, cum e Guadalquivirul (600 km.), prin abundența apelor, provoacă adeseori inundații catastrofale.

Numeroase sunt apoi lacurile, însă nici unul cu apă dulce: toate sunt sărate, astfel că, vara, pe timp de secetă, devin tot atâtea deșerturi de sare.

Poate cititorul își închipue că lanțul acela muntos, numit „Sierra Nevada” ar fi acoperit cu zăpadă (în spaniolește „nevada” înseamnă chiar „neaua” și apoi are cele mai înalte piscuri din întreaga Spanie: 3491 m.); ei bine, faimoasa „Sierra” își datorește numele nu zăpezilor — cari nu se abat asupra ei cu anii — ci stâncilor, de culoare albă-argintie, din cari e alcătuită, așa cum

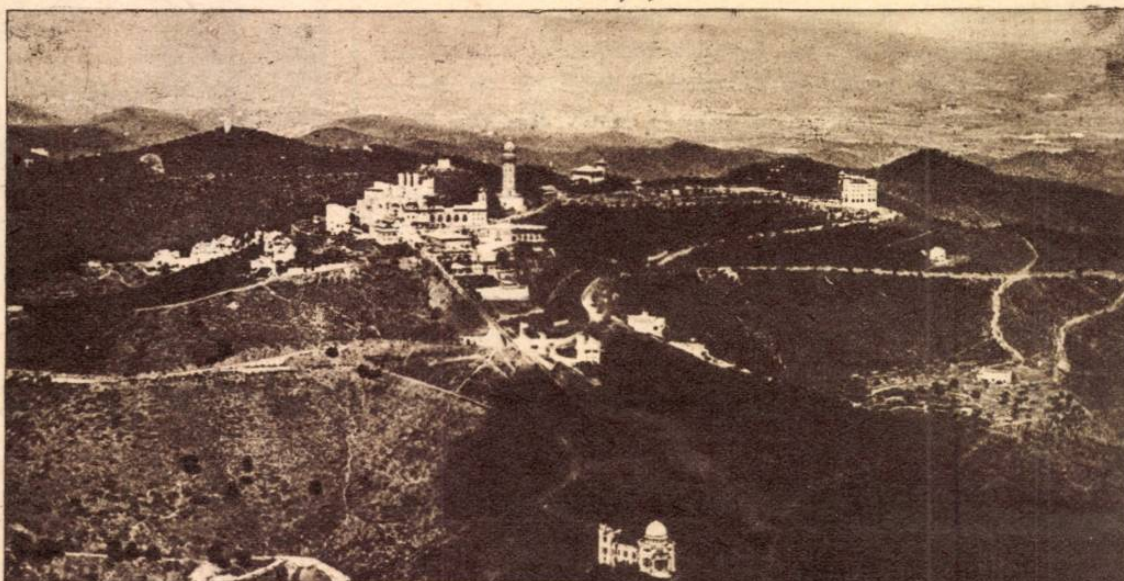

Tipuri de spanioli.

sunt, în miniatură, cele două dealuri pe cari e așezat Balcicul nostru.

Totuși, contrastul cel mai izbitor, înfățișat de Spania, îl găsim între bogăția solului și activitatea ei comercială.

Subsolul spaniol abundă în minerale: importante zăcămintele de cărbune și de fer, în ținutul Oviedo și în Asturii; dar nu sunt mai puțin însemnate acelea tot de fer, din

Barcelona. Vedere din avion.

Madrid. Calea Alcalá.

provinciile Santander, Bilbao, Almeria, Malaga și Murcia (1.970.000 tone în 1935). În Sierra Morena e plumb; în provincia Huelva, cupru; în Almaden, mercur; în țările basce zinc. Să nu se creadă însă că e vorba de zăcămintele modeste, deoarece Spania ocupă locul al doilea, printre țările europene, producătoare de plumb și de mercur.

Aceasta nu-i încă totul; există din abundență și alte minerale ca: pirita, cositorul, pucioasa, fosfați, etc. Renumite sunt apoi zăcămintele de potasiu, din Cardona și Soria.

Poezia spaniolă din timpurile liniștite. Convoiuri cari pleacă la o serbare lângă Madrid.

Clădiri din Alcazar, în timpul bombardamentului.

Un rănit este dus din tranșee de către camarazii săi.

Post de artilerie la Toledo.

Bietul popor SPANIOL

LUPTULE care se dau în acest moment în Spania, între locuitorii aceleiași țări, au fost exploatate în cea mai mare parte a presei din restul lumii, pentru susținerea propriilor păreri politice. Faptul sigur, și indiferent de rezultatul final al războiului civil, e că origina lui e de natură socială — și rezultatul lui, de asemenea, nu poate fi decât tot de natură socială. Amestecul mai mult sau mai puțin deghizat, mai mult sau mai puțin ideologic și material, al unora din statele Europei, dominate și ele de o specială frenetrie politică, nu va putea schimba nimic din elementele *esențiale* ale tragediei Spaniole. Și legendele cari s'au ținut în jurul războiului fratricid sunt cu atât mai vinovate, cu cât oricine cunoaște, oricât de puțin înfățișarea, geografică a Spaniei și omogenitatea perfectă a populației — de origina acestei unități ne vom ocupa mai jos — își poate da seama numaidecât care e adevărul adevărat: În Spania n'au fost nici „*instigatori*” — autohtoni sau străini — n'au fost nici „*instigați*”. Revolta împotriva dictaturei lui Primo de Rivera și a regelui său Alfons al 13-lea a fost atât de naturală pe cât este de explicabilă contra-revoluția generalului Franco, reprezentantul vechilor forțe. Ce va ieși din această alternanță, se va vedea — iar amestecul fățiș sau ascuns al unor puteri străine, de o parte sau de alta a baricadei spaniole, va contribui numai la o victorie temporară — dacă învingătorul (generalul Franco sau guvernul legal) nu vor ține seama de realitățile *specifice* ale Spaniei.

Căci în fond poporul spaniol e unul dintre cele mai unitare popoare din lume.

Primii locuitori, de care se ocupă mai mult antropologia, sunt numiți *iberici* — după numele peninsulei — iar scheletele lor nu se deosebesc prea mult de ale locuitorilor din aceeași vreme pre-istorică, din Franța, Germania și Anglia. Pe acest prim-fond uman s'a așezat apoi un strat *celtic*, care-a rămas până'n zilele noastre ca o insulă, dar complet înglobată națiunii. Se vorbește adesea de *basicii* spanioli, din munții Pirinei, dar tot astfel se vorbește de *gallii mari* din Anglia și de *bretonii* din Franța, de asemenea de origină celtică. Proporția numerică a primilor locuitori din peninsula iberică nu se mai poate stabili și nici nu se poate cunoaște proporția lor, în actuala compoziție a nației spaniole, care-a primit în sânul ei, în ultimii două mii de ani, valuri-valuri de sânge nou.

Istoria ne arată și azi locurile ocupate de *Fenicieni*, primii colonizatori comerciali, așezați mai

Intr'o casă distrusă, un soldat rebel trage împotriva ultimilor apărători ai Irunului. La picioarele sale, un camarad ucis.

mult la țărmul mării, unde aveau magazinele de desfacere a mărfurilor. În urma Fenicienilor au venit negustorii și coloniștii *greci*, *cartaginezi* și în locul acestora — tolerându-i într'o măsură pe care n'o mai putem stabili — *Romanii*. Dominația romană a lăsat urme adânci în Spania, încât ele pot fi descoperite și azi, în unele monumente arhitecturale, în direcția drumurilor și în unele fizionomii umane, caracteristic romane.

În epoca năvălirii barbarilor, s'au rostogolit peste peninsula iberică valurile *suabi-*

Sub amenințarea puștilor și revolve-
relor, un grup de prizonieri coboară
valea Somosierra.

bilor, vizigoților și vandalilor (de la aceștia se trage numele mănăstirii provinciei *Andaluzia*) din care o bună parte a rămas locului, aclimatizându-se, topindu-se în sânul populației mai vechi.

O înrăurire tot atât de viguroasă, ca și a Romanilor — iar în unele privințe și mai trainică — au avut asupra formației poporului spaniol, *Arabii*, cari au cucerit și dominat peninsula iberică, mai mult de cinci veacuri. Abia în veacul al 15-lea au putut fi alungați, de Ferdinand Catolicul — nu însă și urmele artistice arabe, dela Cordoba, Sevilla, Alhambra și nici unele trăsături ale feței și unele moravuri, care-au devenit și ele spaniole.

Pe frontul din San-Sebastian, o
mitralieră seceră oamenii din față,
care sunt toți Spanioli, poate rude
chiar, ale celor care atacă.

Locuitorii din Irun, înapoiți după luptele care s'au desfășurat în oraș, nu mai găsesc decât ruine și cenușe.

În afară de mici deosebiri de limbă, nimic nu desparte pe Spanioli de *Portughezi* vecinii cari dețin coasta Atlanticului. Până la alungarea Arabilor, formația etnică și istoria au fost aceleași. Independența Portugaliei — menținută până'n zilele noastre — este o consecință politică nu etnică, precum o consecință politică a fost unirea celorlalte provincii iberice, sub aceeași coroană: Aragonul, Asturiile, Catalonia, Andaluzia, etc., pe care zăzaniile politice încearcă și azi să le desfacă.

Unui asemenea amalgam de popor, pământul și soarele Spaniei i-au oferit condiții prielnice de contopire, la care a contribuit în măsură uriașă

un catolicism activ, violent uneori până la cruzime, excluzând orice element care nu accepta contopirea, în marea masă a populației-catolice.

Nu toată Spania prezintă însă izvoare de bogăție naturală, ca Andaluzia bunăoară, socotită paradis. Peninsula iberică e un podiș, calcaros, cam de 700 m. înălțime, tăiat transversal de câteva fluvii. Bogățiile au venit multă vreme din coloniile imense, de peste Ocean și după aceea, adică după pierderea coloniilor, din aurul acumulat. Când aurul a emigrat și el, n'au mai rămas nobililor *conquistadori* decât moșiile, mai mult sau mai puțin sterpe, ale patriei.

După veacuri de împilare, țărânul spaniol, căruia i s'a adăogat proletariatul modern industrial, au cerut puterea politică, spre a-și îmbunătăți starea economică. Toate răsturnările de regim politic, din veacul trecut, în Spania

Și totuși viața trebuie să-și urmeze cursul... Muncitorii agricoli în fața unei mori, salută trupele în marș.

Trupe de asalt în acțiune, în nordul Madridului.

n'au avut în fond altă pricină decât această încercare, de-a împăca spiritul cuceritor al nobililor spanioli, aliații mânăstirilor bogate, cu mizeria unei imense populații.

Aproape douăzeci de milioane de locuitori sunt azi încâerați în peninsula iberică, pentru a statornici un echilibru social.

Consecințele războiului civil se pot prevedea de pe acum, chiar dacă ar interveni pe față puteri străine: Dacă va birui guvernul legal, el va trebui să-și alieze forța bisericii și a armatei; dacă vor birui rebelii, ei vor trebui să asigure muncitorului agricol proprietatea unui petec de pământ, muncitorului industrial condiții de muncă și salarizare moderne.

A.

Săptămâna TEATRALA

Teatrul Comoedia: „Absențe nemotivate”, comedie în trei acte, 6 tablouri de Bekeffi și A. Stella; Prelucrare de Tudor Mușatescu și Sică Alexandrescu

Ultimul act din „Omul și masca”: d-ra Lily Carandino, d. George Vracca, d-ra Elvira Godeanu, d-na Natașa Alexandra, d. G. Baldovin, d. V. Lăzărescu, etc.

Actul III din „Omul și masca”. Lordul George Hell (d. George Vracca) și Signora Gambogi (d-ra Elvira Godeanu) la negustorul de măști.

Reconfortant și emotiv, cu accente de înviorător optimism, este spectacolul pe care ni l-a prezentat acum câteva zile, Teatrul Comoedia. Trei ore de viață adevărată, de avânt tineresc și de înduioșări filtrate prin sîta celei mai ingenuue sensibilități, trei ore care trezesc în sufletul nostru, al tuturor, frumoase și inegalabile amintiri din vremea adolescenței, cu dorurile ei de evadare și de visări, cu revenirile pline de vitalitate, susținute de energia inconștientă de multe ori a celor 18 primăveri dinapoia noastră.

De-a lungul celor 6 tablouri ale comediei, sunt, unul după altul, momente smulse din viața adevărată și redade de pe scenă într-o notă de lăudabilă originalitate. Humorul și duioșia se îmbină atât de perfect la această piesă încât spectatorul păstrează, multe ore după lăsarea cortinei, o caldă desfătare în suflet.

Pe Susy Jae gera interpretat-o d-ra Leny Caler, care a întrebuințat toată gama variatelor d-sale resurse de comedie precum și minunata sensibilitate a sufletului său avântat, pentru a ne reda pe eroină așa cum au gândit-o autorii, așa cum ne-am fi închipuit-o noi în viață. Partener i-a fost dl. Constantin Lungeanu care s'a consacrat prin interpretarea d-sale—reținută de o rară distincție—drept un ideal june-prlm. O excelentă apariție a avut d-ra Nora Piacentini în rolul unei colege de școală a lui Susy. D. Ion Morțun a compus un admirabil tip de profesor bătrân. D. G. Timică a reușit din nou să umple scena într-un rol de câteva vorbe. Foarte bun tipul de student timid și îndrăgostit al d-lui Finți. Valoroase deasemeni contribuțiile d-nelor Sylvia Fulda, Aura Fotino, Beate Fredanov, și a d-lor V. Ronea, Jules Cazaban, etc.

„Absențe nemotivate” este un succes cert pentru Teatrul Comoedia.

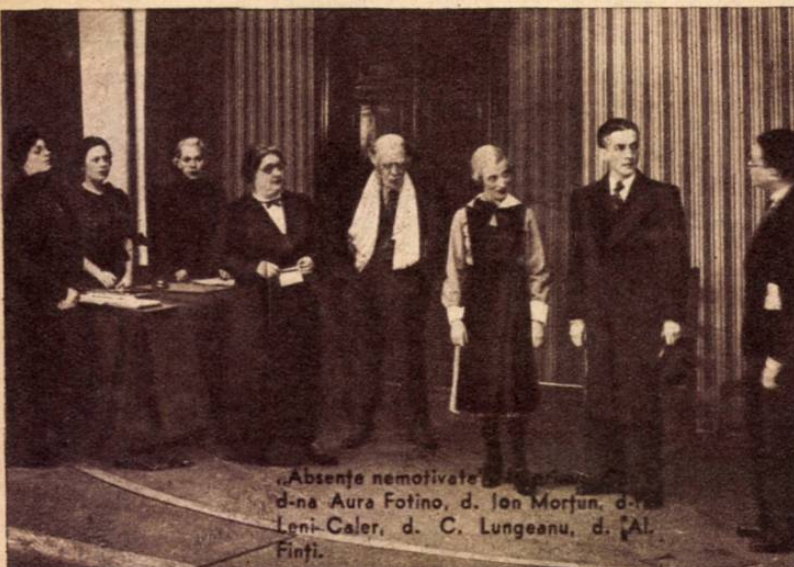
Actul IV din „Omul și masca”. D-ra Lily Carandino și d. George Vracca.

Actul II din „Omul și masca”. Lordul George Hell (d. George Vracca) și invitații săi asistă la spectacolul în aer liber a lui Garble (d. Victor Antonescu).

Fotografii „Cosmophot”.

Teatrul Național: „Omul și masca”; cinci acte și un prolog după Marlowe

„Absențe nemotivate”. d-na Aura Fotino, d. Ion Morțun, d. Leny Caler, d. C. Lungeanu, d. Al. Finți.

Clasa VIII-a și diriginta ei. (Scnă ein „Absențe nemotivate”).

„Iubirea infrumusețează atât fizicele cât și sufletele”. De aci pornește tema poemului lui Marlowe, prezentat pe scena Teatrului Național. D. Soare Z. Soare a realizat de minune pe scena Naționalului atmosfera înălțătoare a poemului lui Marlowe, plimbându-ne din castelele somptuoase de lorzi în mijlocul naturii romantice. În rolul lordului George Hell, dl. George Vracca a realizat o impresionantă creație. Trecerea d-sale dela brutalitate din primele două acte la puritatea sufletească din celelalte, a fost magistrală. Impresionant în clipele de revoltă, cuceritor în scenele romantice de idilă, sguđuitor în finalul acela stropit cu lacrimi—când i se părea că tot ce clădise se prăbușește,—d. George Vracca a jucat tot timpul în mare maestru. Il felicităm. Parteneră într-o dragoste i-a fost d-ra Lily Carandino, o ingenuă de o rară sensibilitate sufletească.

În rolul Signorei Gambogi, prima iubită a lordului Hell, d-ra Elvira Godeanu a impresionat din nou prin magnifica-i apariție pe scenă și prin distincția cu care a trecut prin cele mai dificile momente ale rolului. Trebuie menționați din restul ansamblului d-nii N. Băltășanu, N. Soreanu, V. Antonescu, O. Brădescu, V. Lăzărescu, G. Baldovin, N. Dumitriu, A. Marius și d-nele Natașa Alexandra, Kitty Gheorghiu și Elena Cruceanu. De asemeni d-nii A. Critico și Stroe Atanasia, avântați interpreți ai lui Mercur și Amor.

Recomandăm iubitorilor de frumos „Omul și masca”.

ION GOLEA

Obțineți bilete la teatrele și cinematografele din București cu prețuri reduse, dacă vă prezentați cu bonul din suplimentul „DE TOATE PENTRU TOȚI”

pag. 21, la Agenția „ASTRA”
Pasajul Imobiliara

În cadrul unor grandioase spectacole de Radio-Cabaret care vor avea loc cu începere de Duminică 8 Noembrie la Teatrul „Alhambra Excelsior”, REALITATEA ILUSTRATA oferă un strălucit prilej de afirmare tinerelor talente necunoscute.

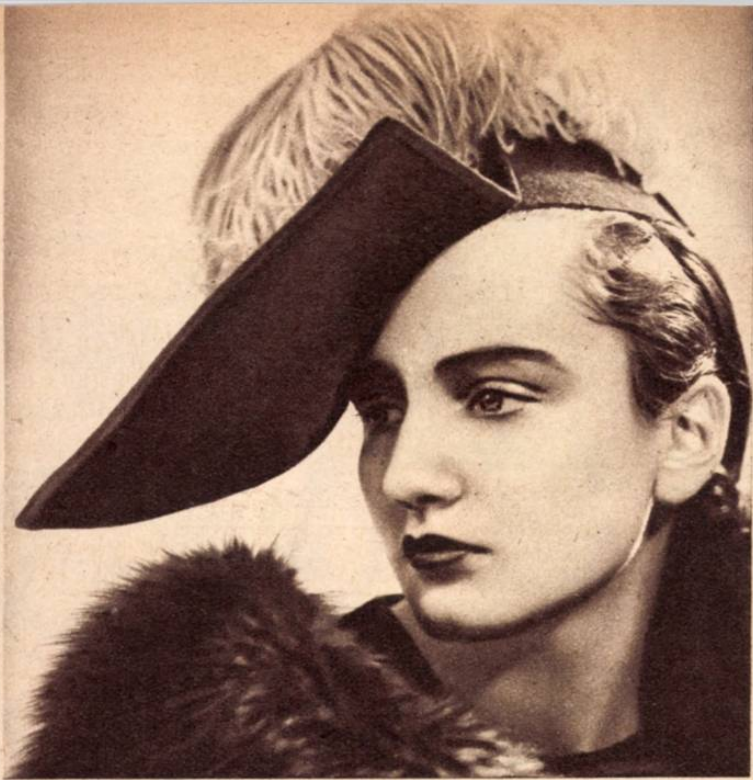
Cu începere de Duminică 8 Noembrie, va avea loc în eleganta sală a teatrului „Alhambra Excelsior”, o serie de grandioase spectacole de radio-cabaret.

Aceste spectacole vor avea loc din două în două Duminici, la orele 10.30 a. m. și vor cuprinde în programul lor cele mai senzaționale numere de humor, melodie și dans, interpretate de marile vedete ale teatrelor bucureștene.

Astfel, la primul spectacol de Duminică 8 Noembrie, găsim pe afiș numele d-lui NICUȘOR CONSTANTINESCU, care va ține o interesantă causerie cu subiectul „Elementele tinere în teatru”, pe al d-lui ION VASILESCU, care va dirija un formidabil concert de jazz executat de celebra orchestră „Alhambra Melody”, pe cântăreții C. LUNGEANU și PIU MIRONESCU, cari vor lansa ultimele șlagăre, pe excelenta MARGARETA MARIAN, care va dansa alături de OLEG DANOVSKY, pe comicul H. NICOLAIDE și o serie întreagă de alte numere humoristice, dansante și muzicale, care vor fi anunțate la timp.

Clou-ul acestor spectacole, îl va constitui faptul că „Realitatea Ilustrată” va prilejui afirmarea tinerelor elemente. Oricine se crede înzestrat pentru teatru se poate produce în cadrul acestor spectacole de radio-cabaret. Cei cari vor fi găsiți buni, vor semna angajamente cu teatrele din Capitală.

Tinerii, cari doresc să se producă la spectacolul din 8 Noembrie, pot lua orice informațiuni la redacția revistei „Realitatea Ilustrată”, Str. C. Mille 5-9.

„Visul” — O nouă pălărie lansată de o mare casă pariziană. E confecționată din feutru negru, cu o pană de struț „corail d'Erik”.

Moda

MODA se află la o nouă răspântie și în efervescența realizărilor se inundă cu linii și culori de carnaval. Ce-i de făcut? Să mai așteptăm, sau să lăsăm joc liber intuiției (căci nu de geaba suntem femei) și să alegem din recente sugestii, ce-

creștet, pare o cască de vechiu războinic. Iar acum, când Kemal Pașa a interzis în cuprinsul țării sale, portul fesului, o cască pariziană se încearcă a-l lansa, sub forma unei așa numite „calote” de mătase neagră, peste care se poartă o voaletă cu pastile de jenilie.

Londra care așteaptă cu înfrigurare încoronarea tânărului său monarh, a salutat deunăzi cu bucurie acest sugestiv model confecționat dintr-o catifea de mătase de culoarea safirului și având forma unei coroane cu cinci colțuri.

„Apollo” — Calotă de mătase neagră cu voaletă garnisită cu jenilie.

Prima „pălărie de încoronare” s'a pus în vânzare în marile magazine de modă din Anglia.

ea ce promite să fie permanent? Pălăriile pe care le dăm aci sunt o adevărată orgie de extravaganță. Forma de feutru negru cu mănunchiul de pene de struț cenușii în

O PĂLĂRIE CARE POATE FI PURTATĂ LA ORICE ORĂ

Feutru negru în formă scoțiană.

„Santiago” — Feutru negru amintind „sombbrero - urile” mexicane.

PENTRU

TOAMNA

vă îmbrăcați

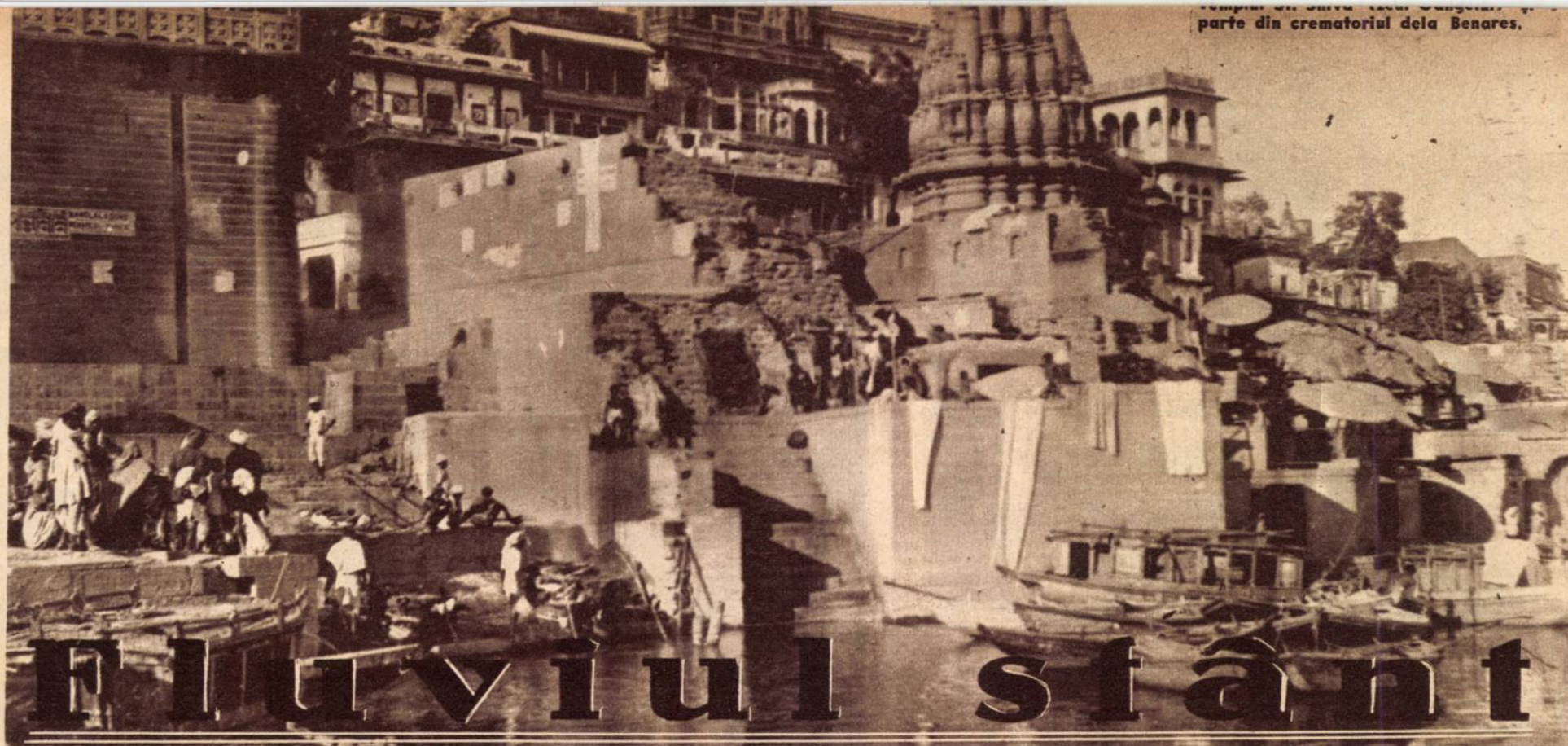

elegant și estin:

**LA VULTURUL DE MARE
CU PESTELE IN GHIARE**

Theodor Atanasiu & Co S.A.

STR. BAZACĂ 1 STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HALELOR 21

Fluviul sfânt

Rosita Forbes descrie, în articolul de față, ciudata ceremonie care are loc, la fiecare doisprezece ani, când numeroase hordae de hinduși (mulți dintre ei în ultimul grad de mardărie plini de rāie și bolnavi) se scaldă în apa Gangelui, din care și beau, spre a se curăți de păcate.

Calcutta, 25 Sept.

O imensă mulțime de hinduși fanatici, veniți din toate colțurile Indiei s'a adunat anul acesta pe țărmurile Gangelui, lângă Allahabad spre a petrece o lună de post și rugăciuni pentru curățirea sufletului de păcate. A fost

una dintre acele uriașe manifestări de bigotism, superstiție și totală ignoranță a igienei, — Ard Kumbh Mela — care s'ar putea traduce prin „Bălciul religios”. Se ține în punctul unde Jumna se unește cu Gangele, la data care înseamnă jumătate din răstimpul rămas până la sărbătoarea, cu mult mai importantă, „Kumbh Mela”, care se celebrează la doisprezece ani odată. De obicei, regiunea aceasta este pustie, dar la epoca serbărilor mai sus pomenite, se transformă într-o îngrămădire de porți, colibe de păpuși și diferite alte tipuri arhaice de adăposturi temporare.

Perioada aceasta înseamnă un șir de zile mari pentru „oamenii sfinți”, cari oricât de sărăcăcios și de umil ar trăi în restul anului, cerșindu-și hrana, de pe unde pot, în timpul lui Ardh Mela devin personaje de mare importanță.

Unii călăresc pe elefanți, în fruntea procesiunilor de credincioși, pe cari-i conduc prin deșert, la fluviu, fluturând în vânt câte un steag, cu bogate broderii de fir.

Alții s'au spânzurat cu capul în jos și picioarele legate de un tripied din lemn de bambus, rămânând în această poziție, ucigătoare pentru orice alt individ, fără pregătire, tot timpul cât durează serbările religioase, spre a face dovada puterii pe care spiritul lor o are asupra trupului.

Rosita Forbes a publicat o descriere grafică asupra acestui ciudat spectacol. Celebra exploratoare care-a cutreerat Asia și Africa, a obținut dela guvernul indian permisiunea de-a asista la aceste serbări — un privilegiu rareori acordat Europeanilor sau Americanilor.

„Majoritatea pelerinilor” spune ea, sunt atât de lipsiți de orice cultură, încât călătoresc asemeni unor colete, fără să știe altceva decât că, într-o seară cu Lună plină, vor ajunge în ținuturile nisipurilor sfinte, călcate de mii de sadhuși, și că se vor aduna la confluența celor două râuri, unul albastru, iar celălalt de-un verde turbure.

Sărbătorile Allahabad Mela durează o lună, în care timp vastele întinderi nisipoase, de pe malurile Gangelui și ale Jumnei, devin ulițele unei uimitoare cetăți, improvzate.

Căile ferate din Estul Indiei trebuie să facă față delicatei probleme de-a transporta sute de mii de pelerini, nu în vagoane obișnuite de turiști, ci în așa numite „Lakh-uri”, cu mult mai încăpătoare. Acest serviciu trebuie să mai fie seama și de faptul că majoritatea pelerinilor n'au idee în ce direcție s'o ia și nici ce trebuie să facă, în momentul când datorită norocului, sau sistemului de comunicații bine administrat, se pomenesc însăfârșit la destinație.

„Anul acesta, serviciul local al căilor ferate și-a tratat surplusul de călători, al căror număr se ridică la peste un milion, ca pe o mare excursie școlărească. A construit imense platforme temporare și pe lângă vagoanele de tren a pus în circulație divizii întregi de autobuse speciale. Femeile, cu fețele acoperite de văluri, găseau bilete la niște ghișee special create pentru ele și, în afară de aceasta, s'au amenajat ingenioase indicatoare pentru analfabeți. Pe biletele de tren, locurile de destinație s'au marcat prin obiecte familiare, cum ar fi o locomotivă, un vapor, o pompă de apă, sau o ceașcă de ceai și fiecare dintre aceste simboluri a fost reprodus, în proporții uriașe deasupra câte unui țarc. Astfel, pasagerii cari-și luaseră bilet pentru o stațiune marcată printr'un taur,

trebuiau să se adune în îngrăditura deasupra căreia se ridica același simbol. Aci așteptau până le sosia trenul pentru destinația lor. Posturi de control, prevăzute cu telefoane și reflectoare puternice se ridicau deasupra fiecărui țarc. Din aceste columbare, oamenii poliției supravegheau și dirijau o armată de oameni, aproape goi.

„Sandhușii, veniți cu miile, parte în trenuri, sau auto-

Crematoriul din Benares, la țărmul Gangelui.

Se socotește cam la 4.000.000, numărul pelerinilor care sosesc din toate părțile Indiei, la Allahabad pentru sărbătoarea Kumbh-Mela.

Rugăciunea de dimineață a unui preot hindus, în fața unei statui a lui Buddha, așezată pe țărmul Gangelui.

buse și parte, — cei mai curagioși — pe jos, au renunțat la vestimente, pe care le consideră inutile și stânjenitoare, ne mai păstrând decât o fâșie de pânză, în jurul șalelor. Aceștia sunt adevărații ȝigani ai lumii, căci n-au simțul proprietății și trăiesc de azi pe mâine. Dacă-i întrebi de nume, sunt în stare să-ți răspundă că l-au uitat. La ce bun să-și mai încarce memoria cu un nume și o identitate, dacă hoinăresc liberi, ca lumina sau ca aerul, între templu și târg, hrănindu-se cu ceea ce capătă dela credincioși, dormind pe sub câte un pod la tropice, sau în câte o peșteră în Munții Himalaiei, fără să le pese de frig, sau de căldură, însuflețiți de o religie, ce-l unifică pe om cu Dumnezeu.

„Într-o seară, am coborît pe țărmul Gangelui, spre a-i vedea. Stăteau în jurul unor focuri, alimentate de gunoaie. Aerul era încărcat de fum și de un miros greu, care mă înecă și-mi umplu ochii de lacrimi. Deodată, în tăbără, se ridică un cor, întonând un cântec monoton, pe care-l cadențau, lovind niște lemne de altele.

„Când imnul luă sfârșit, mă pomenii înconjurată de un grup de indivizi despuiați, dar veseli. Veniseră din locuri ale căror numiri mi erau cu totul necunoscute și nu știau încă, încotro aveau să-i poarte pașii.

Un bătrânel, cu mutră de ghiduș, mi se adresă: „Nu vezi cum te robesc toate aceste lucruri, de care ai nevoie? Noi suntem liberi, pentru că nu ne trebuie decât aer și uneori apă.”

Mitologia hindusă spune că zeița Ganga s'a prefăcut, cândva, într'un fluviu care este Gangele, dar la început apele sale au udat doar regiunile cerești. Mai târziu s'a furat calul sacru al unui rege legendar și când fiii acestuia încercară să-l regăsească, săpând niște tuneluri adânci în pământ, fură nimiciți de foc. Atunci, zeii, pentru a-i scoate din neantul uitării, permisă Gangelui să coboare din munți la vale și când apele sale udară cenușa celor trei viteji, sufletele lor se ridicară la cer. După aceea, zeii hotărâră ca Gangele să rămâie pe pământ, spre a îmbogăți și purifica India.

Și până'n ziua de astăzi, credincioșii hinduși sunt convinși că dacă se scaldă odată măcar, în acest râu și-i beau apa se vor duce de-a-dreptul la cer, fără să mai aibă a trece prin diferite reincarnări.

Gangele izvorăște dintr'un lac glaciatic al Himalaiei și parcurge mai bine de 200 km. până'n golful Bengal, udând un ținut cu populația extrem de deasă. Toate impuritățile sunt aruncate în apele sale, inclusiv ceea ce rămâne din trupurile omenești, incinerate pe malurile lui.

Și totuși, în fiecare an, milioane de oameni îi beau apa, din care iau și în amfore, ducând-o în toate colțurile Indiei, pentru aceia cari s'au putut face pelerinajul până la țărmurile sale. Autoritățile sanitare britanice au încercat în fel și chipuri a-i face pe hinduși să renunțe la a-se mai scălda în Gange și a mai bea din apa sa murdară, amenajând în ccleși timp o serie de filtre moderne. Dar credincioșii nu se ating de apa filtrată. „Purificarea sfântului Gange nu stă în puterea omului” spun ei și continuă a proceda așa cum au apucat din moși strămoși.

Nu încape îndoială că această datină este un izvor de boale. Dar cum se explică faptul că foarte mulți beau din apa sa fără să aibă de suferit vreo consecință? Nu putem atribui aceasta unei imunități ereditare, căci la intervale destul de dese, populația este decimată de câte o epidemie de ho-

leră, ce-și are evident începutul în câte una dintre aceste mari intriniri religioase.

D-rul Felix d'Herelle, cunoscutul savant de renume mondial, ne dă o interesantă explicație în acest sens. Acum câțiva ani, dânsul a descoperit că unele bacterii infecțioase, în special acelea cărora li se dătoarește holera, dezvoltă în ele înșile un virus, care distruge germenii de aceeași natură, atunci când vine în contact cu ei. Savantul a denumit acest virus „bacteriofag”, adică, distrugător de germeni.

În cursul unei epidemii de holeră izbucnite cu prilejul unui astfel de pelerinaj, el a luat apă din Gange și a introdus în ea, baccili de holeră. Germenii fură distruși în câteva minute, iar la analiză se constată că apa era absolut inofensivă.

De aci, el trase concluzia că bacteriile aruncate în fluviu, prin lături, produc neconținut imense colonii de infinitesimale „bacteriofagi” cari purifică apa, devorând tocmai germenii cari i-au produs. Deci, o epidemie se produce numai atunci când se varsă în fluviu o cantitate de bacterii mai mare decât aceea pe care o pot distruge „fagii” ceea ce se întâmplă cu ocazia acestor bălciuri religioase, dela Allahabad, Benares și alte localități, situate de-a-lungul Gangelui.

„Prayag”-ul sau bălciul dela Allahabad are o însemnătate specială, pentru că în acest loc și-a făcut divinul Brahma, sacrificiile.

„Mitologia hindusă”, ne spune exploratoarea, atribue origina bălciului dela Allahabad unei certe între zei (Deva) și demoni (Danava) asupra secretului, reînvierii morților. Amfora, cuprinzând elixirul vieții, veșnice, se afla pe fundul mării Kshiroda. Jayanta, fiul lui Indra regele zeilor, luă vasul, dar vreme de douăsprezece zile și douăsprezece nopți fu urmărit de oaste de demoni, cari puseră la un moment dat mâna pe elixir. Între ei se iscă însă imediat o ceartă și prețiosul vas căzu, spărgându-se. Locurile udate de fluidul nemuririi au rămas sfinte.

Mii de pelerini fac baie în Gange, în timpul sărbătoarei religioase Kumbh-Mela.

Aceste puncte sunt: Allahabad, Hardwar, G Jain și Nasik, unde a loc regulat marile bălciuri religioase, cunoscute sub numele de Ardh Kumbh Mela.

GALERIES LAFAYETTE

INSTITUT DE INFRUMUSEȚARE

(Etag V)

Massage du visage
„ des mains
„ du buste
nettoyage & masque

Salonul de înfrumusețare
sub conducerea Doamnei
OLIVIA APTOVICI

Diplomată de Académie Scientifique
de Beauté din Paris precum și de
Wiener Cosmétique Dr. Eitner și
Schule Pestl-Wien.

BACȘIȘUL DESFIINȚAT

Execută, cei mai buni lucrători, salonieri Ștefi-Carol și Costel. Ondulațiuni permanente, vopsitul părului în toate nuanțele, coafurile moderne și fantezii numai, la marele salon de coafură și institut de înfrumusețare — GEORGES reintors de la Paris.

STR. BIS. ENEI 8

Din pricina abundenței de materie, vom inaugura rubrica

„VĂ PREZINT ORAȘUL MEU...”

în numărul viitor.

Incepe sezonul balurilor, al serătelor, al ceaiurilor dansante

Modelul din stânga este al casei Rosevienne-Paris.—Modelul din dreapta este al casei Bialo-Paris.—Fotografiile sunt executate de Studio Dorvyne-Paris.

Veritabil numai în flacon original.

lady

A fi o întrecere de toalete elegante, somptuoase, vom admira femei superbe, încântătoare, căci moda actuală—de un fast și o bogăție neobișnuită—dă femeii o înfățișare cu adevărat princiară.

Dar succesul femeii nu depinde numai de toaleta pe care o poartă. Farmecul ei personal dar mai ales parfumul pe care îl întrebuințează joacă un rol important.

MON ATOUT, noua apă de Colonia lansată de casa „L a d y” a fost creată anume pentru femeile elegante, cu gustul rafinat. Parfumul ei suav și discret accentuează personalitatea femeii, îi dă mai mult farmec, mai multă distincție.

MON ATOUT

REALITATEA ILUSTRATA

DUPĂ 450 ANI, MAURII DIN NOU IN SPANIA

In luptele crâncene din Spania, joacă un rol important trupele coloniale. Astfel, după 450 de ani, maurii recuceresc Spania. In fotografia noastră: trupe de asalt la 10 klm. de Madrid, alcătuite în cea mai mare parte din mauri.

ANUL X NO. 512
11 NOEMBRIE 1936
10 LEI

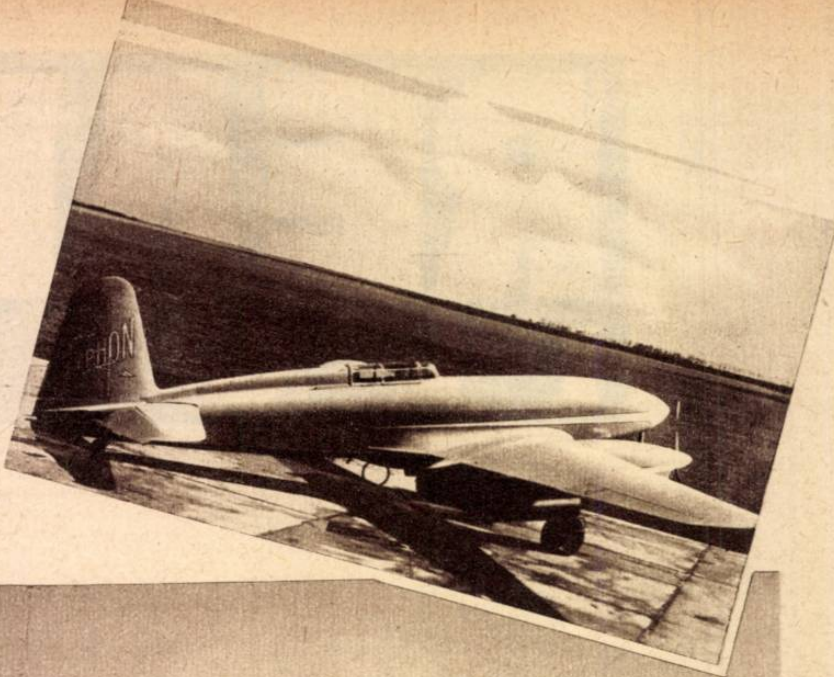
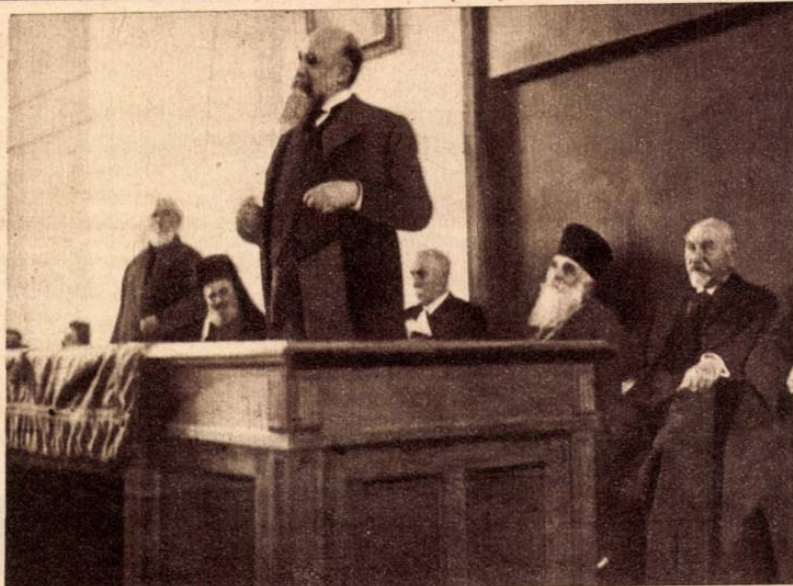

IMPORTANTĂ MANIFESTAȚIE ARTISTICĂ

Marele George Enescu, care a făcut atâtea cinste României în străinătate, înapoiându-se în țară a dat Duminică 8 Noembrie crt., un concert la Ateneu. Fotografia noastră îl înfățișează pe maestru la repetiție.

Deschiderea solemnă a Universității din Bu- curești

Vineri 6 Noembrie, în prezența pro-rectorului Universității, d. prof. Hurmuzescu, I. P. S. S. Patriarhul Miron, și a d-lui ministru Angheliescu, a avut loc deschiderea solemnă a cursurilor Universității, la noua Facultate de drept din București. În fotografia noastră: d. prof. Iorga ține cuvântarea de deschidere. Dedesubt: asistența.

Aviatorul român și avionul care vor face înconjurul lumii

Săptămâna trecută, îndrăznețul aviator Băzu Cantacuzino, a prezentat cunoscătorilor avionul „Typhon”, cu care va face înconjurul lumii. D. Băzu Cantacuzino a bătut recordul pe distanța Paris-București cu acest avion, parcurgând această distanță în 5 ore 45 de minute. Fotografiile noastre înfățișează: sus: avionul, jos: d. Băzu Cantacuzino, d-na Thierry și d. ministru Cancicov.

ASPIRIN TABLETE

la răceli, reumatism, gripă

PYRAMIDON TABLETE

la dureri și indispoziții

PANFLAVIN PASTILE

apără gâtul și lăringele de contagiu

HELMITOL TABLETE

curăță rinichii și
bășica udului

Atențiune mai cu seamă la Crucea Bayer

REALITATEA ILUSTRATA

Director: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 48 de pagini mari, tipărite la Heliogravură, în culori și suplimentul „De toate pentru toți”. PREȚUL LEI 10.—

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 „
Pe trei luni	100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Tel. 3.84.30

Citiți:
„MAGAZINUL”
revista publicului select

DOAMNELOR!

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7 Telefon 3-01-23

La 3 Noembrie, Regele Eduard al VIII-lea a deschis parlamentul, pentru prima dată dela suirea sa pe tron. In fotografia noastră, Suveranul după ce a coborât din automobil este investit în mantia de purpură.

Regele Eduard al VIII-lea își deschide pentru prima oară parlamentul

Cu toată ploia, care a împiedicat tradiționalul cortegiu din ziua de 3 Noembrie, la deschiderea parlamentului, mii de oameni au așteptat în fața lui Buckingham Palace, ieșirea regelui Eduard al VIII-lea.

Lordul Roundy, comandantul găzii, numită „Beef-eater” (mâncătorii de carne de vită), își inspectează oamenii.

Regele Eduard al VIII-lea a deschis în ziua de 3 Noembrie, pentru prima dată dela suirea sa pe tron, parlamentul. Din pricina unei ploi torențiale, regele n'a mai putut merge la parlament în cortegiul tradițional și a folosit automobilul.

Din parlament s'a scos un tron, regele Eduard VIII nefiind căsătorit.

La sosirea la parlament regele a fost întâmpinat de garda „beef-eater-ilor” (mâncătorii de carne de vită), după cum se cheamă vechii paznici ai orașului Londra. Aceștia sunt datori să cerceteze cu amănunțime subteranele parlamentului, de când în veacul al XVII-lea, Guy Fawkes a încercat să arunce parlamentul în aer.

În fiecare an, în luna Noembrie, Englezii comemorează execuția lui Guy Fawkes, care cu secole în urmă a încercat să incendieze din Londra.

Aceștia sunt datori să cerceteze cu amănunțime subteranele parlamentului, de când în veacul al XVII-lea, Guy Fawkes a încercat să arunce parlamentul în aer.

„Odol” pătrunde și între dinți,

și acțiunea sa antiseptică și stăvilitoare a germenilor formați se exercită până în cele mai ascunse cute ale cavității gurii. Deaceia „ODOL” menține dinții și gura în permanentă sănătate și este cel mai bun paznic împotriva infecțiilor de orice natură ar fi ele, împiedicând procesele de fermentare și de putrezire, ce se produc în gură, înlăturând mirosul urât, ce ia naștere. „ODOL” împrăștează și înviorează

Dinții, gâtul, gura, — în perfectă sănătate, când cu „ODOL” le ai spălate!

ODOL

APA DE GURĂ

PASTA DE DINȚI

83 este semnul distinctiv al unui „ODOL” perfecționat, a cărui eficacitate antiseptică a fost extrem de mult sporită. Cercetări bacteriologice și clinice au dovedit științificește superioara eficacitate bactericidă.

CRIMA DIN EXPRESUL BUCUREȘTI PARIS

INTR'UN mic orașel din Austria, s'a judecat procesul unei crime petrecută cu un an înainte — și procesul acesta a fost urmărit în țară la noi cu o neîntreruptă atenție, deoarece victima era o Româncă, doamna Maria Fărcășanu, frumoasă, după fotografiile publicate, elegantă, după blana de vulpe argintie, pe care o purta în noaptea crimei, când străbătea Austria, într'un tren internațional.

Cam în aceeași zi cu începutul acestui proces, care se desbătea într'un orașel din Austria, s'a descoperit, în țară la noi, mult mai aproape, la Galați, o înșesită crimă abominabilă și înfiorătoare, care se petrecuse peste noapte. Dar ce lucru ciudat! După ce timp de două zile lumea s'a îngrozit de imaginea celor șase oameni măcelăriți cu toporul, în sumbra brutărie și a privit apoi cu spaimă fotografia încruntată a asasinului, identificat și prins într'un mod neobiceiuit de repede, a părăsit în mod subit această crimă și și-a întors din nou, toată curiozitatea spre cele ce se petrec în sala curții cu juri din Leoben unde Karl Strasser, student, e judecat pentru asasinarea și jefuirea Mariei Fărcășanu, româncă, în drum spre Paris.

Incepem așa dar cronica acestui proces și a crimei pe care vrea s'o sancționeze, cu constatarea că misterul, toată complexitatea de împrejurări pe care o exprimă acest cuvânt, este încă un foarte puternic magnet, capabil să atragă și să întrețină, zile întregi, curiozitatea multimii. Șase oameni căsăpiți cu toporul, ca niște vite, cu craniile sfărâmate și făcute terci, scăldați în adevărate bălți de sânge, nu reușesc să intereseze mulțimea, dacă în crima lor nu este niciun mister, niciun element necunoscut, nici cât a zecea parte din ceea ce a fost asasinarea unei actrițe, în cel mai elegant mod din lume, printr'un minuscul bulin cu acid cianhidric, fără violențe, fără o picătură de sânge, dar al cărei asasinat, prin lipsa de urme, prin nenumăratele ipoteze ce se puteau face asupra criminalului, era învăluit în mister — această ceață amețitoare, de care imaginația oamenilor se dovedește a fi încă destul de flămândă.

Mister! Moartea unei singure ființe să fie înconjurată de mister, și ea va interesa omenirea, ziarele vor scrie luni întregi, mai mult decât dac'ar fi vorba de masacrarea lămurită a sute de oameni, căzuți sub topoare de ucigași, sau sub gloanțe de mitralieră.

CEI TREI EROI AI DRAMEI

Din aceleași motive, de-a fi fost înconjurată de mister, asasinarea Mariei Fărcășanu a preocupat o toamnă întreagă lumea dela noi, iar acum, procesul a preocupat-o din nou, în același grad de intensitate. În drama care s'a petrecut în

expresul de Paris, lucrurile nelămurite abundă. Din cele trei personaje principale, care au participat la ea, singur Strasser s'a aflat în fața juraților, dar și aici, ca și în fața judecătorului de instrucție, tăcerile lui îndelungi, la anumite întrebări în legătură cu crima, o lasă pe aceasta nedefinită în contururi și tot ce s'a petrecut atunci în tren plutește ca într'o nebuloasă.

Noapte de Septembrie, fatală frumoasei călătoare românce, Maria Fărcășanu. În același tren s'au întâlnit toți trei, deodată. Din paginile ziarelor, o fotografie mai veche a lui Strasser îl arată bărbierit proaspăt, cu părul bine pieptănat pe spate, cu o haină neagră și guler tare, încât i se ghi-cesc pantofii de lac în picioare și pare un tânăr, care merge la un concert sau la teatru. Era student Strasser și din frica pe care a arătat-o tot timpul, față de Traian Teodorescu, acum dispărut undeva peste ocean, se vede că acesta era un adevărat geniu rău și a exercitat asupra lui o influență, care a mers până la teroare. Fotografia care-l reprezintă pe Traian Teodorescu, cu ochii pe jumătate închiși, pare fotografia măștii lui mortuoare, imobilă și rece, expresie de nepătruns. Și între ei, Maria Fărcășanu cu liniile obrazului regulate și clasice, îmbrăcată în rochie neagră, cu un guler alb, îngust, auster și elegant în același timp.

„UNE PRINCESSE EN EXIL”

Cochetăria, nepriceperea, increderea în oameni? Ce va fi determinat-o pe Maria Fărcășanu, care nu era o fetiță simplă și putea să-și dea seama de toate împrejurările, în care se află, să călătorească singură, noaptea în tren, într'o țară străină, cu un colier de perle la gât și cu o blană de vulpe argintie? Hamalii din gara Viena, audiați ca martori, și-au reamintit și acum de eleganța acestei călătoare. Singură, într'un compartiment, cu o blană de vulpe argintie, noaptea, acestea au fost semnele care-au chemat spre ea crima, ca vorbele magice ale unui descântec. Și ușa compartimentului s'a deschis, pentru a face loc unui tânăr, care s'a așezat în față, plictisit par'că de voiajul pe care trebuia să-l facă. Maria Fărcășanu citia „Une princesses en exil”, pe urmă a stins lumina și

Traian Teodorescu, autorul moral al crimei.

Strasser în fața judecătorilor din Leoben.

Studentul Strasser, care a omorât pe Maria colonel Fărcășanu, aruncând-o din expresul București-Paris, a fost condamnat la moarte de către jurații din Leoben.

s'a culcat. Un om tânăr era pe bancă din fața ei, Strasser, student, cu înfățișare de om care merge sau vine dela teatru.

Ce va fi scris pe pagina din „Une princesses en exil”, la care se oprise Maria Fărcășanu, pentru a închide ochii și pentru a se gândi probabil asupra acelei imagini? O oră mai târziu, când controlorul de bilete a făcut o nouă revizie, Maria Fărcășanu nu mai era în compartiment. Poate abia a mai avut timp să-și dea seama de monstruozitatea care se petrece, cât de atroce este să fii, trezit din somn și aruncat pe fereastra vagonului, în plină noapte, în plină viteză a trenului. Cadavrul frumoasei călătoare a fost găsit a doua zi, dimineața, într'un șanț, fără blana de vulpe argintie și fără colierul de perle.

Din scurtele mărturisiri ale lui Strasser, întreaga noapte a dramei se reface, neclară, ca un vis greu și urât. Gara de Vest din Viena, hamalii, Traian Teodorescu, hoțul de trenuri internaționale, compartimentul Mariei Fărcășanu, blana de vulpe argintie „Une princesses en exil”, poșeta cu bani, compartimentul gol, fără frumoasa călătoare și trenul alergând mai departe în noapte. Cei doi asasini străbat culoarele, își împart prada, în timp ce cadavrul Mariei Fărcășanu rămâne tot mai în urmă, într'un șanț.

E în această crimă, o fugă a faptelor, o nebulozitate a împrejurărilor, pe care justiția nu poate să le lămurească deplin și tot ce s'a întâmplat în noaptea aceea, între cei trei eroi, rămâne încă nedeslușit. O crimă misterioasă, petrecută noaptea în tren.

GEO BOGZA

Marsul șomeurilor din Jarrow

In ziua de 31 Octombrie, cei 200 delegați ai șomeurilor din Jarrow, au sosit la Londra.

un conducător. Fiecare membru—dela 18 la 63 de ani—s'a legat, pe cuvânt de cinste, că va menține continuitatea coloanei.

Un grup de trei sau patru merg înaintea convoiului, spre a obține alimente și adăposturi. Ei tratează cu autoritățile civile, cu leaderii partidelor politice și cu capii bisericilor, alcătuind organizații, cari să primească coloana șomeurilor, în fiecare oraș.

În fiecare săptămână, grupuri de doctoranzi dela Londra au ieșit în întâmpinarea convoiului și au mers cu ei alături, dând asistență medicală, celor cari aveau nevoie.

Din fondurile lor, adunate prin subscripție și care se cifrează la 1.000 lire sterline (circa 800.000 lei), ei au cumpărat, pentru suma de 20.000 lei un autobus vechiu, în care-și transportă bagajele, vasele de bucătărie, etc., precum și puținii cari cad bolnavi. Tot din aceste fonduri și-au mai cumpărat, fiecare, câte o pereche de bocanci soldărești și câte două perechi de ciorapi.

La amiază se opresc și iau o masă, pregătită de proprii lor bucătari.

Deși fondurile de cari dispun i-ar putea dispensa de orice ajutoare venite din afară, fiecare oraș și orașel, în care s'au oprit, le-a dat de mâncare și i-a găzduit, punându-le la dispoziție băi și chiar distracții.

Aci stă tocmai, marea ironie a soartei... șomeurii spun că de zece ani n'au mai trăit atât de bine și toți s'au îngrășat.

Credem că mulți dintre sătenii satelor noastre sărace ar invidia pe șomeurii din Jarrow.

O lungă coloană de oameni se apropie de porțile Londrei... două sute de indivizi, cari au făcut cinci sute de kilometri dela Jarrow la Durham.

Ei aduc o petiție semnată de 12.000 de concetățeni, care urmează să fie prezentată săptămâna aceasta la parlament.

Ajutorarea pe care o cer — și tragedia pe care o simbolizează — e tragedia orașului lor, oraș care pe vremuri construia vase uriașe, ce constituiesc baza splendorii britanice de astăzi.

Coloana de șomeuri reprezintă o populație de 35.000 suflete dintre care, numai 1.300 pot găsi de lucru, în orașul lor: ei reprezintă 6000 de muncitori șomeuri.

Marsul lor este un eveniment istoric. Este pentru prima dată că un oraș întreg își trimite astfel reprezentanții la Londra. Membrii tuturor partidelor

Populația din Londra a primit în Hyde-Park, cu multă simpatie, în ziua de 1 Noembrie, după amiază, pe cei 200 delegați ai șomeurilor din Jarrow.

politice și ai tuturor corpurilor religioase din Jarrow, au contribuit la organizarea marsului.

Convoiul este format, în special, din oamenii șantierelor, cazangii, dulgheri, turnători, etc... oameni cari de șase ani de zile nu mai au de lucru... și tineri, cari până acum n'au lucrat niciodată.

Sunt o armată disciplinată de bărbați, aleși în urma unei examinări medicale, înainte de plecare. Merg în grupuri de câte douăzeci fiecare, cu câte

Miss Ellen Wilkinsen, deputat al circumscripției Jarrow în Parlamentul englez, una dintre frunțile partidului laburist, face parte și ea dintre delegații șomeurilor din Jarrow. În fotografie, Miss Wilkinsen învățând să bată toba.

Ca trasă prin inel..

aceeași impresie de
perfecțiune, de ela-
sticitate de distincție,
vă lasă ființa Dvs.
purtând în toate
ocaziunile ciorapul
„ADY 75”.

75

- SUPLU
- ELEGANT
- DURABIL

ady

Realitățile SAPTĂMÂNII

DREPTATE PENTRU TOATA LUMEA!—LIPSA NOASTRA DE PROPAGANDA. — DISPREȚUL VALORILOR SPIRI- TUALE.—DE CINE E FACUTA CIVILIZAȚIA MAGHIARA?

Din inițiativa d-lui Gheorghe Bărbulescu, învățător, s'a inaugurat în comuna Cocioc-Ilfov, dispensarul Dr. I. Costinescu. În fotografia noastră, inițiatorul citește discursul, după oficierea serviciului divin.

F COURILE discursului rostit deunăzi de șeful Italiei fasciste, continuă, atât în ziare, cât și în presa vorbită, care e mult mai lăcomă și mai categorică decât cea scrisă.

D. Mussolini a cerut „dreptate pentru Ungaria mutilată”, adică înapoierea, cel puțin în parte, a provinciilor pe cari Românii, Jugoslavii și Cehoslovacii le-au încorporat în statele lor, din desmembrarea monarhiei Austro-Ungare. Pământurile acestea au fost acordate Micei Antante, prin tratatul dela Trianon și înseamnă nu atât răsplata jertfelor făcute în marele războiu, cât recunoașterea unui drept al celor trei popoare năpăstuite, majoritatea acestor provincii nefiind maghiare. O revizuire a tratatelor cari-au alcătuit harta de azi a lumii, nu se poate face numai pe spinarea celor mici. Italia s'a împărțit și ea din trupul fostei monarhii, dar nu-i trece nimănui prin cap să ceară „dreptate pentru

Șefii de stat major ai Turciei, Jugoslaviei și Greciei sunt oaspeții Capitalei noastre, întrucât în săptămâna aceasta are loc în București, o conferință între șefii de stat major ai Înțelegerii Balcanice. În fotografia noastră, delegații străini la Muzeul militar din Parcul Carol, după ce-au depus coroane la mormântul Eroului Necunoscut.

Turburătorul de pace — am numi pe dl. Mussolini — își ține faima și discurs la Milano.

Austria“. Măine se va cere „dreptate pentru Abisinia“ și nu se știe unde putem ajunge cu atâta împărțire a dreptății!

* * *

O PINIA publică românească pe drept cuvânt jignită de cuvintele Ducelui, nu confundă însă marea națiune latină cu crainicul ei și nu socotește acest discurs, decât ca o manifestație sonoră, menită să prilejuiască alte manifestații sonore și multicolore, la Budapesta. N'o să se încaiere lumea de dragul „dreptății mutilate” și a intereselor de moment ale imperialismului fascist!

Învățătura pe care trebuie s'o tragem din această neplăcută oratorie ducală mai este și o mustrare pentru noi înșine, cari nu facem nimic în străinătate, pentru cunoașterea cauzei și dreptății românești. Marile popoare occidentale ne socotesc o țară balcanică, civilizată numai pe jumătate. Într'adevăr, formele exterioare, administrația, bunul plac, desordinea, în care trăim, ar justifica îndeajuns această părere. Dar valorile noastre spirituale, elitele intelectuale ale acestei țări, bunătatea și pacifismul țaranului, denotă vechi tradiții de artă și omenie, cari sunt adevăratele semne ale culturii unui popor.

Mai ales în Italia nu s'a făcut nimic, în domeniul propagandei românești. Felul cum se recrutează diplomații noștri — tineri de „carieră”, sau politicieni oboșiți, pentru cari nu mai sunt vacante portofolii la București — iată prima cauză a ignorării noastre de către străini.

Nicăeri mai mult ca în diplomație, nu durează la Români vechile sisteme de favoritism și rubedenie. Nicăeri nu e reprezentat poporul românesc mai puțin, ca în diplomație. Trecutul, aspirațiile, posibilitățile sale de viitor, tezaurele sale actuale, nimic din toate acestea nu intră în preocupările diplomaților noștri, cari se mulțumesc cu rapoartele trimise la centru și trăiesc viață de huzur, în marile capitale.

Scuturați activitatea miniștrilor și atașailor noștri de presă, din străinătate, și veți vedea ce rămâne...

Să nu ne mai mirăm, când auzim voci autorizate, ridicându-se în favoarea Ungurilor. Dela războiu încoace, vecinii noștri fac o intensă propagandă în Apus, mai ales prin literatură și artă. În lumea conducătorilor dela București,

cartea, monumentul, teatrul, presa, filmul — sunt socotite ca o simplă distracție, cu cari se ocupă neisprăviții... Valorile naționale sunt nesocotite. Patriotismul nostru constă în a ne bate cu pumnul în piept, a lovi pe concetățenii noștri de altă religie sau limbă, iar când e vorba să promovăm creațiunea românească, ne adresăm străi-

ne-am mai pomeni într-o bună zi, tratați de popor necivilizat. Mussolini a spus că trebuie să se facă dreptate Ungariei, fiindcă e o țară civilizată, iar noi nu sântem.

Săptămâna trecută s'au deschis în mod solemn cursurile Academiei de înalte studii comerciale. În cele două fotografii făcute de noi, înfățișăm grupul profesorilor (d. rector Răducanu își citește cuvântarea) și studenții ascultând cu-vântările.

Ducele și toți ceilalți conducători ai marilor puteri au aflat aceasta, din manifestațiile culturale maghiare. Pe-ale noastre nu le cunosc. Când vor înțelege boerii dela București că valorile spirituale ale unui popor prețuesc — cel puțin — cât domniile lor; când vor sprijini pe creatorul de artă românească și-i vor înlesni expansiunea în Apus, nu vom mai fi palmuiți, cu afirmarea superiorității maghiare. Realitățile sunt cu totul altele.

Incepând cu poetul lor național, Petöffi (Petrovici, sârb) și sfârșind cu cel mai mare scriitor contemporan, academicianul și președintele Ligii Revizioniste, Franz Herzög, șvab din Banat, cei mai proeminenți frunzași ai culturii ungare sunt străini de origină.

Cât despre oamenii de teatru, cari duc peste hotare faima numelui unguresc, toți, fără excepție, sunt evrei.

Molnár, Lengyel, Heltai, Biro, László, Somony, etc., ale căror piese au atâta succes, în America și la București, sunt evrei. Cel mai mare regisor englez de filme, Alexandru Korda, este evreu ungur. Iată dar că aportul turanic, la progresul omenirii, este inexistent.

Civilizația maghiară o fac oameni de altă origină. Dar cel care profită este poporul unguresc însuși.

li proclamă superioritatea asupra noastră însăși maica noastră Romal
VICTOR EFTIMIU

nilor, adică adevăraților străini, celor cari duc, în altă țară, banul câștigat aici și activează pentru prosperitatea altor neamuri.

Noi jucăm piese de evrei unguri, sau vienezzi, sau parisiensi, și nu se supără nimeni. Le trimitem banii peste graniță. Când e vorba să se joace piesa unui evreu român — îl împiedecăm. Iată unde duce lipsa de logică. Ar fi momentul să se proclame un naționalism integral, o asociație pentru protejarea tuturor muncitorilor, dintre hotarele României întregite, împotriva străinilor. Înțeleg străin pe cel care se bucură de pașaportul altor state. Apărarea patrimoniului național trebuie să se înfăptuiască, prin concursul tuturor cetățenilor acestei țări. Toți cei cari trăiesc, muncesc și-și cheltuesc banul în această țară, sunt Români. E mult mai bun Român țărânul sas, dela Cisnădioara, care ară și însămanțează pământ românesc, decât cutare fecior de ciocoi autohton, sau politician veros, care-și trimite banii în străinătate, pe sub ascuns, și-i risipește acolo, sleind puterile neamului.

Cât ai iubit o țară, cât i-ai dat, cât ai crezut în ea, cât ai ajutat-o să se ridice, iată adevăratul brevet de cetățean; nu sonoritatea, de atâtea ori mincinoasă, a unui nume, îți dă dreptul la cetățenia acelei țări.

* * *

D ACĂ fiecare din membrii legațiilor noastre ar căuta, la orice prilej, să sară în apărarea statului, care-i plătește atât de gras, ar prilejui articole de ziar, traduceri din literatura noastră, expoziții de artă plastică, sau cusături românești, reprezentații teatrale, informații despre activitatea culturală a României, nu

Tenul are nevoie de o bază pentru pudră

Dacă nu vă protejați tenul de consecințele pudrei, nu trebuie să vă mire, că tenul Dv. va da semne de oboseală cu timpul.

Tenul Dv. delicat are nevoie de o bază pentru pudră: Elida Ideal Crème pour le jour. Ea pătrunde repede în piele, o protejează înviorând-o prin conținutul ei de Hamamelis. Este o cremă apreciată de orice femei frumoase să si utilizată de ea în premanentă.

... și Elida Cold Cream au Citron pentru curățirea și alimentarea pielii

ELIDA IDEAL CREME

Insoțind cu aparatul fotografic pe Suveran, la înapoierea din Cehoslovacia

M. S. Regele Carol II și M. S. Voevodul Mihai au participat la vânătoarea din Zidlochovice, unde au fost împușcate 3155 de sălbăticiuni.

M. S. Regele și M. S. Voevodul Mihai însoțiți de d. dr. Beneš, președintele republicii cehoslovace, ieșind din primăria din Brno.

Suveranul nostru a decorat la Bratislava drapelul regimentului de dragoni No. 11, „Carol II” (regiment care poartă numele regelui nostru).

În gara Satu-Mare, d. dr. Ștefan Beneš, primarul orașului, oferă Suveranului pâine și sare.

Membrii guvernului întâmpină în gara Mogoșoaia pe Suveranul înapoiat în Capitală.

La Satu-Mare, Suveranul și Voevodul sunt întâmpinați de fetița Mia Păușon, care oferă un buchet de flori.

(Foto Borze, Oradea)

Domnul dr. Vasile Bledea, primarul orașului Oradea, salută - pe Suveran la înapoierea sa în țară.

(Film-Foto Splendid)

M. S. Regele și Voevodul Mihai, înapoiți în București din călătorie făcută în Cehoslovacia, au fost primiți cu multă însuflețire de toată suflarea românească.

Numai

1

este crema care conține Eucerită:

CREMA NIVEA

Acest fapt decide asupra calității, deoarece crema Nivea, conținând Eucerita - similară cu grăsimile pielii - nu poate fi înlocuită prin nici-o altă crema de lux, oricât de scumpă ar fi.

Mr. William Nelson Cromwell

Un mare prieten al țării noastre, care în calitate de președinte al asociației PRIETENII ROMÂNIEI, din New-York, sacrifică sume enorme pentru a ne apăra interesele noastre peste ocean.

Dacă un Român ar ajunge la New-York iar vizita, din întâmplare, uriașul palat BAR ASSOCIATION BUILDING, care este situat pe celebra arteră de circulație ce se numește a 5-a Avenue, ar avea surprinzătoarea plăcere de a vedea scris pe o placă de bronz, în hallul dela intrare :

BIROURILE ASOCIAȚIEI „PRIETENII ROMÂNIEI” ETAJ 10- Într'adevăr, întreg etajul X al acestui mare palat, este ocupat de birourile în cari, dacă pătrunzi, ai să găsești o bibliotecă românească, ziare și reviste românești, tablouri românești și multe alte lucruri, cari te fac să te simți într-o desăvârșită atmosferă românească și tot deodată să te gândești că acolo este cineva care poartă interes României și care face astfel, tot ce este necesar, pentru propaganda românească în America.

Cine este acest cineva, care fără să poarte pecetea oficialității și fără să apeleze la pungile românești, insistă și face sacrificii enorme, pentru a apăra cauze și interesele României peste Ocean?

Povestea este lungă și cine vrea s'o cunoască trebuie s'o cerceteze dela început, din anul 1920, când M. S. Regele Carol II, pe atunci principe de Coroană, făcând o călătorie în jurul lumii, s'a oprit și la New-York.

Întreg orașul L-a sărbătorit atunci, însă nicio ușă nu i s'a deschis mai ospitalieră și cu mai multă dragoste, decât a celui mare jurist american, care se numește WILLIAM NELSON CROMWELL.

În casa acestuia, după o masă dată în cinstea Principelui Carol, s'au pus atunci bazele societății „PRIETENII ROMÂNIEI”.

La început, entuziasmul a fost mare și mulți au fost acei cari au reclamat, cu mândrie, onoarea de-a se numi prieteni ai țării noastre. Încet, încet, însă, entuziasmul a scăzut și societatea a început să-și piardă din membri.

Un singur om a rămas credincios societății „PRIETENII ROMÂNIEI”, marele William Nelson Cromwell, care de atunci și până astăzi continuă, ca președinte al ei, să poarte României o dragoste neprecupețită de niciun interes.

Societatea „PRIETENII ROMÂNIEI” a trăit exclusiv prin marile donațiuni bănești făcute de președintele ei, care numai pentru tipărirea revistei „ROUMANIA”, ce apare la New-York, în limba engleză, pentru susținerea intereselor românești, a debursat până anul acesta, peste 30.000.000 lei. Cine vrea să înțeleagă de ce a cheltuit această sumă enormă pentru tipărirea revistei, ar trebui mai întâi s'o vadă.

William Nelson Cromwell, președintele societății „prietenii României”, după un portret de Elie Cristoloveanu.

Revista „ROUMANIA”, a constituit, în viața d-lui Cromwell, ceea ce a fost viața pentru marele pictor Yngres, căci deși d. Cromwell este șeful uneia dintre cele mai mari firme de avocați din New-York (are în subordinele d-sale 40 avocați), ceea ce îl face să fie destul de ocupat, d-sa găsește totuși timpul necesar pentru a-și face plăcerea de-a se ocupa, în amănunt, de redactarea revistei. Acest mare avocat, care la un moment dat, reprezentând interesele guvernului american, într-o chestiune internațională, a primit drept onorariu fabuloasă sumă de 200 milioane lei, își permite luxul de timp de-a citi manuscrisele articolelor cari apar în revista „ROUMANIA” și de-a supraveghea tipărirea revistei, în condițiuni excepționale, pe hârtia cea mai bună, cu tiparul cel mai scump și cu colaborarea personalităților cele mai renumite și mai autorizate să se pronunțe, în chestiuni cum sunt cele cari privesc interesele României în America.

Ilustrațiunile din această revistă sunt tipărite în șase culori, fotografiile sunt reproduse pe o hârtie specială și lipite apoi în locurile rezervate din text, operațiune care, fiind făcută cu mâna, costă enorm de mult. În aceste condițiuni de editare, revista „ROUMANIA” face ca să fie disputată de bibliofili (numerele speciale, dedicate M. S. Reginei Maria și M. S. Regelui Carol II, s'au epuizat din primele zile de apariție, deși au fost tipărite în zeci de mii de exemplare).

În afară de acestea, d. Cromwell a mai contribuit, cu sume importante, fără a-și face nicio reclamă pentru acest fapt, la diferite opere de caritate din România, fiind preocupat mai ales de instituțiunile pentru protecția orbilor.

D. Cromwell, care nu scapă niciun prilej de-a se afirma prietenul României și al Dinastiei Române, a dat, cu ocazia vizitei M. S. Reginei Maria în America, o recepție de 5000 persoane, la cel mai luxos hotel din New-York „Ritz-Carlton”. Această uriașă recepție este socotită ca cea mai mare ce s'a dat vreodată, în metropola lumii noi.

M. S. Regele Carol II, a rămas încă din anul 1920, când a pus bazele societății „PRIETENII ROMÂNIEI”, la New-York, un mare prieten al acestui distins filo-român, datorită căruia România își mărește, zi de zi, simpatiile în rândurile puternicei națiuni americane.

În afară de numeroasele decorațiuni pe care d. Cromwell le-a primit din România, ca un gest de recunoștință pentru cele ce face d-sa pentru noi, Ateneul Regele Carol II din București, a înființat o bibliotecă populară, pe care a denumit-o „Biblioteca William Nelson Cromwell”.

D. Cromwell intenționează să ne viziteze, în curând, țara. Cu această ocazie ilustrul prieten al țării noastre va avea prilejul să se convingă de marea recunoștință și de bunele sentimente pe cari poporul românesc i le poartă.

ION MUNTEANU

Coperta revistei trimestriale „Roumania”, și capul suplimentului lunar al aceleiași reviste.

ROUMANIA
A QUARTERLY REVIEW

ROUMANIA
MONTHLY NEWS SUPPLEMENT
NEW YORK, JUNE, 1936

ICE MAKERS HONOR CROMWELL IN FRANCE

Seventieth Anniversary of Dynasty Marked Throughout Country on Independence Day

ROMANIA ACHIEVES A BALANCED BUDGET

MANY DIGNITARIES ATTEND

Independence Day, May 10, was celebrated throughout Roumania with the war of independence of 1877, the fiftieth anniversary of the accession of the reigning dynasty. The festivities also marked the opening of "Bucharest Month", "Book Month" and the Roumanian Village Exhibit.

The organization of a national army, proclaimed of the kingdom in 1881, the encroachment of native industries and highways, these and many other achievements followed during the peaceful and prosperous era and are portrayed in a permanent exhibit in the National Park of Herzeleu, itself a recent creation of the Roumanian government.

Surplus Over the Revenue Estimates of Year Ending April 1 Results in Attainment of 6-Year Hope

FIGURES FOR CURRENT YEAR

Roumanian taxpayers State Treasury

Numai în cutia originală

Gospodina practică întrebuințează VIM!

VIM ajută la orice! Curăță temeinic orice obiecte cu suprafață aspră, iar pe cele fine, menajându-le. VIM curăță toate într-o

gospodărie: uși, ferestre, faianțe, robinete, sticlă, farfurii, cești, tacâmuri, oale și castroane.

Cu condiția: să fie VIM veritabil

Satul meu e Zătreni...

Un sat la fel cu toate...

A PROAPE toate satele din Vâlcea se aseamănă: de amândouă părțile drumului — mai mult sau mai puțin bine întreținut, după obrazul și vrednicia oamenilor — căsuțe scunde și albe, cu prispele împletite în verdeață, cu ferestre mici cât sticlele de ochelari, se înșiră cumini și tăcute sub paza ageră a dulăilor de care nu e bine să te apropii fără vreun baros zdravăn în mână. În mijlocul satului — uneori precizia e izbitoare fiind aproape matematică — se află Monumentul Eroilor: dovada jertfelor umile și neprecupețite și cultul unor dureri și mândrii ce dăinuie. E suficient pentru a renunța, de multe ori, la estetică.

...dar altfel decât celelalte.

Zătrenii se aseamănă cu toate celelalte sate prin așezarea dintru început și se deosebește prin transformările desăvârșite cu vremea.

Așezarea...

Privite de sus, de pe înălțimea împădurită a Butanului, căsuțele satului risipite ca stelele pe coastă, se aliniază de vale, străjuind șoseaua și, arcuindu-se domol și larg, desenează o jumătate de cerc perfectă, un corn cu proeminența spre răsărit, — tighelită sever de linia argintie a Oltețului, — cu marginile pierdute în zare, adăpostind în adâncitura-i, greoiu și dolofan, dealul masiv al Butanului.

Dar spre deosebire de celelalte sate, în Zătreni, care deși a înghițit cu vremea toate așezările mărunte din apropiere, ca: Oarba, Cățelu, Dobreștenii, Mânicea, Stanomir, etc., alcătuind comuna de azi, oamenii, înmulțindu-se,

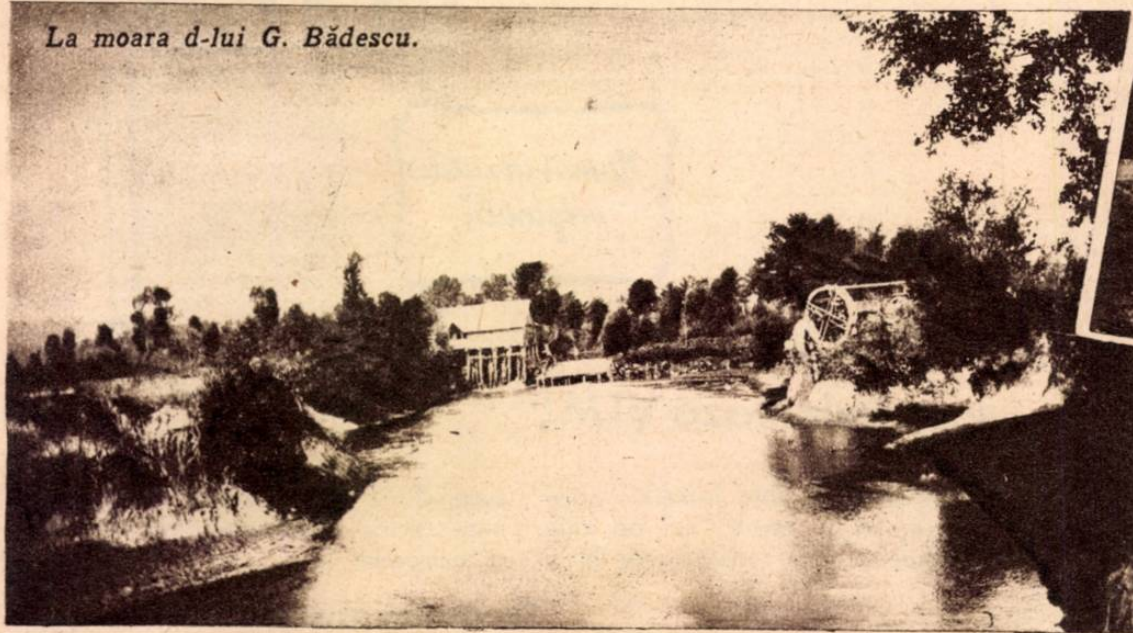
La horă în fața școlii primare

au tras drumuri, au călcat poteci, au durat căsuțe și au înstelat dealul cu ele supunându-l. De aceea la Zătreni, sunt răspântii, străzi și mahalale.

...și pitorescul ei.

Ca pitoresc așezarea aceasta e una dintre cele mai rare la noi — cred. De-o parte un piept de pământ vârtos și înfipt în nori ca o sulită preistorică, de altă parte șesul neted, cu moliciuni de catifea în unduirea ierbii grase și egale, până la plaja aurie, îngustă și neîntinată a Oltețului. Înălțime și plajă... Ascensiuni și băi răcoritoare ori de soare pe nisipul pur după dorință... După cum o iei: la dreapta ori la stânga. Nu e aproape ideal?

La moara d-lui G. Bădescu.

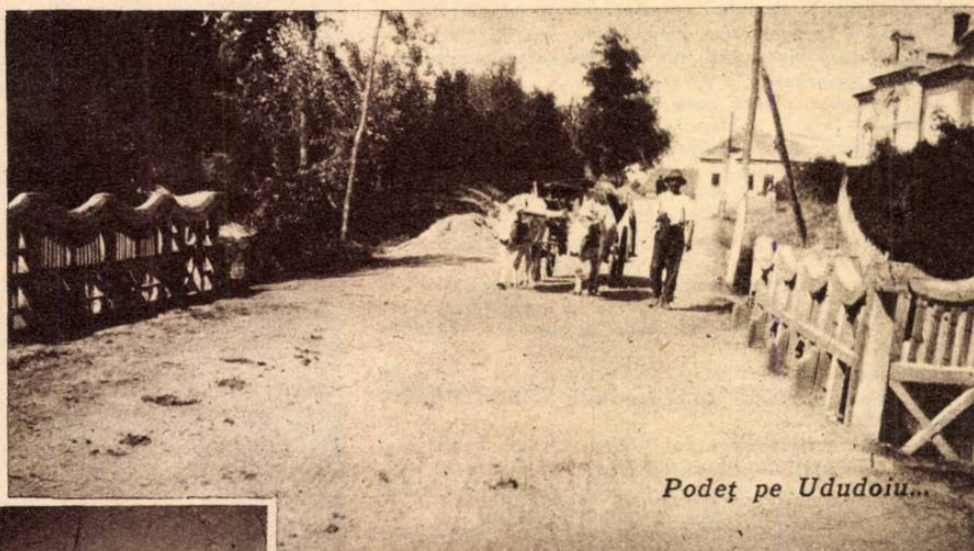

Locuri de recreație.

Fără să mai punem la socoteală locuri unde oricine iubește natura se poate desfăta... E Peștenița „peste deal”, unde Dumnezeu a oprit vremea în loc... E Mirioara la doi pași, unde privighetorile te îmbată cu dulceața cântecului lor... E Mănăstirea Arnota... De stațiunile balneo-climaterice ce împânzesc județul: Govora, Călimănești, Căciulata, etc., nu vorbim, fiindcă ținem să însemnăm aici numai tot ce e inedit, fraged, nou, nebanalizat.

Natura ajută pe om.

Această așezare a satului în adâncitura din colțul Oltețului iute și capricios, si-

Podet pe Ududoiu...

luind cucuiul Butanului și dezvoltarea lui de mai apoi se explică prin generozitatea solului. Nisip și pietriș din belșug la Zătreni... Gratis și la îndemâna fiecăruia în albia Oltețului; te costă numai osteneala dusului. Pământul gras și sănătos, se pretează minu-

Monumentul Eroilor.

Un cot al Oltețului.

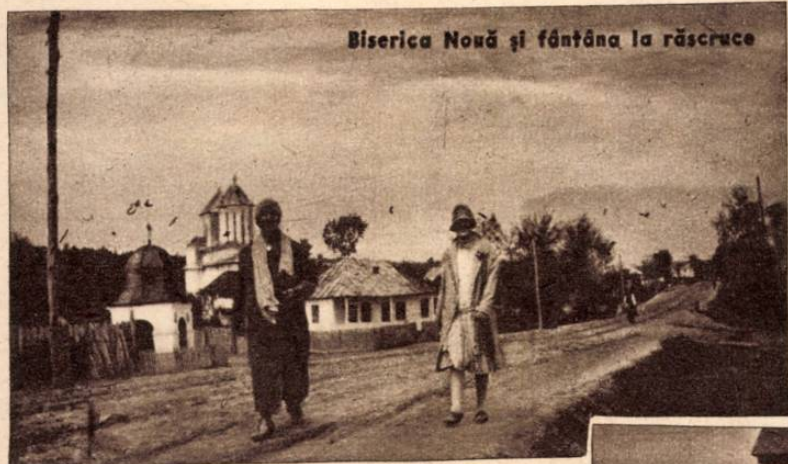

„Spoi-tingiri”

nat la facerea cărămizilor. Acum câțiva ani exista o fabrică de teracotă. Același pământ darnic, udat până la saturație, dă roade mai îmbelșugate ca oriunde. La Zătreni, porumbul din anul acesta a întrecut cele mai bune așteptări. Și probabil că nici în trecut n'au fost recolte slabe

căci sunt nu mai puțin de trei mori de apă și una mecanică... Și niciuna nu șomează! Pe aceste spete dolofane, pline de sevă, ca sâni de femeie, cresc deopotrivă de bine grâul și via, prunii și lucerna, orzul, ovăzul și cânepa. De aceea la Zătreni, oameni săraci, în adevăratul înțeles al acestui cuvânt, nu sunt! **Instituții și oficiali.**

În schimb ca oriunde sunt oameni, sunt și neînțelegeri. Comuna Zătreni are deci judecătore și judecător: d. Corneliu Udrea. Apropiat sufletește de țărani, înțelegându-le felul de a fi și nevoile, d. C. Udrea e pentru împričinați un „domn judecător bun”. Și cuvântul acesta exprimă un elogiu naiv poate, dar sincer și uimitor în complexul neînțelegerilor fără sfârșit și fără îngrădire.

Biserica Nouă și fântâna la răscruce

La Școala Primară, — aspect urban, metode de pedagogie modernă, — d. Theodor Dumitrescu, muncește de ani de zile cu o râvnă al cărei secret stă în dragostea ce o are pentru misiunea sa și pentru această școală. Prin ea a trecut de altfel, ca învățător, actualul primar d. I. Popescu-Zătreni, fost deputat, fost senator, președintele Băncii Comerciale și unul dintre marii proprietari agricoli din județ.

Mai este în Zătreni și o școală de meserii competent condusă și cu frumoase venituri. Și există — vai! — un gimnaziu. Încăpător și estetic, ridicat cu râvnă și dragoste după planurile și sub conducerea personală a d-lui Ing. N. Panaiteșcu, gimnaziul nu mai funcționează de cinci ani din „lipsă de fonduri”. S'a transformat, în fine, în Liceu industrial.

Biserica de lemn.

E mândria satului. În „blăniile” trainic încheiate și dure ca piatra, cinci sute de ani aproape și-au pus pecetea și și-au închis dureri și furtuni, necazuri și bucurii. Tâmpla acestei biserici e unică. E monument istoric. Dar nimeni nu se abate spre a o admira...

Intellectualii.

Ceea ce la oraș e normal, firesc și imperios banal, într'un sat e o raritate. Și nu trebuie uitat că Zătrenii e sat... Sat și nimic mai mult. Nu sunt trotoare și nici felinare, nu sunt magazine: o cooperativă e de ajuns. Nu e nici teatru, nici cinematograf, nici măcar o cafea. N'are parc, nici promenadă. Și totuși în satul acesta trăiesc magistrați, avocați, doctori, ingineri, profesori și boeri autentici... Să nu uităm alți doi mari proprietari agricoli (tot aici): d. Chr. Boicescu, inovatorul local în ce privește tehnica modernă în agricultură și d. G. Bădescu, în care se îmbină finețea boerului cu vârtoșenia fizică a intelectualului sportiv până la adânci bătrâneți.

Toată această lume pentru care orașul prezintă un ideal în ce privește mijloacele de agrement, simte aprig nevoia unei distracții, a evadării din obișnuitul zilelor ce se înșiră cu monotonia mărgelilor de sticlă pe o ață. Așa încât mesele se țin lanț, praznicele și parastasele se transformă în banchete, zilele onomastice au cătare și „roșu în calendar” înseamnă sigur sindrofie. Mașini, trăsură, gabriole și căruțe, ori sâni iarna, duc și aduc invitații pe o rază de 40 km. împrejur. Pe orice vreme, cu orice risc, iarna ca și vara, cu regularitatea, corectitudinea și ușurința cu care la București iei tramwayul din B-dul Brătianu — să zicem — ca să faci o vizită D-nei X, în str. 11 Iunie. Poker-ul, țintuștea în jurul mesei, bărbai și femei, nopți și zile întregi. Au fost și sunt partide de câte 72 ore! Și dacă bridge-ul încă nu face ravagii, e fiindcă Zătrenii — iartă-mi-se adevărul — sunt tot Zătrenii, deocamdată.

Viața de țară.

Țăranul din Zătreni, mănâncă potrivit și bea bine. Chiar dacă știe carte nu citește ziarele. E scutit deci de griji internaționale. Cât despre politica internă, o înțelege — de cele mai multe ori — minunat de bine și de simplist în același timp: „Păi, ce să vă spun... Noi, aștia, țărani, mergem cu țara... (Unii sunt iorghiști... Spun: țeara...). Se poate ceva

La „casa cu hamei”, este oficiul poștal.

mai bun, mai adevărat, mai cuminte? De aceea Duminică, joacă frumos și din toată inima. Sunt flăcăi deștepți, voinici și iuți, și fete vesele, vârtoase. Gluma se desface'n hohote de râs sonore, grase și ispititoare. Și nu arareori e pipărată rău. Fata strânsă de sâni, tace: Uuf!, dar nu e vaet ci plăcere. Batista dată'n gaj unui flăcău, e legământ, logodnă dacă vreți. Dra-

Gimnaziul și corpul profesoral (în timpul funcționării)

gostea „pe condiție” se încheie în colțuri, fără martori. Vai de fata care a încheiat „amor pe condiție” cu Ion și joacă'n horă cu Vasile. Condiția nerespectată și „amorul bleșat” al flăcăului se transformă într'o bătaie soră cu moartea, într'o seară când vinovata vine dela muncă, în râuri de păcură, care pătează ulucile și casa celei ce a greșit, în mizerii nesfârșite până la împăcarea ce nu întârzie.

Un amănunt ce merită a fi relevat: hora nu se joacă la cârciumă, ci la Monument sau în fața școalei.

Chipuri

Nicu prostu e înalt cât doi și voinic cât patru. Fruntea îngustă stă proptită în sprâncene negre și stufoase de ucigaș, sub care înnoată în ape limpezi ochii blânzi și albaștri de copil. — Cântă, Nicule...

Când sint boeri, namila se uită în jos, desface gura enormă într'un surâs bovin, își joacă ochii limpezi și răspunde: — Mi-e rușine...

Dar între țărani îi dă drumul nerugat:

Foaie verde bob secară
Și-am un foc pe inimioară
Nu știu cum să-l fac să piară...
Vino, stânge-mi-l cu mâna
Și cu gura
la-mi căldura...

Și vocea lui are o tărie și o catifelare pe care mulți tenori ar invidia-o...

Sandu Trașcă e „sugătoarea satului” mai marele între toți marii băutori din șapte sate. „Cijmoaca” — citiți cinzeaca — e de o litră la el, iar litra e de o „jumate”...

Face politică.

— D-le Popescule... Cu linia mă băteai la școală, cu linia mă pui să votez... Dl. Popescu a fost învățător și e liberal.

— Așa e Sandule, dar nu prea te țineai de carte. Câte clase ai făcut?

— Treil

— Ei de ce n'ai mai făcut și pe a patra?..

— Apoi dacă o făceam și pe aia, intram în pușcăriel

Baba dela pod are 80 sau 120 de ani. Nu știe nici ea exact; nu știe nimeni. A avut 11 copii. Li mai trăesc doi. O duc într'o gâlceavă. Umblă aplecată și are ochii roșii în albul lor. Ți-e greu s'o privești

Face vizite zilnic. Și plânge:

— Nu mai apuc să trec iarna asta, maică...

De două zeci de ani același cântec.

— Lasă, babo, bun e Dumnezeu...

— Bun e, maică, da uite... mă „doare” oasele și inima...

Inima ei e stomacul.

— Bătrânețe ce să-i faci...

— Așa e, maică, bătrânețe... Da n'ai să-mi dai un păhărel de rachiu să-mi încălzesc sufletu... Că n'am mai pus pe limbă uite anul... Și ea vine dela cârciumă!

Invitație.

Zătrenii de Vâlcea e un sat, nimic mai mult decât un sat. Nu poate fi stațiune climaterică în ciuda frumoasei lui așezări, căci e lipsit de orice confort: nu există hotel, nu e restaurant, linia ferată și capitala județului sint la 120 de km. depărtare. Dar acei ce iubesc natura, acei ce prin turism înțeleg să aspire la nou și frumos, acei ce au mașini și timp, să nu uite Zătrenii în peregrinările lor de vară sau de iarnă. Ar fi păcat! LORY PANAITESCU-ZĂTRENI

SCHERK

O privire pe tabela Scherk

REPRESENTANȚA GENERALĂ: PARFEX, CALEA MOȘILOR 78, BUCUREȘTI

părul	ochii	tenul	podra	faidul
blond deschis	albaștri	palid	rosée	blonde rouge
blond deschis	albaștri-bruni	vioi	rachel I	corail
blond deschis	căprui	brunet	rachel I	divin
blond mijlociu	albaștri-gri	delicat-palid	rosée	corail
blond mijlociu	albaștri-gri	vioi	rachel I	orange
blond închis	albaștri-gri	vioi	rachel I	blonde rouge
blond închis	albaștri-gri	palid	rosée	
blond închis	albaștri-gri	deschis-delicat	blanche	
blond închis	căprui	brunet	rachel II	
brunet	căprui	aproape-incolor	rosée	
brun	căprui-gri	cald-colorat	blanche	
chatain fonc	căprui	brunet-vioi	rachel II	
		aproape-incolor	rachel I	

arată că la ochi albaștri-gri, păr blond, ten vioi se potrivește pudra Mystikum Rachel I și puțin fard Orange! Dar aceasta este numai un exemplu, căci fie părul blond, brunet sau acajou, pudra Mystikum aleasă după tabela Scherk completează frumusețea Dvs. și ceace este mai important: vă dă o notă personală. Pudra Mystikum în cutii a Lei 35, 75 și 130 • Tabela Scherk se găsește în fiecare magazin de specialitate.

Pudra Mystikum

„China-Clipper” e numele celui mai mare avion al Statelor Unite. El străbate calea de la San Francisco până în insulele Hawaii, spre a stabili legătura cu China. În fotografia noastră: hidroavionul uriaș trece peste podul „Poarta de aur” din golful San Francisco.

MARILE PUTERI AERIENE

ANUL acesta se determină frontierele unui nou imperiu. La Londra, Washington, Paris și Berlin au avut loc congrese pentru discutarea și împărțirea rutelor aviației comerciale transatlantice.

Acest eveniment va fi probabil, pentru istoricii viitorului, tot atât de important ca și congresul de la Viena.

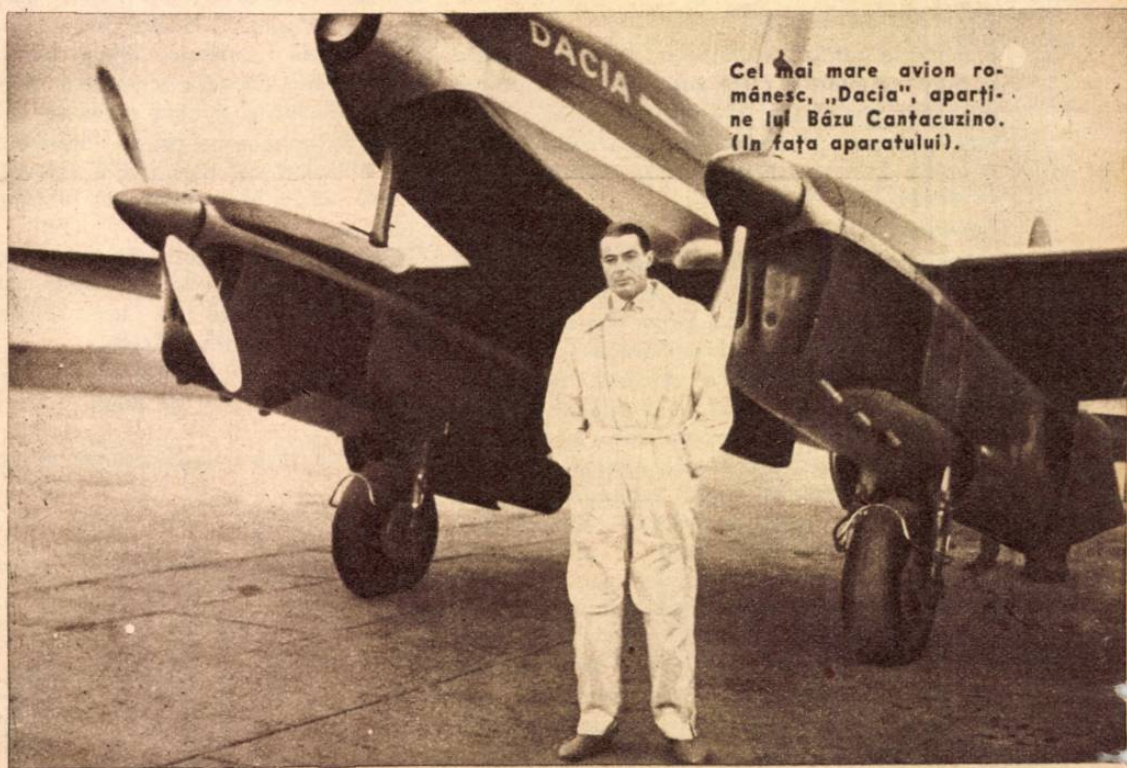
Cancelariile lumii știu prea bine că stăpânirea văzduhului în partea de Nord a Atlanticului, va însemna, pentru țara care va fi în stare să-și asigure supremația, o formidabilă putere. Conferințele acestea pun începuturile unei adevărate „Ere a Aerului”.

Din momentul în care se va fi ajuns la o înțelegere, navigația aeriană va deveni un factor primordial, în traficul comercial, peste Atlantic. Tehnicește aceasta a devenit de mult o posibilitate. Sunt doi ani de când Statele Unite au tot echipamentul necesar pentru a stabili un serios sistem de transporturi aeriene, între Europa și America de Nord. Și cam tot de doi ani, Franța și Germania au un intens trafic aerian, în partea de Sud a Atlanticului. Mai există însă o a patra putere, care n'a fost pregătită și faptul a ținut lucrurile în loc.

Cea de a patra putere aeriană este Marea Britanie și fără consimțământul acesteia, nu poate face nimeni cea mai mică mișcare în Nordul Atlanticului. În „Pokerul” internațional, în care mizele sunt rutele aeriene, Marea Britanie deține așii. Ea a început în sfârșit a construi aparatele necesare traficului transatlantic, e gata să trateze cu concurenții și, în curând, avioane poștale și de pasageri vor lega lumea veche de cea nouă, prin curse regulate. În momentul când va fi realizat aceasta, se va completa un ultim gol, într'un

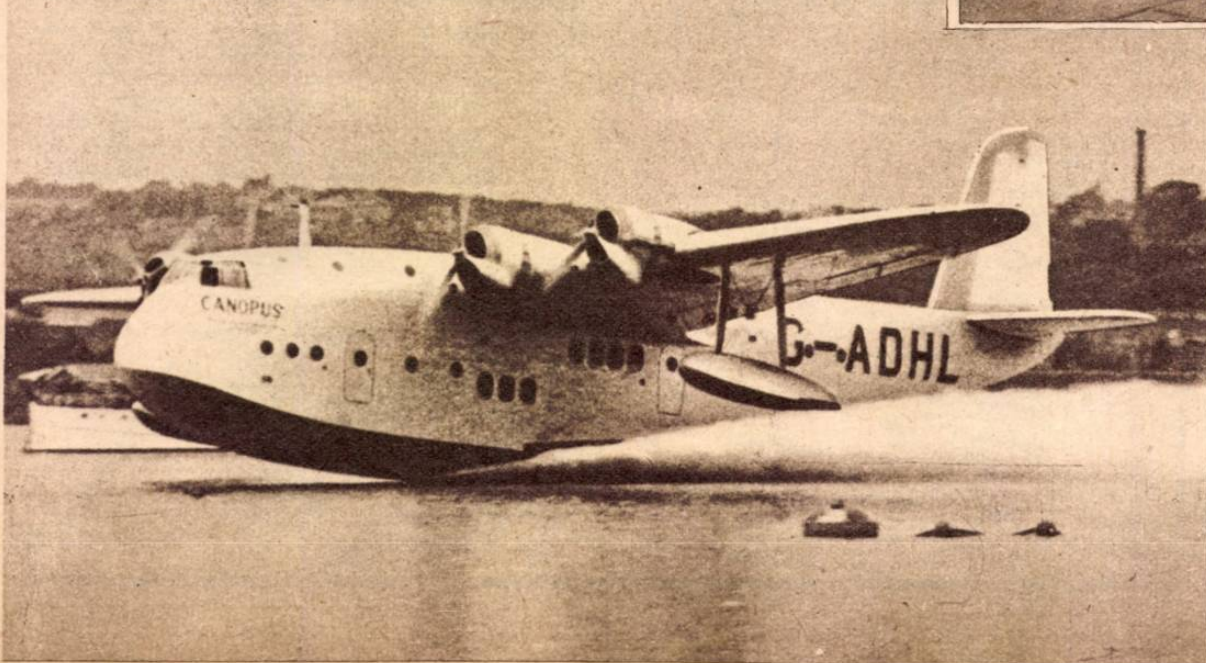
sistem de 250.000 mile de linii aeriene comerciale, cu care s'a împânzit, în ultimii zece ani, globul pământesc.

De altfel, traficul aerian transatlantic a și început. Anul acesta, în luna Mai, New-Yorkul s'a deșteptat în miez de noapte, pentru a vedea sosirea noului dirijabil *Hindenburg*, pornit din Germania, într-o primă călătorie. Splendidul și misteriosul vizitator, scaldat în lumina reflectoarelor, era o profeție. Niciunul dintre dirijabilele construite până în prezent nu poate rivaliza în viteză și se-

Cel mai mare avion românesc, „Dacia”, aparține lui Băzu Cantacuzino. (În fața aparatului).

Mamă și fiu! În Anglia s'a construit un avion dublu care întreprinde călătoria aeriană în așa fel, încât după o anumită distanță un alt avion mai mic, așezat în spatele celui dintâi își poate lua zborul și continua drumul. În fotografie, hidroavionul-mamă a amerisat, în timp ce micul avion-pui zboară mai departe.

curitate cu aparatele mai grele decât aerul; dar îndărătul *Hindenburgului* se află maralele aparat aerian al Germaniei, „*Lufthansa*”, care alcătuește, împreună cu toate navele naționale germane un singur trust.

La repartizarea rutelor aeriene, peste Atlantic, Germania nu vrea să rămâie pe dinafară. Dar cum nu prea are ce oferi, în schimbul anumitor privilegii, dă și ea buzna, cu zeppelinul său. Nici o conferință nu poate ignora un dirijabil de pasageri de 450 tone greutate, și nici nu-i poate refuza prioritatea.

Deși Atlanticul este cel mai scurt segment, în sistemul rutelor mondiale ale aerului, el prezintă o importanță cu mult mai mare decât toate celelalte, deoarece leagă principalele centre financiare, industriale și consumatoare ale civilizației, prin cele mai rapide mijloace de transport. Țara care domină Atlanticul, va avea supremația în aviația comercială a întregului pământ.

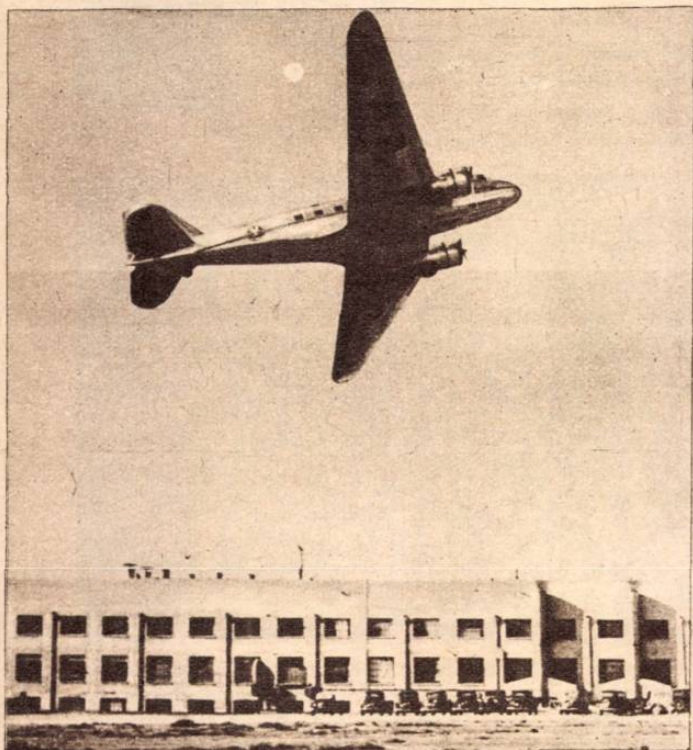
Importanța rutei transatlantice a fost evidențiată de văditele precauțiuni, cu care părțile interesate au atacat chestiunea. În restul lumii expansiunea aeriană s'a făcut repede, cu un foarte expeditiv schimb de avantagii între națiuni.

Cu Atlanticul însă, se schimbă lucrurile. Întrucât privește aviația, partea de Nord a acestui ocean este considerată „un lac britanic”.

Încă din zilele Fenicienilor, puterea și supremația au revenit în totdeauna țării

concesiune devenia legalmente nulă, dar ea fu ratificată de „Imperial Airmas” și mai apoi, chiar de către guvernul britanic. Atunci Pan American a convenit cu Imperial Airways să preia, în tovărășie, traficul transatlantic. Nu s'au oprit însă aci. Tot acum cinci ani, compania Ameri-

In avionul care face cursa New-York—Miami (Florida) se prezintă publicului feminin modele pentru costume de baie.

Avionul „Douglas” al lui American Air Line, de 12 tone, are loc pentru 24 pasageri în timpul zilei sau 16 pasageri în dormitoare. El măsoară 30 metri în lungime și 30 metri distanță între aripi.

care-a știut să acapareze rutele comerciale, ale lumii și mijloacele de locomotie necesare. Roma a făcut mari drumuri ce legau metropola de ținuturile cucerite. Spania și Portugalia a stăpânit mările, în secolul al XV-lea și al XVI-lea, ridicând grandioase imperii, cu bogățiile găsite în Lumea Nouă. Dar între timp, Anglia făcuse colonizări în America și în Orient. Armata spaniolă fu distrusă și Marea Britanie dobândi hegemonia asupra mărilor, în parte datorită întrepedității marinarilor englezi, și mai cu seamă pentru că pe mai toate coastele oceanelor, se aflau porturi englezești.

Un timp, tână republică a Statelor Unite amenința această supremație și drapelul înstelat flutura în toate porturile lumii. Dar acum o sută de ani, s'a produs un eveniment tot atât de semnificativ, ca și recenta sosire a dirijabilului Hindenburg la New-York. Vasul britanic „Sirius” de 703 tone greutate, intra în portul New-York (la 23 Aprilie 1838) după ce străbătuse Atlanticul numai prin forța vaporilor. Pentru Americani, aceasta fu o simplă curiozitate. Timp de 20 ani ei continuau a construi vase de lemn și într'un târziu, observară cu mirare că Anglia perfecționase atât construcția, cât și aparatura vaselor de fier și oțel, mănate de vaporii. Drapelul american dispăru de pe suprafața mărilor, pentru totdeauna, cu o scurtă revenire, în urma războiului mondial. Doar faptul că avea o mare bogăție de resurse în interior, a împiedicat America să cadă pe al doilea plan, în concertul marilor puteri.

Statele Unite au știut însă să profite de compensația pe care le-o oferia aviația, plasându-se în frunte, atât prin construcția aparatelor, cât și prin exploatarea rutelor transoceanice. Aeroplanele americane au fost primele care au luat drumul Americii de Sud, sburând pe deasupra apei, iar recenta traversare a Pacificului a stârnit admirația întregii lumi. „Pan American Airways”, linia care s'a specializat în sboruri transoceanice, a fost prima companie din lume care s'a gândit la o traversare a Atlanticului. Încă de prin 1930, „Pan American” deși diferă de organizațiile rivale, prin faptul că nu este un trust sprijinit de către guvern, ci o societate finanțată în întregime de capitaluri particulare, a încheiat, pe termene scurte, contracte pentru obținerea drepturilor de sbor, dela Guvernul Dominioanei, în Newfoundland. În 1933, când acest ținut a revenit la situația de colonie a Coroanei, această

cană a făcut demersuri pe lângă trusturile aeriene, ale diferitelor guverne, pentru obținerea drepturilor de aterisare și diferite alte amenajări tehnice, necesare unei rute aeriene, între Europa și Statele Unite. Din aceste demersuri au rezultat drepturi preferențiale pentru compania Pan American, în Groenlanda și Islanda. De atunci, Pan American a trimis, în Nord, cinci expediții, pentru a studia ruta Groenlanda-Islanda, dintre care una a fost condusă de către colonelul Charles Lindbergh, care, însoțit de către soția sa, Anne Morrow Lindbergh, a făcut, în 1933, faimosul sbor de 30.000 mile.

La conferința din iarna trecută, care-a avut loc la Washington, atât Air-France, monopolul francez al aviației comerciale, cât și Lufthansa, trustul german, au obținut, temporare și experimentale privilegii de aterisare, în Nordul Atlanticului. Competiția actuală are drept obiect obținerea unor drepturi permanente, fără de care nu se poate începe un serios trafic transoceanic.

Niciuna dintre națiunile moderne nu-și dă seama de importanța aviației, în Nordul Atlanticului, mai bine decât Marea Britanie. În privința aceasta, ea deține aceleași avantagii care-au determinat dezvoltarea marinei sale — extremitățile Oceanului. Pentru stadiul, în care se află actualmente aviația, nu există decât două rute posibile peste Atlantic. Una, via Newfoundland și Irlanda, iar cealaltă, via Insulele Bermude și Azore.

Imperial Airways a și făcut pregătirile necesare, pentru începerea cursei New-York — Bermude. Acest serviciu va funcționa în cooperare cu Pan American, dar utilizând numai aparate englezești. Cu vremea, va deveni o parte din ruta completă a Atlanticului. Iar în momentul de față, reprezintă un prim picior al întregului serviciu.

În ultimele săptămâni, au avut loc discuții între Britania, Canada și Irlanda, în privința cheltuelilor de amenajare și întreținere a aeroporturilor de pe coastele Atlanticului. Fiecare dintre aceste țări își va suporta singură cheltuelile, numai Irlanda va plăti un maximum de 12.000 lire, pentru baza-i probabilă dela Galway, restul urmând a fi suportat de celelalte două guverne. Baza irlandeză este absolut necesară rutei nordice.

Francezii au avut drepturi exclusive de aterisare în Azorele portugheze, dar le-au pierdut, prin neutilizare. Dar prin perfecționarea aeroplanelor, Azorele

Confortul în avioanele societății „Empire Airways” e perfect. În fotografia noastră steward-ul aduce de dimineață dejunul la patul călătorului.

portugheze pierd mult din importanța lor ca punct de escală, în mijlocul Atlanticului.

Cititorul neinițiat va pune probabil următoarea întrebare: dacă totul este gata pentru traficul aerian, în Nordul Atlanticului, de ce mai așteaptă celelalte națiuni permisiunea Angliei? Ei bine, cu toate că ne-am obicinuit a considera văzduhul ca pe un sinonim al libertății nemărginite, acest element nu mai este liber. Domnii cari au întocmit tratatele dela Versailles au avut grija să ia, în privința aceasta, anumite măsuri. Războiul mondial a avansat aviația, așa cum nici douăzeci de ani de pace n'ar fi putut s'o facă. S'a văzut atunci că aeroplanele care trecuseră frontierele internaționale, pentru a arunca bombe, ar fi putut-o face cu mostre, comercianți și mărfuri — era evident că în scurtă vreme comerțul va utiliza căile aerului. S'a făcut deci o lege internațională, din principiul că țara este stăpână și pe firmamentul ce se întinde deasupra teritoriului său și că niciun aeroplan nu poate sbura deasupra unui teritoriu străin, fără îngăduința statului respectiv.

În felul, acesta. Anglia deține cele două rute practicabile peste Atlantic, deoarece stăpânește punctele de aterisare terminale. Să vedem acum ce au și celelalte națiuni.

America posedă un desăvârșit echipament economic, piloți bine pregătiți, un pact cu Imperial Airways și privilegii în Groenlanda și Islanda.

Franța este și ea tare pe poziție, pentru că cea mai scurtă rută a Angliei, către coloniile sale africane și asiatice, trece peste teritoriul francez. În afară de aceasta, Imperial Airways a creat recent o derivație la Nord de linia sa australiană, pentru a lega Singapore de Hong-Kong. Dar această importantă rută comercială nu devine posibilă, decât dacă se acordă drepturi de sbor peste Indochina franceză. Contra acestor concesiuni, făcute aeroplanelor britanice, Anglia permite Franței să facă uz de aeroporturile sale indiene, pentru că aceasta din urmă să poată ajunge la importantă-i colonie, care este Indochina.

Germania nu are cu ce negocia. Ea aduce însă la masă zeppelinele sale care pot face fără escală cursa Berlin -New-York. În momentul de față, Germania face sboruri în partea mai îngustă din Sudul Atlanticului, cu ajutorul unor vase, staționând permanent în largul oceanului. Aceasta este însă o metodă mult prea costisitoare.

Refuzându-i-se aterisarea în porturi, Reichul a mutat unul dintre marile vase, „Schwabensland”, din Sudul Atlanticului, spre Nord. Oprirea acestuia lângă Azore, dovedește intenția Germaniei de-a opera pe ruta sudică, via aceste insule. Și Goering, ministrul aviației, vrea să realizeze un avans de șase luni asupra celorlalți concurenți, inaugurând cursele chiar în toamna aceasta.

Cei patru principali aspiranți ai Atlanticului fac febrile pregătiri, pentru crearea de linii intercontinentale. Pan American Airways, singura organizație americană interesată, este gata să înceapă chiar de mâine.

La marea fabrică Short Brothers din Rochester, (Kent), s'au făcut tocmai demonstrațiile unei serii de aeroplane cu patru motoare, care au fost botezate „Canopus”. Aparatele acestea sunt cele mai iuți din lume și până n'au fost gata, Anglia nu s'a arătat dispusă să discute termenii unei situații a sborurilor transatlantice pe o bază permanentă.

Franța este și ea pregătită, pentru a efectua sboruri în Nordul Atlanticului. Giganticul aparat de 27 tone. *Lieutenant de Vaisseau Paris*, care după traversarea Atlanticului, prin partea de Sud și un înconjur al Americii de Sud și al Indiilor Apusene a fost prăbușit toamna trecută, la Pensacola de unul dintre cele mai teribile uragane ale Floridei, era primul dintr'o serie de șapte aparate, comandate de către Ministerul Francez al Aviației. Celelalte fac sboruri de probă sau sunt pe punctul de-a ieși din fabrică.

Germania, care lucrează în cel mai mare secret, este în privința marilor aeronave cu mult mai înaintată, decât își închipuiesc concurenții săi. Ea posedă de mult o serie de aeroplane cu patru motoare, pentru traversarea Atlanticului. Acestea sunt cu mult mai mari și mai iuți decât cele întrebuintate de către Lufthansa, în Sudul Atlanticului și cu ele își va începe activitatea aeriană, în Nordul Oceanului.

După cât se pare vom avea, în viitor, o repartitie cam în genul următor:

Marea Britanie și Statele Unite vor părăsi conferința ca tovarăși din punctul de vedere al operațiunilor, Imperial Airways și Pan American deservind cursa Newfoundland-Irlanda și o derivație din Statele Unite, până'n Bermude — rută actualmente deplin stabilită.

Franța și Germania vor opera independent, dar pe rute sudice.

Și undeva, în New-York va răsări un mare aeroport internațional. Dacă aparențele nu ne înșală, acest aeroport va lua ființă chiar mai înainte ca anul în curs să se sfârșit.

Astfel stând lucrurile, să vedem ce se întâmplă cu administratorul unei mari întreprinderi, pe care-l vom numi *Mr. Farway*. Domnul acesta conduce departamentul exporturilor, la o fabrică de mașini de cusut și are centre de desfacere în diferite puncte de pe glob. Interesele întreprinderii reclamă vizitarea reprezentanților. Până acum, a amânat aceste turnee, pe cât îi sta în putință, neîntreprinzându-le decât din cinci în cinci ani. Își combina itinerariile cu multă chibzuială, dar oricum, era nevoit să lipsească din țară câte cinci-șase luni. În ultima vreme, aeroplanele i-au fost de mare ajutor, dar mai făcea totuși, vreo patru săptămâni pe apă, traversând Atlanticul și Pacificul, fără a mai vorbi de timpul pe care i-l luau așteptările vapoarelor.

Acum d. Farway a auzit despre înființarea serviciului aerian transatlantic. În organizația sa sunt multe chestiuni de pus la punct, și care reclamă o deplasare, în diferite puncte ale globului. Pentru aceasta nu există moment mai propice decât sărbătorile Crăciunului, când firma-și face pregătiri în vederea unei noi campanii.

Deci, în ultima Duminică dinaintea Crăciunului, d. Farway este deșteptat din somn, de către valetul său, la oră patru dimineața, în New York, spre exemplu. La cinci, se află în drum spre aeroport, situat să zicem la Battery. La șase, după cântărirea sa și a bagajelor sale, se aude o sonerie, iar pe tabela buletinului apar în litere luminoase următoarele cuvinte: „Imperial Airways London Express”.

D-l. Farway se apropie de aeronavă, pe la coadă, se urcă pe niște trepte de metal și coboară apoi în cabină. Bagajul său a și fost vârit într'o încăpere din față. Stewardul îl conduce în compartimentul său.

Nu e nevoie de imaginația unui Jules Verne spre a descrie această aeronavă, pentru că ea este o realitate. D. Farway se pomenește într'un culoar spațios, în care răspund o serie de compartimente, ce pot cuprinde, în cursul nopții, paturi pentru 16 pasageri, iar în cursul zilei, oferă treizeci de locuri comode. Fotoliile sunt capionate, elastice și de un desen modernist. Compartimentul central, situat direct sub centrul orizontal de gravitate al aeronavei, servește de fumuar. Încăperea aceasta se aseamănă cu un vagon Pullman, dar oferă luxul unui yacht particular, plus confortul unuia dintre cele mai elegante cluburi.

Când pilotul a pus cele patru motoare ale aparatului în mișcare, tot ceea ce pasagerii simt, este accelerarea celor 2600 cai putere, puși în acțiune. Și cât ai clipi din ochi, aeronava a părăsit pământul, iar d. Farway vede jos, în depărtare, licăririle farurilor de pe canalul Ambrose.

La răsăritul soarelui, aeronava a parcurs o distanță prea mare, pentru ca pasagerii să mai vadă albul Crăciun pe care îl va avea Noua Anglie.

După ce stewardul i-a servit cafeaua, d. Farway trece în fumuar. Aci, se încheie cunoștințe între pasageri și încep câteva partide de bridge. După un timp, bancuri de ceață pătează oceanul și cu puțin înainte de amiază se vede vag linia unei coaste spre Nord: e Noua Scoție. După o oră, are loc aterisarea, la St. Johns, în Newfoundland.

Aci, aeronava își reînnoiește proviziile și pasagerii iau masa, la restaurantul aeroportului. La ora trei, aparatul decolează din nou, luând-o înspre Răsărit. Atmosfera e plină de ceață, dar aparatul se ridică deasupra norilor, sburând sub un soare anemic de iarnă. Și bancul de ceață se vede jos, asemeni unui câmp de zăpadă.

Sgomotul infundat al motoarelor ajunge, la un moment dat, a nu mai fi auzit și d. Farway moțâie, în fotoliul său. Soarele apune și ultimele sale raze scaldă, într'o lumină trandafirie, bancul de ceață. Se deslănțuie o furtună, dar mulțumită puternicilor sale motoare, aeronava își urmează drumul neturburat.

La ora șapte se servește cină. Masa bogată și monotonia voiajului au efectul unui soporific. La ora nouă, d. Farway cere să i se facă patul...

„Cu ce viteză mergem?” întreabă el.

„Mijlocie” replică stewardul. „Ne aflăm la jumătatea drumului”.

D. Farway cere să fie trezit în momentul când se va zări coasta Europei. Și când stewardul îl bate ușor pe umăr, i se pare că abia a ațipit.

„Irlanda, sir”.

D. Farway ridică perdeaua și privește afară. Jos, se văd luminile unui far rotativ. D. Farway se îmbracă în grabă și n'a terminat încă cu rasul, în momentul când hidroavionul aterisează la Galway. Aici se urcă alți câțiva pasageri; aparatul decolează din nou, pentru a se opri în portul Langstone, lângă Portsmouth unde d. Farway ia un aeroplan de mare viteză, care-l duce la Croydon, unde are o întâlnire cu reprezentantul britanic.

După această întrevedere d. Farway se află la amiază din nou pe aeroportul dela Croydon; ia un alt avion și în seara aceea cinează la Alexandria. Marți după amiază d. Farway are o întrevedere cu reprezentantul persan la Bagdad. Miercuri e în Italia. Joi aterisează în Indiile Olandeze, tocmai la timp pentru a aplană un conflict, survenit în birourile reprezentanței din Batavia și, cu ajutorul unui aparat olandez K. L. M., revine la Singapore, tocmai la timp spre a prinde hidroavionul Imperial Airways, care face săptămânal curse în China.

El își petrece astfel Crăciunul sburând peste Siam, Indochina și Insula Hainan. Aparatul britanic aterisează Sâmbătă la Hong-Kong. El străbate golful în colonia portugheză Macae și în dimineața următoare se află pe bordul hidroavionului „China Clipper”, care pornește spre Statele-Unite.

Urmează cinci zile de sbor peste Pacific-Manila, Guam, Insula Wake, Insula Midway, Honolulu. Sosește la San Francisco Joi și ia aeroplanul pentru New-York. În dimineața următoare, d-na Farway îl întâmpină pe aeroportul Newark. Și călătorul nostru își petrece Anul Nou în sânul familiei.

Expunerea de mai sus nu este o viziune de fantast, ci o realizare care depinde doar de-o înțelegere între marile puteri ale aerului.

Acum treizeci de ani, era un vis. Rudyard Kipling a scris pe atunci o năvălă fantastică, intitulată „Curierul de noapte”, în care era vorba de traversarea Atlanticului, într'un fel de aeronavă acționată de niște radiațiuni. Kipling își situase povestirea într'o eră a aerului în care aeroplanele funcționau cu regularitate, între stațiuni situate la antipodii globului, și în care stăpânii acestui trafic aerian dominau pământul. El își plasase nuvela în anul 2000 A.D. — dar a trăit, pentru a vedea cum visul său, pe care-l crezuse de-o îndrăzneală fantezie, se cristaliza în realitate.

C.

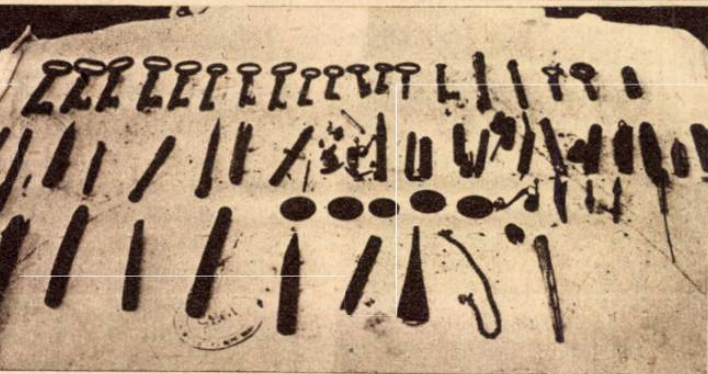
Cu prilejul punerii în funcțiune a uriașei uzine electrice Boulder Dam, a avut loc în Los Angeles o serbare la care s'a produs și acest nostim „balet electric”.

În lupta electorală din Statele Unite, simbolul candidatului democrat, d. Roosevelt, este un măgar, iar simbolul candidatului republican, d. Landon, este elefantul. Lupta se dă deci între elefant și măgar. La Peru, în statul Indiana, un batalion de elefanți, așteaptă pe guvernatorul Landon.

Cu prilejul punerii în funcțiune a uriașei uzine electrice Boulder Dam, a avut loc în Los Angeles o serbare la care s'a produs și acest nostim „balet electric”.

Într'un spital din Triest, în stomacul negustorului Mario Fusco, în vârstă de 50 ani, s'au găsit la operație toate obiectele din această fotografie, în măsură să uimească și pe chirurghi.

Fratele împăratului Japoniei, care are rang de maior, participă la manevre (dreapta).

Un POKER de regi jucat în trei

— Epilog la ultima răsccoală a Arabilor —

UN comunicat oficial britanic a anunțat lumii că liniștea a fost restabilită în Palestina, după mai bine patru luni de sângeroasă revoltă: o revenire la normal datorită intervenției oportune a suveranilor peninsulei arabe. Puterea mandatară, dându-și seama că numai cu forța nu va reuși să pună capăt agitațiilor, ce domniau în sânul populației arabe, după nu-

Ibn Saud, regele Arabiei saudiene.

Regele Ghazi I al Irakului.

Cei patru conducători ai turburărilor arabe din Palestina: sultanul Pacha El Atrache și sfetnicii săi.

meroase tratative diplomatice, a invitat pe Regele **Ibn Saud**, **Emirul Transjordaniei**, **Regele Ghazi** și **Imanul Jaja** să adreseze un apel împăciuitoare Comitetului revoltei palestinienilor. Patru Regi, un poker perfect. Numai că, pe neașteptate, acest poker a rămas să se joace în trei: când apelul a ajuns la Ierusalim, lipsia o iscălitură, aceea a Imamului din Yemen.

Totuși, efectul cuvântului potolitor de spirite, al celor trei principii semnatari, a avut aceeași binefăcătoare înrăurire: Comitetul a ordonat numai decât înce-

Hotelul „Regele David” din Ierusalim.

tarea grevei. Arabii, disciplinați, la porunca suveranilor glorioasei lor rase, s'au întors la lucru, deși în multe zone ale Pământului sfânt actele de terorism continuă și astăzi, semn neîndoios că lupta, chiar în surdină, urmează necruțătoare. Dar cine sunt acești Regi și Principi arabi a căror influență e atât de mare printre popoarele Islamului?

Să începem cu **Ibn Saud**, care, nici vorbă, e una din figurile cele mai complexe ale istoriei moderne arabe. Bărbat trecut de șaiszeci de ani, înzestrat cu prețioase calități războinice și diplomatice, suveranul Nedjedului, al Hedjazului și al Dependențelor, din deșertul dezolat, unde comanda triburile nomade, a reușit să pue stăpânire pe Mecca și Medina — adică pe Hedjaz — aflate atunci sub suzeranitatea regelui **Hussein**, căruia faimosul colonel Lawrence îi făgăduise coroana întregii Arabii, în schimbul ajutorului său, în cursul războiului mondial.

Ibn Saud, Wahabitul, adică șeful acelei secte religioase musulmană-protestantă întemeiată de **Wahab**, în veacul al XVIII-lea, în fruntea hoardelor lui beduine îl pune pe fugă pe bătrânul **Hussein**, părăsit de Englezi și de fiul lui, Ali. Unind **Hedjazul** cu cele două orașe sfinte ale lui și **Gedda** cu **Nedjed**, leagănul Wahabiților, **Ibn Saud** nu depunea armele, ci căuta să-și mărească teritoriile, prin cotropiri fulge-

rătoare, astfel ca să constituie în scurtă vreme statul arab cel mai vast din peninsulă.

Inteligent, generos, cu un curaj neîmblânzit, regele Arabiei saudiane a fost definit „Napoleonul deșertului”. Sfetnicul lui cel mai credincios e un englez, anume Philby care, făcându-se musulman s'a înșurat cu una din fiicele Regelui.

Arabia saudiană trăește mai ales din veniturile ce i le aduce lumea musulmană cu ocazia pelerinajului anual la Mecca. Statul e absolut independent, mândră independență cucerită cu arme și cu sânge. Cum s'a făcut atunci ca **Ibn Saud**, în chestiunea palestiniană, să susție jocul Puterii mandatare? Șiretul suveran nu trebuie să se fi amestecat din simplu cavalerism. De câțiva ani, îi stă pe inimă problema din zi în zi mai turburătoare a Acabei, zonă pe care el nu vrea cu niciun chip s'o cedeze Englezilor. Pe semne că, aderând la invitația guvernului din Londra, a ținut să-și creeze un merit de-a fixa el într-o bună zi data când chestiunea Acabei va intra în discuție definitivă.

Să trecem acum la Emirul Transjordaniei, **Abdalah Ibn Hussein**. Este fiul lui Hussein, regele Meccăi, învins de **Ibn Saud** și fratele Emirului **Feysal**, rege al Irakului, mort la Geneva. Are cincizeci de ani, e cult și mare iubitor al ideilor occidentale. Guvernează 260.000 supuși, Arabi musulmani, Arabi creștini și circaziani din Caucazia. Bine 'nțeleș, guvernează mai mult cu numele și nu de fapt, întrucât regatul lui e sub influența directă a Angliei. A fost primul care să iscălească

Principele moștenitor din Hed'as, Saud Ibn Abdul Aziz Ibn Saud, fotografiat cu prilejul vizitei pe care a făcut-o la Roma.

apelul către Arabii din Palestina. Locuiește într'un palat fastuos, la **Amman**, oraș cu peste 50.000 locuitori. Regele **Ghazi** (victoriosul). Treizeci de ani, inteligent, cult, cu o educație perfect europenească. Este fiul lui **Feysal** care a fost unul din principii cei mai moderni ai Arabiei și ațățătorul revoltei arabe în cursul războiului, ceea ce a cășunat multe neajunsuri Turcilor. Și apoi, e nepotul lui **Abdallah**. Reședința o are în legendarul **Bagdad** și, sub guvernarea lui, Irakul s'a îndreptat cu pași repezi spre culmile civilizației. Totuși, deși regat independent, Irakul având chiar și un scaun la Geneva, el se află mereu sub controlul britanic; căci nu trebuie să se uite că teritoriile lui conțin bogate izvoare petrolifere, aurul negru râvnit totdeauna de puterile europene.

Ajungem astfel la al patrulea suveran, a cărui semnătură n'a figurat în josul apelului: **Imamul Jaja**. Nu că bătrânul suveran al Yemenului a refuzat să-și dea adeziunea la apel; e prea șiret și bun diplomat spre a lua asupra-și o atitudine atât de fățișă și hotărâtă. Conducându-se după învățămintele politice orientale cu mii de nuanțe subtile, el a vrut, pur și simplu, să câștige timp. „Să vedem, mai întâi, cum merg lucrurile — și-a zis el — pe urmă, Allah mă va lumina...”. **Jaja**, la fel cu **Ibn Saud**, veșnicul lui adversar, e un personaj care se bucură de multă considerație. Are aproape 70 de ani, dar e robust ca un bărbat de 40. **Yemenul**, pe care-l guvernează într'un spirit patriarhal, e una din țările cele mai inte-

resante frumoase și pitorești din lume. Țară care constituie un contrast izbitor cu Arabia saudiană; aceasta din urmă e un deșert imens, pietros, înroșit de dogoarea soarelui, populat cu triburi nomade și războinice; dimpotrivă, **Yemenul**, bogat în verdeață și plantații, cu o climă dulce și locuit de oameni dedicați agriculturii, e adevărata **Arabia felix** din antichitate. Țară fabuloasă, încercuită de jur împrejur de lanțul majestuos al munților **Tihama**. Are port principal **Hodeida**, iar capitala, **Saana**, se află la o înălțime de peste 2400 metri deasupra nivelului mării. Orașul e înconjurat de metereze antice, în întregime parfumat de grădini cu portocale, iar palatele lui îi dau viziunea fer-

O scenă din timpul turburărilor arabe în Palestina. Soldați englezi păzind cadavre de Arabi căzuți în luptă.

Un cartier evreesc din Tel-Aviv, distrus în timpul răscoalei Arabilor în Palestina.

mecată a Orientului minunat din „O mie și una de nopți”, palate înalte ca sgârie-norii, cu incrustații și podoabe ornamentale cari amintesc delicateța unor prețioase dantelării. Imanul e șeful bisericii musulmane zeidite și e venerat ca un sfânt. Gelos de absoluta lui independență, **Jaja** nu îngăduielesne intrarea streinilor în regatul său. Numai puțini inși au putut să răzbată acolo, prevăzuți la mână cu un' bilet de liberă petrecere iscălit personal de **Iman**. Cu toate acestea în **Saana**, locuiesc câțiva lucrători specialiști francezi cari conduc o întreprindere metalurgică: o dovadă netăgăduită de simpatiiile lui **Jaja** față de Franța cu care a reînnoit tratatul de amicitie și de comerț. Iată prezentați, deși în mod sumar, cei patru suverani arabi cari au intrat în jocul palestinian. Glasul a trei dintr'înșii, invitând pe Arabii din Țara sfântă să trăiască în bună împăciuială cu celelalte seminții de oameni, a pus capăt încordării care frământa bătrâna țară a Profeților și a Sfinților; dar pentru cât timp? **El Ghazi**, **Ibn Saud** și **Abdallah**, iscăbind manifestul, s'au angajat oarecum față de populația musulmană a Palestinei, s'au făcut garanții unei soluționări favorabile a conflictului pe care, ce e drept, nimeni în lume nu-l privia cu ochi buni. De-acum încolo, prestigiul lor e în joc...

A. e. i. o. u.

A APĂRUT
MAGAZINUL
Pe luna Octombrie. — 160 pagini 25 lei.

Vă îmbrăcați

ELEGANT
ȘI EFTIN

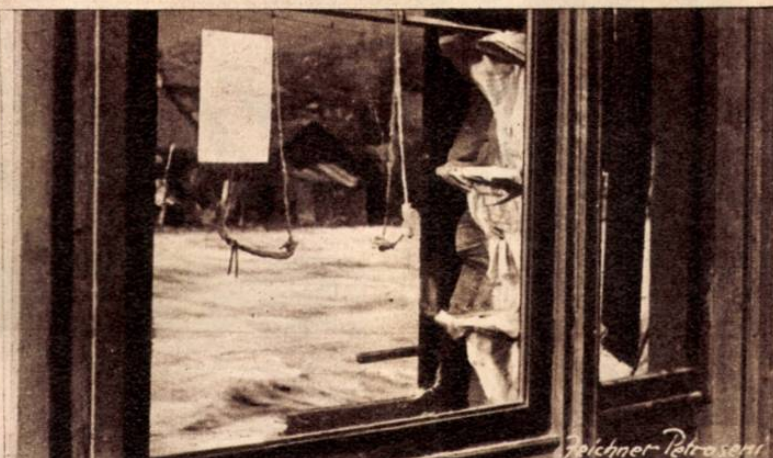

LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE IN GHIARE

Theodor Atunasiu & Co S.A.

STR. BAZACĂ 1 STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HAZELUD 21

NĂVALA APELOR

Jiul a venit mănios de ploi în săptămânile trecute și, nimicind totul în calea lui, a semănat jalea prin satele și orașele din munți. În fotografiile noastre :

Sus : La Petroșani râul și-a mutat matca într-o prăvălie și prin vitrină se vede ce-a mai rămas din averea negustorului.

Jos : La Vulcan, o echipă de soldați se străduiesc să îndiguiască un pâriu, care, umflându-se, a dat peste maluri.

Dedesubt : În cartierul muncitoresc „Jiul”, din Petroșani, după ce apele au mai scăzut, oamenii încearcă să-și salveze ce mai pot.

(Foto Zeichner-Petroșani)

Vaporul „Bessemer City” din New-York, lovindu-se de o stâncă, lângă coasta Angliei, s'a rupt în două. Cei 33 oameni ai echipei au putut fi salvați numai pentru că accidentul a fost observat de pe țărm.

DE CE A BIRUIT *Roosevelt*

D. Roosevelt, fotografiat în timpul propagandei electorale în Albany. O fetiță i-a înmănat un buchet de flori la sosire.

Și Landon s'a folosit de copii în propaganda electorală. Iată-l alături de cele trei gemene ale Americii, care poartă eșarfe cu numele candidatului la președinte.

SUCCESUL de pomină al președintelui Statelor Unite, care-a fost ales, pentru o nouă perioadă de patru ani, să conducă destinele unui popor de peste o sută douăzeci de milioane de suflete — popor reprezentând o culme a civilizației — a fost explicat, în câteva feluri, mai mult sau mai puțin nostimе. Astfel s'a spus că d. Landon, candidatul partidului republican și reprezentantul elitei financiare nord-americane, n'ar fi fost un candidat prea serios — dovadă ochelarii lui de savant, care nu inspiră cetățenilor practici; din Lumea Nouă, prea multă încredere. Argumentul cu neseriozitatea ochelarelor cade, întrucât și marele Wilson purta ochelari, ba fusese și profesor la un colegiu de domnișoare (se poate ceva mai neresios?) ceea ce nu l-a împiedecat să fie ales deasemenea de două ori, la președinția Statelor-Unite, ba a doua oară în momentele hotărâtoare ale marelui războiu de acum douăzeci și trei de ani.

S'a afirmat chiar că d. Landon ar fi fost numai — cum se spune la noi, între Europeni — un „candidat de paie”... Crâncena luptă electorală dată însă de partidul d-lui Landon, care n'a precupețit nicio cheltuială — și mijloacele financiare n'au lipsit! — dovedesc tocmai contrariul: că d. Landon a fost un concurent foarte real, atât de real încât d. Roosevelt, actualul președinte, îl poftise în ajunul alegerilor la Casa Albă, punându-l în curent cu tainele și mecanismul mai puțin văzut al complexei administrații americane.

Însfârșit s'a afirmat că tot succesul d-lui Roosevelt se datorește... doamnei Roosevelt, femeie încântătoare, în primul rând, dar femeie matură și înzestrată de Dumnezeu cu un viguros instinct politic și o rară elocvență de tribună (pe care bănuim că actualul președinte le cunoaște foarte bine și le respectă, din intimitatea casnică). Se spune că ea ar fi con-

vins poporul american să nu-i evacueze, ci să le prelungească onorificul contract de închiriere a splendidelor apartamente de la Washington, pe încă patru ani. Și douăzecișitri milioane de votanți s'au lăsat convingși...

Doar toate aceste sunuri și amănunte — cu toată realitatea lor — sunt numai glume. Adevăratul succes al d-lui Roosevelt trebuie căutat aiurea, și anume în realitățile politico-sociale ale poporului american, în măsurile legislative, aproape revoluționare, pe care

Landon și familia sa. În picioare, în stânga, Landon având lângă el pe soția și fiica sa. Pe scaun, părinții cu ceilalți doi copii ai candidatului.

Franklin Roosevelt a fost reales președinte al Statelor Unite. Triumful lui constă în aceea că a obținut cel mai mare număr de voturi care s'a înregistrat vreodată la alegerile prezidențiale din Statele Unite. Din 48 state numai în două state n'a obținut Roosevelt majoritatea absolută.

actualul președinte le-a luat, în ultimii patru ani, în efectele acestor măsuri.

Intr'adevăr, Americanii își mai aduc aminte că la căderea președintelui Hoover, băncile trăsese ră obloanele, atelierele își concediau lucrătorii, porțile uzinelor se închiseseră de mult, iar prețul produselor agricole scăzuseră în asemenea măsură, că proprietarii terenurilor nu mai puteau plăti cu recolta nici măcar împrumuturile locului.

Marele merit al d-lui Roosevelt e că a înțeles pricina prăbușirii economice și a avut curajul să aplice o metodă cu adevărat salvatoare. După o amănunțită pregătire a opiniei publice — arătând prin conferințe la radio și studii de specialitate, că Statele-Unite sunt bogate și îmbelșugate, că numai mecanismul economic a înghețat — a răsturnat valorile: a silit pe conducătorii vieții economice să-și deschidă întreprinderile, pe garanția Statului, și a impus industriilor așa numitele *coduri de concurență loială*.

Ce erau aceste „coduri”?

Niște regulamente de atelier — atât și nimic mai mult. Dar cu ajutorul lor, mărfurile nu se mai ieftineau, în paguba muncii excesive a lucrătorilor și nici a scăderii sistematice de salarii, ci se ieftineau prin *cantitatea mărfurilor vândute*. Silit pe patroni să utilizeze per-

Până la 4 Noiembrie nu se ştia dacă Roosevelt sau Landon se vor muta în Casa Albă, reşedinţa din Washington a preşedintelui american. Prin realegerea d-lui Roosevelt, s'a hotărât implicit ca dănsul să continue a locui timp de patru ani în această reşedinţă.

sonalul numai 36—40 de ore pe săptămână (în loc de 52 de ore) milioane de şomeuri au putut fi utilizaţi în ateliere; şi fixând scări de salarii, cari respectau un *minim* necesar existenţei omeneşti, îngăduia majorităţii *poporului american* să cerceteze din nou magazinele şi să consume produsele ce *adăstau în magazine*. În mai puţin de un an, întreaga viaţă economică a Statelor-Unite se învioră, iar cei cari profetizau un faliment general, erau obligaţi de realitatea vieţii să-şi tot amâne profeţia.

E drept că preşedintele Roosevelt şi colaboratorii săi — oameni de specialitate în primul rând şi însufleţiţi de un adevărat spirit social — au fost acuzaţi de „bolşevism”, „trădare”, „incapacitate”, etc. Mulţi „regi” ai industriei s'au opus pe faţă şi într'ascuns prevederilor din „codurile de concurenţă loială” — iar unul din cei mai dârzi adversari ai noii politici economice a fost celebrul fabricant de automobile, Ford, care-a ţinut luni de zile fabricile închise. Unii s'au adresat Curţii Supreme de justiţie, spre a se anula „codurile” — şi într'adevăr Curtea Supremă le-a dat dreptate, pe temeiul unui articol din Constituţie, care garantează „libertatea muncii” şi „libertatea de-a contracta individual”. Dar „codurile” intraseră prea mult în viaţa economică a Statelor Unite, ele corespundeau unei prea grave necesităţi, ca să poată fi eliminate din realitatea vieţii sociale: *Au continuat să fie aplicate*, de oarece niciun muncitor n'ar fi consimţit să mai lucreze în condiţii şi cu salarii inferioare, şi nici un întreprinzător n'ar mai fi avut curajul să se expue blamului public.

Formidabila criză americană a fost învinsă — tocmai când începea să facă ravagii în toate celelalte ţări ale Europei. Ce concurent ar fi putut disputa, în America, azi, popularitatea d-lui Roosevelt, legată de-o realizare atât de uriaşă? Nimeni. Şi succesul, unic în istoria politică a Statelor Unite, al actualului preşedinte, care-a dobândit aproape *unanimitatea voturilor*, e o confirmare în plus a drumului social, pe care merge — şi pe care va merge şi de-acum înainte, spre fericirea Americii şi — de sigur — a întregii omeniri. **A.**

Londonexii se pregătesc cu înfrigurare pentru ziua încoronării.

Iată un produs industrial care se fabrică în cantităţi mari şi care va fi de mare folos pentru public: e vorba de un fel de catalige de metal care se pot strânge şi duc uşor în buzunar. Aceste suporturi se fixează bine pe pământ şi se leagă de picior, cu curele, ca patinele.

*Unui cap de expresie
un parfum care
i-se potriveşte...*

Dificultatea pe care o întâmpină atâtea femei frumoase, constă desigur în alegerea parfumului.

Inimitabila apă de Colonia **Diavolo** se identifică cu personalitatea fiecărei femei şi-i împrumută acel fluid misterios pe care-l sorbim cu nesaţ în cercurile mondene.

* APA DE
* COLONIA

DIABOLO

O CREAŢIE

Sargh

PUDRĂ DIABOLO
Pentru un ten delicat.

NU PUTEM DORMI DIN CAUZA NEVRITELOR

Credea că va rămâne infirmă toată viaţa

Această doamnă a suferit atât de mult din cauza nevritelor în cât nu putea dormi toată noaptea. Suferinza de nevrîte vor citi desigur cu mult interes scrisoarea care urmează: —

„Acum câţiva ani am avut o nevrîtă grozavă la ambele braţe. În timpul nopţii mă întorceam când pe o parte, când pe alta şi nu puteam dormi deloc. Apoi braţul drept deveni atât de ţeapăn încât nu-l puteam îndoi, pe urmă şi piciorul stâng, aşa că nu mă mai puteam da jos din pat. Am fost nevoită să chem doctorul şi să renunţ la orice activitate. Credeam că voi rămâne infirmă toată viaţa. Intre altele, doctorul m'a sfătuit să iau un laxativ în fiecare dimineaţă. Am început să iau regulat o doză mică de Sels Kruschen şi am rămas surprinsă să constat că după câteva săptămâni starea sănătăţii mele s'a ameliorat simţitor. De prisos să mai adaug că de atunci iau regulat aceste săruri.” — (D-na) E. W. B.

Două din ingredientele care compun Sels Kruschen au proprietatea de a dizolva cristalele de acid uric care cauzează aceste dureri grozave. Alte ingrediente ale acestor săruri ajută organismului să elimine din corp cristalele dizolvate.

Sels Kruschen se găseşte la toate farmaciile şi drogheriile din ţară. Preţul unui flacon mare este 95.—lei, flaconul mic 60.—lei.

De zile întregi sunteţi istovit şi obosit

— Sunteţi palid şi arătaţi bătrân! foarte des aceste fenomene se datoresc necurăţeniei căilor renale şi urinare; cu timpul încep mai întâi uşoare dureri cari apoi devin din ce în ce mai violente, având adesea urmări grave.

Nu lăsaţi ca lucrurile să ajungă până aci! Pentru curăţirea radicală internă, luaţi imediat tablete **HELMITOL**, cari îndepărtează repede cu urina bacteriile, aceşti vrăjmaşi ai sănătăţii.

HELMITOL
TABLETE „Bayer”

„Realitatea Ilustrată” institue un concurs pentru alegerea celor mai buni cântăreți și cântărețe pentru plăci

Aleșii vor semna numaidecât angajamente importante cu casa de imprimări „Pan”.

„REALITATEA Ilustrată”, revista care prin concursurile ei a reușit să promoveze totdeauna elementele tinere și talentate care nu aveau prilejul să se afirme, a instituit un nou concurs pentru găsirea celor mai bune voci fonogenice, pentru a fi imprimate pe plăci de gramofon.

Profesioniștii sunt excluși de la acest concurs.

Participanții la concurs vor rămâne complet anonimi, cântând singuri într-o odaie unde se va instala microfonul. Juriul și publicul vor asculta vocile reproduse prin difuzorul care va fi instalat pe scena sălii de spectacol. Repetăm acest punct foarte important al anonimatului. Candidatul nu va fi văzut nici de public, nici de juriu. I se va auzi doar vocea transmisă prin difuzor.

Fiecare concurent va fi anunțat printr-un pseudonim, sub care se va înscrie la concurs. În acest mod, fiecare persoană care are voce are prilejul să și-o verifice și eventual să și-o valorifice, fără să i se cunoască numele și fără a fi văzută.

Câștigătorii concursului vor semna imediat un contract de angajament cu casa de plăci „Pan”, și vor imprima melodii pe plăcile „Pan” și „Lifa”. De asemenea câștigătorii vor cânta la postul de radiodifuziune.

Concursul începe în ziua de 23 Noiembrie 1936, și până la acea-

stă dată primim înscrieri la revista noastră. Candidații se vor prezenta la redacția revistei noastre, str. Const. Mille 7—9, spre a li se fixa ziua și ora când urmează să facă — în cursul săptămânii dela 23 până la 29 Noiembrie a. c., fiecare câte o repetiție la microfonul societății „Pan”. Repetiția aceasta se face în fața conducătorului tehnic, care va îndruma pe concurenți cum trebuie să cânte în fața microfonului. Bine înțeles că în tot acest timp, concurenții își păstrează anonimatul. Concursul final va avea loc Duminică 29 Noiembrie crt., dimineața, în fața juriului. În „Realitatea Ilustrată” care apare săptămâna viitoare, vom publica numele membrilor din juriu, și sala în care se va ținea concursul.

Cei cari nu s’au înscris și doresc să participe la concurs, o pot face, completând buletinul de mai jos.

BULETIN DE ÎNSCRIERE
la concursul de cântăreți
pentru plăci al revistei
„Realitatea Ilustrată”

Pseudonimul

Concurenții nu trebuie să indice în buletinul de mai sus, decât pseudonimul pe care și-l aleg pentru participarea la concurs.

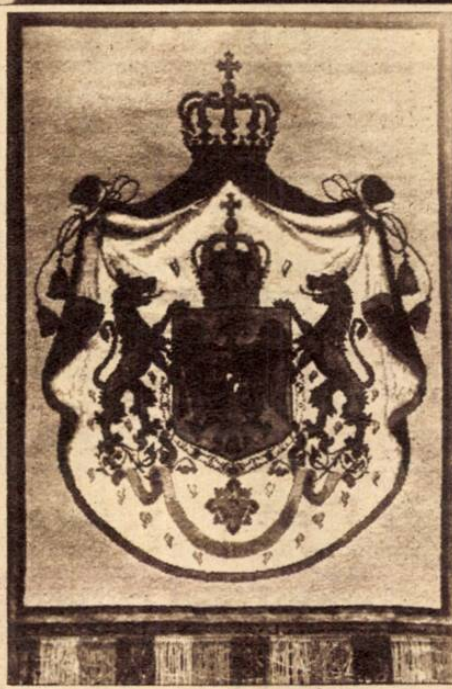
Numele, pronumele și adresa nu trebuiesc menționate, pentru a se respecta astfel anonimatul.

În palatul „Alexandra” din nordul Londrei, s’a deschis săptămâna trecută stațiunea de televiziune, care folosește două sisteme: sistemul Byrd și sistemul Marconi. Toți londonezii câți își pot permite luxul de a cumpăra aparatele receptoare, se pot bucura în voie de noua cucerire a științei.

Domnul Raul Anastasiu a fost numit director general în Direcția Presei a Ministerului Afacerilor Străine. Nu se putea numi mai potrivit în acest important serviciu.

La înapoierea Suveranului din călătoria pe care a făcut-o în Cehoslovacia, în gara Oradea-Mare, d. Elemer Csekő, directorul unei țesătorii de covoare, a oferit Majestății Sale covor, persan de mătase a cărei fotografie o publicăm.

Dr. ELISABETA MOLNAR

MEDIC STOMATOLOG

Fost asistent la clinica universitară din Cluj

BOALE DE GURĂ și CHIRURGIE DENTARĂ

Proteză, tehnică modernă, coroane de porțelan

București - str. Brezoianu, 29. Et. I
Cons. ult. 3—6 Telefon 46601

COSMETICA MEDICALĂ

Calea Griviței No 119 (Intrarea Piața Dr. Botescu 19), Tel. 343.40.

Dr. F. KOVACS

Specializat la Viena

DIATERMIE, RAZE, FIZIOTERAPIE

Distrugerea definitivă a părului de prisos prin diatermie. Îngrijirea feței (coșuri, pistrui, riduri, negri, etc). Tratatment de slăbire locală și generală. Operații cosmetice. Tratamente cu ore retinute.

CONCURSUL „CEA MAI FRUMOASĂ ZI DE VACANȚĂ”

Până la închiderea concursului am primit la redacție 421 răspunsuri. Contrar așteptărilor noastre, aceste mici reportagii estivale n’au fost tocmai ceea ce așteptam dela cititori. Prea puține povesteau o întâmplare în timpul vacanței. Cele mai multe se prezentau asemenea unor te-

me școlarești și erau bucate descriptive. Cu greutate deci am putut selecționa și premia — conform normelor stabilite — producțiile următorilor candidați: **Premiul I:** 2.500 în numerar, d-lui Gabriel Melchisedec, abs. al Conservatorului de muzică și artă dramatică (Oradea Mare).

Premiul II: lei 1.500 în numerar, d-rei Viorica Dragnea, elevă, Rezina.

Premiul III: lei 1.000 în numerar, d-lui Ivan Traian, Școala Normală, Bârlad.

„Realitatea Ilustrată” își rezervă dreptul de a publica bucatile premiate.

Ea slăbea din ce în ce mai mult!

O mamă îngrijorată ne scrie: „Copila mea Liza era atinsă de o urticarie rebelă” Singura ușurare era dieta, care însă li ruina sănătatea. Pomada Cadum i-a adus ușurarea aplicând m a i multe seri de-a rândul câte puțin. Cu încetul plăcile roșii dispăreau. Copila mea poate acum să se alimenteze și să se fortifice.

Mlle L. LUTHIER

Fondettes (I. & L.)

Pomada Cadum calmează suferința și triumfă asupra afecțiunilor celor mai rebele ale pielii: urticaria, acnee, eczema, pecingine. Pretindeți întotdeauna adevărata Pomada Cadum în tub sau în cutie și citiți cu atențiune notița explicativă.

DR. H. ZANFT

Medic Primar
Specialist în

Boli de Piele și Păr, Cosmetică.

Raze U. V. Diatermie, Electrot terapie, Zăpadă carbonică, Trat. maladiilor inestetice: pigmentațiuni ale feței, negi, cicatrice, acnee (coșuri), nevi (pete din naștere), îndepărtarea părului de prisos prin diatermie-coagulare etc.

Strada Domnița Anastasia No. 23 (fost Belvedere)
Consult. 3-8 p. m. Telef. 3.34.90

Turburări ale stomacului cari provoacă ulceratia

Nu ați acordat de sigur, timp de luni și de ani de zile, nici o însemnătate acelor dureri de cap, sgomotelor în urechi, senzației de amar în gură, limbei încărcate, cari se simt după două sau trei ore dela luarea mesei.

Această apăsare sau somnolență, nu parea la început îngrijorătoare. Cu timpul însă, au apărut ulcerale cari s’au cicatrizat — de sigur — dar după câte îngrijiri și câte suferințe. Puteți evita toate acestea, luând la prima indispoziție de stomac, — imediat după fiecare masă, — puțină Magnesia Bisurata. Acest alcalin atât de bine cunoscut, neutralizează vătămătorul exces de aciditate și calmând mucoasele iritate, va pune stomacul la adăpostul complicațiilor serioase. Magnesia Bisurata se află de vânzare la toate farmaciile și drogueriile cu preț de Lei 75 sau Lei 110 în format mare economic.

Deveniți zilnic mai frumoasă

Jacă vă îngrijiți pielea rațional! Scherk Cold Cream, de noapte, compusă din ceară curată și uleiuri fine, nutrește țesutul, îndepărtează ridurile și dă obrazului o înfățișare sănătoasă și înfloritoare. Iar crema de zi Trisena, uscată, aplicată înainte de a vă pudra, menține tot timpul fața mată, fragedă și superb parfumată.

Cremele Scherk se vând în borcane à Lei 90 și 120 — în tuburi à Lei 45 și 65. Cereți o mostră de Coldcream contra Lei 12 timbre la »Parfex« Cal. Moșilor 78 București.

„Miss Europa“ a fost aleasă în... Africa

In anul acesta, concursul de frumusețe pentru alegerea unei „Miss Europa“ a avut loc în Tun is. Bineînțeles că la el au participat frumuseți europene. A fost aleasă „Miss Spania“ (a cincea din stânga, primul rând).

D-na Stan Laurel, soția cunoscutului comic, tovarășul lui Bran, a intentat proces de divorț. Ea se plânge că soțul ei e un tiran, că n'are alt gând decât pescuitul cu undița și mai ales că nu recunoaște datoriile pe care soția sa le face. In America, bineînțeles că se va da dreptate soției.

DIN LUMEA CU PREOCUPĂRI MAI MĂRUNTE...

Soții Arthur Hollis Timlek cu cei 14 copii ai lor, dintre cari 10 s'au născut în timpul fixat de către Charles V. Millar, pentru acordarea premiului de 120.000.000 lei, lăsați de el prin testament.

Cele șase femei care-au ajuns în finală : dela stânga la dreapta d-nele: Bagnato (9), Nagle (9), Timlek (10), Harrison (8), Grazziano (9), Darrigo (8). Cifrele înseamnă numărul de copii.

CINE NAȘTE MAI MULȚI COPII...

Charles Vance Millar, un original din Canada, a lăsat în testamentul său o sumă importantă de bani, cam 120.000.000 lei, acelei mame din Toronto, care, în zece ani după moartea sa, va avea cei mai mulți copii. La 31 Octombrie s'au împlinit cei 10 ani și dintre concurențele care au mai multe șanse să capete banii sunt trei, deși alte trei nădăjduesc să aibe gemeni și astfel să intre și ele în competiția generală.

Dar o femeie care apreciază calitatea și cunoaște puterea de farmec a unui ten frumos, va prefera numai pudră „D'ARGY” a cărei compoziție minunată, impregnată cu parfumurile „Toutes les Fleurs” „Taifun” și „Cheramour”, va da apariției ei în societate, aspectul femeii de lume, obișnuită cu lucrurile fide, distinse.

D'ARGY

Mai tânără în fiecare dimineață

ASTĂ SEARĂ

Aplicați Crema Tokalon, nutriment pentru piele, culoarea roză, care conține Biocel — uimitorul descoperire a Profesorului Dr. Stejskal de la Universitatea din Viena. Acest element vital al celulelor este obținut din animale tinere, alese cu îngrijire. Știința știe acum, că pierderea acestui element natural din piele, cauzează schimbările. Crema Tokalon, Biocel, aliment pentru piele, îl redă pielei în timp ce dormiți și reface pielea netedă, mlădioasă și tânără.

MÂINE DIMINEAȚĂ

Uitați-vă cu cât pielea Dv. e mai fragedă și mai netedă chiar după prima aplicare. După puține zile schimbările încep să dispară. După o săptămână arătați cu ani mai tânără. Dimineața aplicați Crema Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra Cremă de Paris. Ea face să dispară coșurile, face pielea moale, netedă și albă. Femei de 50 de ani pot căpăta un ten frumos de care ar fi mândră orice fată tânără. Se garantează deplin succes, altfel se restituie banii. — De vânzare în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. —

Gratis: Orice cititor al acestui ziar poate obține acum o frumoasă cutie de lux conținând Cremă Tokalon (atât roză cât și albă) și diferite culori de Pudră Tokalon. Trimiteți 15 Lei în mărci poștale pentru acoperirea cheltuielilor (porto, ambalaj etc.) la adresa Serviciului Publicității TK, secția 3 I București I, Str. Sf. Ionică No. 8.

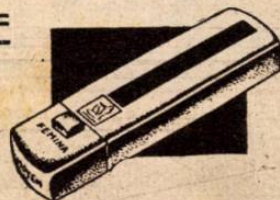

FARDS
PASTEL BOURJOIS
INCARNAT, MANDARINE
CORAIL, BLONDE
BRUNE

ROUGE DE BUZE

Termină

TOURNESOL-ÉTINCELANT
CLAIR, MOYEN, FONCÉ

Amorezi, tragedieni, comici și cochete...

de IOAN MASOFF

NU sunt de părerea celor cari cred, fără excepție, că tenorii sunt foarte inteligenți, că tragedienii sunt intriganți sau că bașii poartă toți manșete tari. A generaliza aceste excepții mi se pare un lucru temerar. Țin să se știe că în descrierile de mai jos n'am avut în vedere un singur model, deci nimeni nu trebuie să se simtă vizat. După această scurtă, dar necesară introducere, voi căuta să descriu cum se prezintă:

AMOREZUL

Amorezul se bucură de o situație privilegiată în teatru. Aș putea spune că e cel mai cotate. El este cea mai plastică ilustrație a celor susținute de paradoxul Wilde, cum că „fizicul constituie o carieră”. Amorezul constituind de cele mai multe ori „cartea de vizită” a unui spectacol, asupra lui se îngrămădesc toate favo-

vorbirea de toate zilele are accente de episcop când i se încredințează cărja de mitropolit.

La rândul lui, disprețuiește pe amoret și când vorbește de el își pune monoculul și afirmă: „Și Shakespeare a fost trage-dian”. Trage-dianul poartă monoculul ținut de un fir de mătase și are o casă de copii.

COMICUL

Comicul e încrezut și e oricând gata să dovedească precum că dintre actori, numai cei de comedie sunt oameni inteligenți. Argumentul suprem este: „Și Molière a fost actor de comedie!” Comicul este cel mai cabotin dintre toate genurile de actori. Nu trebuie să ne gândim numai la sensul peiorativ al acestui cuvânt. De altfel și genul lui se pretează la această calitate: are drum deschis pentru oricâte „cârlige” — el le spune fantezii. Comicul constituie cel mai plastic exemplu al adagiului de veche înțelepciune populară: „aparențele înșală”. Pe scenă joacă oameni buni și oarecum indiferenți; în viața de toate zilele este de multe ori negru în cerul gurii. E cel mai neîntrecut țesător de intrigi și cel mai feroce bârfitor.

Are volubilitate în vorbă și e gata să-ți servească soluții pentru orice problemă la ordinea zilei.

Are „boala direcției”, în sensul că vrea să-și aibă trupa lui și e un aprig adversar al directorului de scenă, căruia îi contestă orice merit în realizarea unui spectacol.

Comicul se însoară de mai multe ori.

COCHETA

Am impresia că e cea mai ferventă preoteasă a cultului eului. Bănuesc că e convinsă că pentru ea apune soarele și de sigur că se culcă liniștită, știind că a doua zi, tot pentru ea, va răsări. E spaima caselor de „robes et manteaux” căci, după cum îi spune numele, pune mare preț pe... cochetărie.

Cocheta disprețuiește legea „goanei torțelor” și e în stare să facă moarte de om dacă în a doua jumătate a vieții i se refuză rolul fragedei Marguerite Gauthier.

Dacă ai fi dispus să notez fiecare gen de teatru cu un semn convențional, pentru cochetă aș trebui să întrebuințez semnul exclamării. Pentru stradă are un mers aprig și viteaz și când o vâd, instinctiv mă dau la o parte și sunt ispitit să-i spun: „Mă iertați doamnă, dar n'am aptitudini spadasi-ne.”

rurile. Asupra lui electricianul îndreaptă reflectoarele cele mai „avantajoase”, iar croitorul tremură când îi face „coupura” fracului. Își dă perfect seamă de importanța sa și-și consideră partenerii un fel de cantități neglijabile. Desigur că nu spune lucrul acesta, dar sunt convins că o crede.

Victimele amozului sunt în special fetele de pension și fetele dela externat. Cu ele duce o corespondență asiduă prin mijlocirea plasatorilor.

Pentru că se știe „băiat bine”, amorezul își permite — din cochetărie — să umble pe stradă neras și cu gulerul mototolit, căci e convins că orice ar face îl prinde.

Pentru că au ceva femeesc în ei, amozii se disprețuiesc. Fiecare e convins că are „fizic mai plăcut” decât colegul său. Când se întâlnesc li se formează în colțul buzelor un rictus și fiecare ar vrea să-l vadă pe celălalt întins pe o năsalie.

Totuși, sub o aparență perversă, amorezul ascunde un fond de nevinovăție ingenuă.

Amozii fumează din țișările altora și se însoară cu femei urâte.

TRAGEDIANUL

Întreaga sa personalitate este influențată într-o largă măsură, de rolurile pe care le joacă. Pare chinat de o cugetare adâncă și suferă — o suferință aproape concretă. În vorbirea curentă, întrebuințează expresii de acestea: „Vae victis!” — „Femeie, numele tău e minciună” — „S'a dus în lumea din care nimeni nu s'a mai întors” — și alte d'al d'astea.

Din cauza fardurilor și a bărbilor multe pe care le-a întrebuințat — nu există trage-dian fără barbă — fața îi seamănă cu o armonică.

Pe stradă are mersul ostentativ având aerul să spună: „Faceți loc! Eu sunt Hamlet, Macbeth și Franz Moor!”

Trage-dianul abuzează de volumul puternic al vocii sale și'n

Comicul e gata să dovedească oricând că dintre actori, numai cei de comedie sunt oameni inteligenți.

SĂPTĂMÂNA TEATRALĂ

Teatrul Regina Maria: „In amurg”, piesă în 5 acte de Gerhardt Hauptmann

Scenă din actul I al piesei „In Amurg”. În primul plan: d-nii Storin și T. Bulandra.

Dreapta: Scenă din actul V. D. G. Storin și Marietta Anca într-o scenă din actul V al piesei „In Amurg”.

(Fotografii Cosmophot).

RECENTA premieră a teatrului Regina Maria, se înscrie ca o mare izbândă în cartea activității acestei formațiuni teatrale, care reușește să-și menție neștirbit prestigiul câștigat de pe urma rodniciei lupte, dusă pentru educarea publicului de teatru, într-o vreme când genurile minore — revista și farsa — sunt gustate la maximum de publicul nostru, teatrul Regina Maria prezintă o piesă de o covârșitoare forță dramatică, o piesă care răscolește sufletul până în cele mai ascunse cute ale sensibilității sale.

Un om bătrân, de 70 ani, se îndrăgostește de o fată tânără de 20 ani. Simte cum renaște alături de această minunată ființă, care la rândul ei este cuprinsă de o mare dragoste pentru el. Va întâlni însă bătrânul om cu vază, răutatea oamenilor în calea fericirii lui, răutatea familiei sale, care va încerca să-l pună sub interdicție. Durerea lui este atât de copleșitoare încât întreaga ființă i se prăbușește, mințile i se rătăcesc și mai găsește doar o ultimă doză de energie și de conștiință, pentru a-și curma firul vieții.

Pentru acest rol, se cere un mare interpret. Și acesta a fost din plin, d. G. Storin. Spațiul nu ne permite să analizăm așa cum s'ar cuveni toate detaliile uriașei creații a d-sale. Vom spune doar că a fost magistral dela început până la sfârșit, sguduind sfâșietor sufletele spectatorilor, în scena nebuniei. D. G. Storin a fost înconjurat de un ansamblu excelent cizelat de d. Victor Ion Popa, ansamblu din care cităm pe d-nele Marietta Anca, Mania Antonova, și pe d-nii Tony Bulandra, I. Talianu.

Recomandăm cititorilor noștri acest spectacol de înalta factură.

ION GOLEA

ADORABILĂ ȘI FERMECĂTOARE *chiar dimineata*

Puține sunt acele femei despre care se poate spune acest lucru. Și puține la număr sunt acele femei fericite care să poată afirma că au purtat cel mai mare succes feminin, acela de a-și fi păstrat intactă afecțiunea și admirația bărbatilor lor. Menținerea tinereții și a frumuseții cere o îngrijire continuă și atentă care implică o alegere inteligentă a preparatelor cosmetice. Cremele și pudra THREE FLOWERS, create de RICHARD HUDNUT, sunt preparatele de care se servesc mii de femei din New York și Paris pentru a se menține mereu tinere și fermecătoare.

● Preparate de chimiști experți, din substanțe de prima calitate, având un parfum suav, cremele și pudra THREE FLOWERS RICHARD HUDNUT sunt ajutoare prețioase, fără de care grația feminină nu ar fi desăvârșită. Intrebuintarea continuă a acestor preparate mențin tenul catifelat și tineresc.

RICHARD HUDNUT

PREPARATELE

THREE FLOWERS

N.H.B.

Munca minuțioasă de laborator a specialiștilor, în materie de:

Pudră • Apă de Colonia • Ruj • Fard • Parfumerii au desăvârșit produsele:

Les Créations N.H.B.

Încercați-le! Sunt excelente. De vânzare la cele mai bune farmacii, drogherii și parfumerii. En gros: Balhazar, București Șelari. 7

Despre ce este vorba?

Iată și răspunsul clar care nu se pretează la niciun echivoc și anume că toți bolnavii de stomac și aparatul digestiv în genere și-au găsit vindecarea prin „Gastro D”. Căci acest preparat, extras dintr-o plantă medicinală descoperită de către savanții americani, nu este numai un drog liniștitor, ci vindecă însăși originea bolii; despre acest lucru ne dau mărturie

miile de scrisori de mulțumire sosite de pretutindeni; oameni cari încercaseră toate mijloacele posibile fără a obține vreun rezultat au recăpătat sănătate grație „Gastro D”-ului.

Preparatul cu renume mondial îl obțineți la toate farmaciile și drogheriile din țară; sau contra ramburs de Lei 130 dela farmacia „Thoiss” București, Calea Victoriei 124.

Artin

CEL MAI EFICACE LAXATIV,

nu provoacă dureri, nici turburări! Nu obișnuiește stomacul.

ARTIN constituie tratamentul ideal al CONSTIPAȚIUNILOR acute și cronice.

„In amurg” scenă din actul al III-lea. Atât decorul cât și întreaga atmosferă sunt admirabil realizate.

La masa cavalerilor ordinului Mihai Viteazul, M. S. Regele semnează autografe.

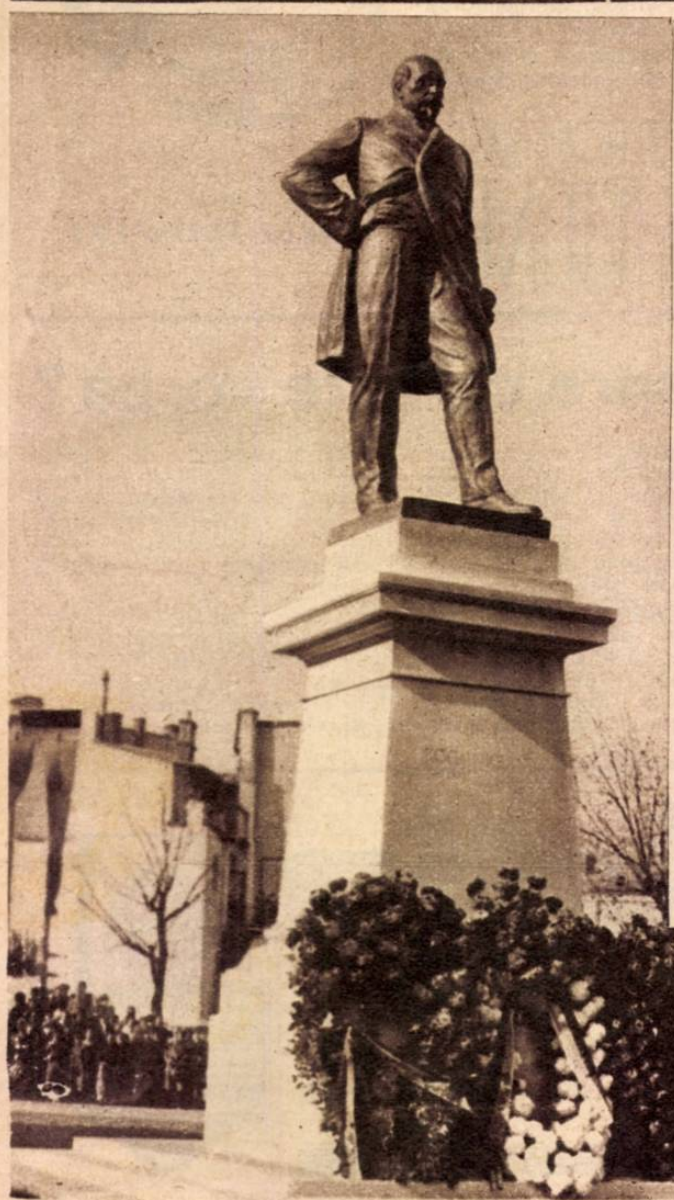
M. S. Voevodul Mihai în mijlocul invitaților săi.

FESTIVITĂȚILE DE DUMINICĂ. DE ZIUA SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIL

După serviciul religios de la biserică „Mihail Vodă”, M. S. Regele trece în revistă compania de onoare.

Duminică, în ziua Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, Suveranul a întrunit — ca în toți anii — pe cavalerii ordinului „Mihail Viteazul” la o masă festivă. În aceeași zi, fiind ziua numelui M. S. Voevodul Mihai, s'au dus la Palat membrii guvernului și șefii autorităților, spre a prezenta felicitări.

Bucureștii au o statuie a lui M. Cogălniceanu

Marele bărbat de stat Mihail Cogălniceanu, căruia România îi datorează atât, nu avea un monument în Capitala țării. Această lipsă s'a împlinit acum și în Bulevardul Elisabeta, într-o piață care-i va purta numele, s'a desvelit Duminică statuia lui Mihail Cogălniceanu.

În fotografiile noastre: Monumentul și tribuna oficială: d. Mironescu citindu-și discursul.

REALITATEA ilustrată

Charlie Chaplin și Paulette Goddard, în grădina locuinței lor din Hollywood, studiază proiectul unui nou film, scris de celebrul artist.

ANUL X NO. 513
18 NOEMBRIE 1936

10 LEI

ACTUALITĂȚI DIN ȚARĂ

20 de ani dela șarja dela Robănești

La regimentul 9 Roșiori s'au comemorat 20 de ani dela memorabila șarjă dela Robănești. Fotografiiile noastre înfățișează:

Sus: Ofițerii care au luat parte la șarjă, fotografiați în timpul slujbei religioase. Mijloc: demonstrație sportivă, făcută de ostașii călări ai regimentului. Jos: cu prilejul comemorării a avut loc o demonstrație de sărituri peste obstacole.

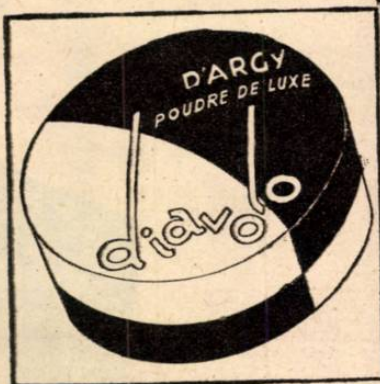
M. S. Regele Carol II întreținându-se cu domnul general Papagos, șeful Marelui Stat Major Grec, după dejunul, care a avut loc la palat, în onoarea șefilor de stat major ai Înțelegerii Balcanice.

Marele Voevod Mihai și d. general Iacobici, după dejunul dela Palat. Moștenitorul tronului mângâie câinele favorit.

Feriti-vă DE RĂUFĂCĂTORI și de pudre inferioare

cari dăunează tenului Dv. producându-vă dezagrame și cheltuieli inutile. Intrebuințați numai pudra „DIAVOLO” un produs elaborat după numeroase experimentări și cercetări. Pudra „DIAVOLO” un produs cinstit. Cutia obicinuită Lei 45 Cutia Mignon Lei 22

PUDRA
diavolo
D'ARGY

APA DE COLONIA
DIAVOLO
cel mai reușit produs
în arta parfumeriei

Tehnica culinară și dieta

Omul sănătos poate consuma orice: dela cele mai rafinate plăsmuiri gastronomice până la legumele și poamele exotice, un organism sănătos cu o activitate funcțională echilibrată va asimila toate fără niciun inconvenient pentru sănătatea individului. Nu tot astfel stau lucrurile cu cei bogați. Diabeticul de pildă, din cauza surplusului de glucoză, nu trebuie să consume hidrați de carbon și simte o permanentă nevoie de făinoase, aliment ce îi este aproape cu desăvârșire interzis în alimentație. Savaștii Sagi, Bienstock și

Pless, au descoperit niște leguminoase, din care au reușit să extragă o făină complet lipsită de amidon și zahăr. Noua specie de făină se numește Tresfarin și poate înlocui perfect făina de grâu, pretându-se admirabil la prepararea tuturor mâncărilor, pastelor făinoase sau prăjiturilor și torte. Afară de aceste produse mai găsiți permanent pâine Tresfarin, de asemenea lipsită de amidon și zahăr. Detalii asupra dietei și specialităților cerești la „Dieta Tresfarin”, Piața Academiei 1, lângă statuia Mihai Viteazul.

REALITATEA ILUSTRATA

Director: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 48 de pagini mari, tipărite la Heliogravură, în culori și suplimentul „De toate pentru toți” PREȚUL LEI 10.—

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 „
Pe trei luni	100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Tel. 3.84.30

Membrii guvernului și d-l Constantin Brătianu, președintele partidului național-liberal.

GUVERNUL RASPUNDE PROVOCĂRILOR REVIZIONISTE

Guvernul și întreg partidul liberal, sub prezidenția d-lui Constantin Brătianu a organizat la Oradea-Mare o întrunire de protestare împotriva manifestațiilor revizioniste de peste hotare și de afirmare a solidarității românești, față de orice tendință de știrbire a hotarelor stabilite prin jertfele sângeroase din 1916—1918 și prin tratatul dela Trianon.
În fotografiile noastre, câteva aspecte dela această grandioasă întrunire.

D. general Gabriel Marinescu, prefectul Capitalei, înmânează cupa echipei de rugby, învingătoare în matchul de Duminică.

Cea mai importantă manifestație sportivă de Duminică

Între echipele „Stadiul Român” și „Sportul studențesc” a avut loc Duminică, 15 Noembrie, un match de rugby, pentru cupa general Gabriel Marinescu, cu rezultatul 5—3 (0 : 3) în favoarea „Stadiului Român”. Au asistat 6000 spectatori.

Matchul de rugby, de Duminică: deschiderea.

**INSEMNĂTATEA CELOR
101 LOVITURI DE TUN
O ARE IN INDUSTRIA
CIORAPILOR**

ady 101

Perfecțiunea unică a acestui ciorap marchează în mersul de subtilizare și rafinament a eleganței feminine, o dată de vaste ecouri, de mare însemnătate.

ADY 101 O CAPO D'OPERA

Cursa de Noapte

DELA cele două capete ale liniei, cursa de noapte începea de fiecare dată la douăsprezece și jumătate.

Primul autobus care pornia după această oră, își schimba tariful, un preț unic, opt lei, pentru orice distanță, în locul biletelor de șase, de cinci, de patru și de trei. De aceea, în lungul căii Dudești și al splaiurilor Dâmboviței, oamenii cari aveau să meargă într-o parte sau alta, cu autobusul opt, se grăbiau să apuce ultimele mașini, înainte de douăsprezece și jumătate. Când după această oră se urca uneori câte unul și încerca într-o doară, către taxator: „Un bilet de patru” acesta îi răspundea: „Opt lei toată linia”.

„Ce, a și început tariful de noapte?” făcea cellalt mirat și desamăgit. Iar taxatorul înmânându-i biletul și lăsând să-i curgă în geantă, de pe podul palmei, cele opt bucăți de câte un leu: „Da omule, asta e prima mașină, din cursa de noapte”.

Așa începea cursa de noapte: cu majorarea tarifului și cu mici discuții, în această privință. Dar o oră sau două mai târziu, totul avea să se schimbe și cursa de noapte să-și trăiască viața, în toată plenitudinea și misterul ei. La început străzile erau încă animate și la lumina felinarelor se adăuga acela revărsat prin ferestrele locuințelor, a restaurantelor și a cafenelelor. În aceste prime ore ale existenței ei, cursa de noapte nu avea nimic deosebit. Un autobus care circula, printre alte autobuse, tramvaie și taxiuri. Mai forfotiau oameni: pe străzi și la cârciumile din colțuri se mai ridica în aer, fumul albăstrui și mirositor al mititeilor, puși să se prăjească. De abia după unu și jumătate, noaptea se făcea mai profundă și începea să pună stăpânire pe oraș. De pe străzi, viața se retrăgea prin curți, se ascundea după obloane, se stingea treptat. Deodată, clopotul neîntrerupt al tramvaielor, atât de neîntrerupt încât asurzindu-te, devenia monoton, înceta să se mai audă. Pe felinarul din față, pe banda pe care scrie **Depou**, pusă de-a-curmezișul, tramvaiele se retrăgeau de pe linii, ca niște monștri de fier, obosiți, ducând cu ele o bună parte din lumina și sgomotul străzilor. Tot atunci, becurile puternice, care luminau seră fațada cinematografelor, placardată cu afișe enorme și multicolore, erau stinse și în clipa aceea orașul mai cobora o treaptă, în întuneric. Difuzoarele, puse afară, să atragă lumea, reproducând cântecul, vorbele englezești și neînțelese, sau răsunătoarele pocnete de revolver, partea sonoră a filmului dină-

untru, amuțiau și ele. La toate cinematografele, din lungul drumului pe care îl făcea mașina opt: la cinema Venus, Lucifer, Edison, Omnia, Marna, Volta-Buzești.

Mai rămăneau pe câte un blokhous, îndepărtate ca stelele unei constelații, literele roșii ale vreunei reclame luminoase. Dar după două noptea se stingeau și ele. Și nu mai rămânea decât un întuneric gros, o tăcere grea pe toate străzile. Liniile de tramvai, pustii, duceau până departe, senzația de absență a oricărei vieți și toate celelalte aspecte, pătrunzătoare, ale nopții definitive.

IN TOT FELUL DE NOPTI...

În această liniște și neclintire a nopții totale, începea rolul adevărat și întreaga frumusețe a cursei de noapte. Sosia un moment când însăși viața de noapte a orașului era învinsă de oboseală și întuneric. Atunci, numai mașina opt continua să circula, pe străzile lui, până în zorii zilei, orice fel de timp ar fi fost. Nopti când ploua toată noaptea, fără întrerupere, nopți superbe de primăvară, sau nopți de toamnă, pline de o ceață atât de deasă, încât automobilele circulau parcă pipăindu-se unul pe altul, în beznă, toate aceste nopți erau străbătute, de la un capăt la altul, de cursa regulată a autobuselor opt. Era ceva supranatural aproape, ca oricât de adâncă ar fi fost noaptea și oricât de pustii străzile, oricât de tare ar fi plouat, la trei dimineața, din zece în zece minute, o mașină să traverseze orașul, ca un serviciu regulat de fantome.

Dar nu era decât impresia îndepărtată și oarecum fantazistă a ceea ce era în realitate cursa de noapte. De îndată ce pătrundeai înăuntru, autobusul nocturn se arăta să fie o celulă de umanitate concentrată, o fâșie de viață, care traversa, între patru pereți, vidul rece al nopții, așa cum pluta cu naufragiați străbate suprafața pustie a mării.

În colțul cu câțiva copaci strâmbi, din fața cinematografului Edison, scufundat în întuneric, mașina se opria o clipă, pentru singurul călător, care la două noptea, îi făcea semn, cu mâna, și pornia apoi mai departe. Un bec, puțin mai mare decât o alună, lumina slab interiorul mașinei și în această semiobscuritate, noul venit începea să deslușească siluetele celor dinăuntru. Erau aceiași șoferi, aceiași taxatori, dar contururile și fizionomia lor păreau cu totul altele, la această oră, când mașina se afla în cursă de noapte. De pe banca din fund, se ridica un băiat palid, murdar, cu un halat vechi și mânjit de ulei, cu șuvițe de păr pline de praf, curgându-i peste frunte, de sub șapca strâmbă și apropiindu-se de noul venit, primia banii și elibera biletul, fără să schimbe o vorbă. Acum toată lumea știa că nu-i decât un singur bilet, pentru orice distanță.

Pe scaunul din față nu se vedea decât ceafa șoferului, aplecat peste volan. Rareori el se întorcea să privească înăuntru și atunci i se zărea o clipă fața, erau obrazuri tinere, sau altele mai în vârstă, dar toate cu aceeași oboseală în expresie și parcă având o trăsătură comună: șoferi ai cursei de noapte. În fundul autobuzului, se afla un călător, în față altul, nedeslușiți în obscuritatea, care domnia înăuntru, tăcuți, privind gânditori pe tereastră. Și mașina aluneca pe străzi, cu o viteză egală, trecea pe la încrucișări, fără să sune, trecea pe sub stopurile stinse, peste liniile tramvaiului, monoton și egal, singură în spațiul gol, dintre cele două șiruri de locuințe.

Prin geamuri, se vedea cum rămân în urmă una după alta, sute și sute de case, cufundate în întuneric și somn; erau înăuntru oameni cari dormiau, care plângeau, cari făceau dragoste, sau citeau o carte și o mașină îi trecea în revistă, în câteva minute, sute și mii de existențe. Era o călătorie, unde se aflau întotdeauna oameni morți, întinși pe mese de lemn, despuiați, unul lângă altul, ca într-o expoziție de cadavre. Pe lângă clădirea întunecată a morgii, mașina opt trecea de fiecare dată, cu același mers egal și monoton. Numai oamenii dinăuntru puteau să o privească, să o vadă cum rămâne în urmă și să se gândească. Mașina mergea mereu, mereu mai departe.

La câte un colț de stradă, un om se ivia în dreptul unui felinar și ridica mâna. Usile pocneau, dându-se la o parte și cel de jos pătrundea înăuntru, alegându-și un loc, pe scaunele vechi și desfundate. Din fund se ridica taxatorul și se apropia de el.

Mașina No. 8 făcea cursa de noapte, trecând prin fața Morgei.

Cei cari erau înăuntru avea prilejul să vadă cum treptat se urcă tot felul de oameni. Bătrâni, cu paltoane vechi și cari aduceau odată cu ei o tuse seacă; țărani, cu haine aspre și cu desagi; femei uneori, dar de cele mai multe ori oameni, oameni pur și simplu, așa cum se văd prin baruri, în filmele americane, oameni ai cartierelor mărginașe, cu gulerul cămășii desfăcut și cu șapca pe ceafă. Toți aceștia se vedea că sunt oameni ai nopții, că o iubesc în felul lor. Veniau dela treabă, dela cârciumi, sau dela o petrecere? Erau de toate felurile și la cele mai târzii ore ale nopții, mașina opt îi culegea, de pe la colțuri, ducându-i spre casă.

CURSA DE NOAPTE NU MAI ESTE

Astăzi, cursa de noapte a fost desființată, de birocratismul setebului, care a devenit stăpân peste toate liniile de autobuse din Capitală. Dela 20 Octombrie, cursa de noapte este un lucru care a fost și aparține acum numai trecutului. Este o mare tristețe și o mare părere de rău, în constatarea aceasta.

GEO BOGZA

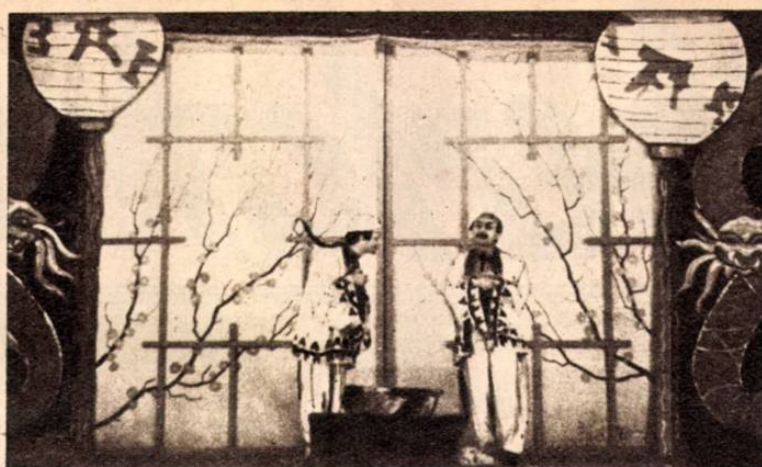

„OLIMPIADA VESELIEI” REVISTA DE MARE MONTARE CU STROE ȘI VASILACHE LA TEATRUL MAJESTIC

Stroe și Vasilache au deschis stagiunea de iarnă la Teatrul Majestic cu revista de mare montare, în două acte și 36 tablouri, „Olimpiada Veseliei”.

Revista este semnată de d-nii Puiu Maximilian, Nați-Nați Stroe și Vasilache.

Excelenții Stroe și Vasilache, apar în fruntea unui ansamblu de 50 de persoane, din care cităm pe d-rele Nutzi Pantazi, Ma-

rusica Maximilian, Annie Călinescu, Jeana Costa, Ninon Florescu, Itza Pușki, Virginica Romanovsky, Jenny Ceaușu, Lulu Popescu, Demion, Mimi Prodanovici și pe d-nii Iordănescu-Bruno, Alex. Braun, I. Antonescu, V. Ivan, Jimmy Sinclair, Harry Holl, V. Barios, D. Barton, etc. Din ansamblu face parte și mica Bombonica Dumitrescu, a cărei asemănare în joc cu Shirley Temple, a constituit o mare revelație.

Pe lângă numerosul ansamblu, evoluiază pe scenă un mare număr de 24 balerine, în frunte cu maestra Annie Siomin. Luxuriantele costume ale revistei au fost lucrate după schițele d-nei Marcela Cordescu. Iar decorurile sunt opera pictorului Caramanlău.

Inspiratele melodii ale spectacolului sunt datorite compozitorilor Max Halm și Vasile Vasilache.

UN CONCURS DE CÂNTĂREȚI PENTRU PLĂCI

„**R**REALITATEA Ilustra-
tă”, revista care prin
concursurile ei a reu-
șit să promoveze totdeauna ele-
mentele tinere și talentate, care
nu aveau prilejul să se afirme,
a instituit un nou concurs pentru
găsirea celor mai bune voci
fonogenice, pentru a fi im-
primare pe plăci de gramo-
fon.

Profesioniștii sunt excluși de-
la acest concurs.

Participanții la concurs vor
rămâne complet anonimi, cân-
tând singuri într-o odaie unde
se va instala microfonul. Juriul
și publicul vor asculta vocile re-
produse prin difuzorul care va
fi instalat pe scena sălii de spec-
tacol.

Câștigătorii concursului
vor semna imediat un
contract de angajament
cu casa de plăci „Pan”,
și vor imprima melo-
dii pe plăcile „Pan” și
„Lifa”.

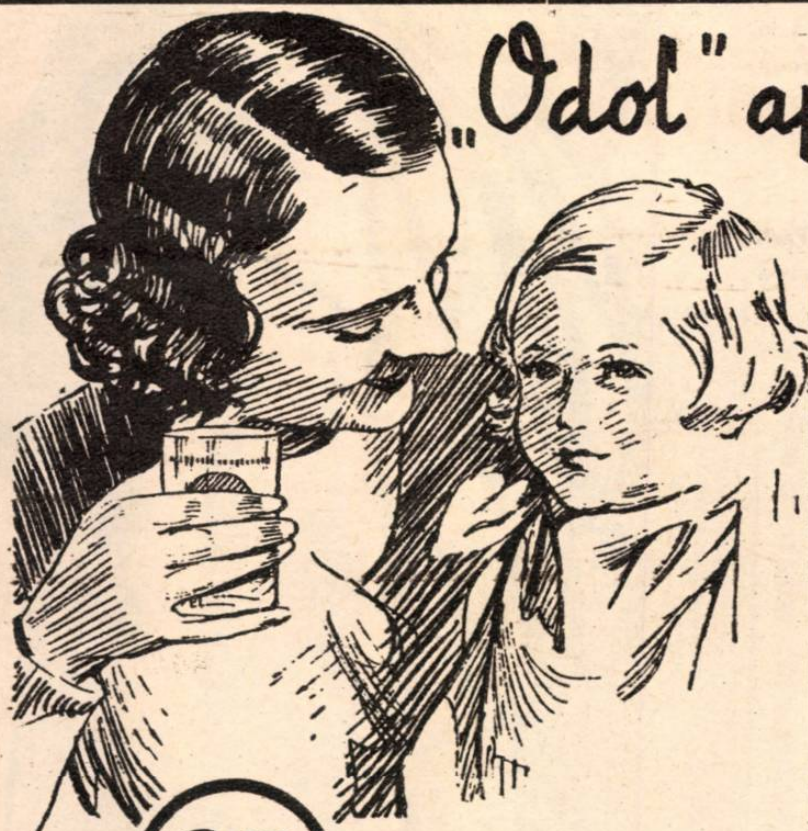
Concursul începe în ziua de 23
Noembrie 1936, și până la acea-
stă dată primim înscrieri la re-
vista noastră. Candidații se vor
prezenta la redacția revistei
noastre, str. Const. Mille 7—9,
spre a li se fixa ziua și ora când
urmează să facă — în cursul săp-
tămânii dela 23 până la 29
Noembrie a. c., fiecare câte o
repetiție la microfonul societății
„Pan”. Repetiția aceasta se face
în fața conducătorului tehnic,
care va îndruma pe concurenți
cum trebuie să cânte în fața
microfonului. Bine înțeles că în
tot acest timp, concurenții își
păstrează anonimatul. Concursul
final va avea loc Duminică 29
Noembrie crt., dimineața, în fața
juriului.

Candidații din provincie vor face
repetiția în ziua de 28 Nov.
Cei cari nu s'au înscris și doresc
să participe la concurs, o pot
face, completând buletinul de
mai jos.

BULETIN DE INSCRIERE
la concursul de cântăreți
pentru plăci al revistei
„Realitatea Ilustrată”

Pseudonimul

Concurenții nu trebuie să
indice în buletinul de mai
sus, decât pseudonimul pe
care și-l aleg pentru parti-
ciparea la concurs.

„Odol” apără sănătatea copiilor Dv.,

pentru că „ODOL” are o acțiune pre-
ventivă împotriva infecțiilor, — deci
contra guturaiului, a durerilor de gât
și a altor primejdii. „ODOL” impro-
spătează și înviorează. „ODOL”
menține permanent în stare de să-
nătate, dinții și cavitatea gurii. De-
acția e necesar ca din vreme copii
Dv. să înceapă îngrijirea gurii cu
„ODOL”, ținând bine seama la ur-
mătorul dicton:

Dinții, gâtul, gura, — în perfectă
sănătate,
Când cu „ODOL” le ai spălatel

83

Antiseptic
și bactericid

ODOL

APA DE GURĂ

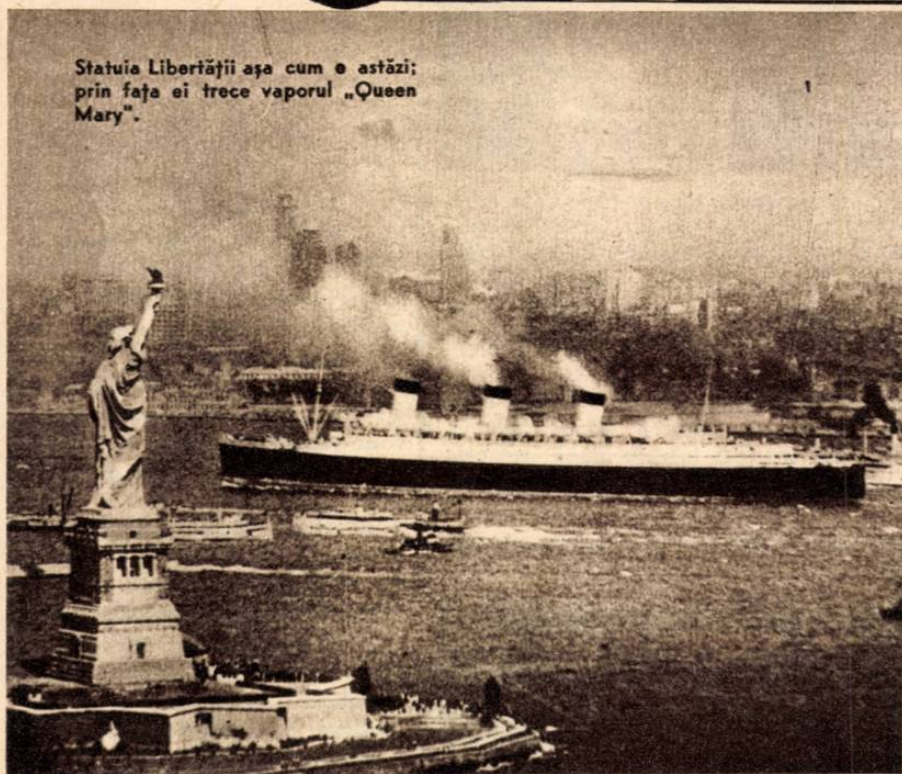
PASTA DE DINȚI

83

este semnul distinctiv al unui „ODOL” perfecționat, a cărei eficacitate anti-
septică a fost extrem de mult sporită. Cercetări bacteriologice și clinice au do-
vedit științificește superioara eficacitate bactericidă.

"MISS" Libertatea 50 ANI

Statuia Libertății așa cum e astăzi; prin fața ei trece vaporul „Queen Mary”.

înălțime de 33 metri, la cari trebuie să se adauge încă 13 metri ai pedestalului; brațul care ține făclia, e înalt de 12 metri și în cap pot să stea destul de comod 40 de persoane; acolo se urcă pe o scară de 403 trepte, cari duc până în vârf, la torță. Fără pedestal, statuia cântărește 200.000 kgr. dintre cari 120.000 fier și 80.000 aramă.

Statuia „Libertății” a fost construită prin subscripție publică și oferită Statelor Unite de Franța, ca o mărturie a idealurilor comune (de atunci! — zic răutăcioșii). Primul model al operei,

Invitația la inaugurarea statuei.

ACUM cincizeci de ani, în ziua de 28 Octombrie 1886, se inaugura pe insula Bedloe, la intrarea portului New-York, statuia „Libertății care luminează omenirea”, simbol al ideologiilor democratice și al moravurilor politice cari au stăpânit întreg veacul al XIX-lea. Autorul statuii a fost sculptorul Frederic August Bartholdi, născut la Colmar, în 1834. Lui se datoresc numeroase fântâni monumentale, ca de pildă acelea din Bordeaux și din Washington, precum și faimosul leu din Belfort, tăiat din stâncile cari domină orașul.

CÂTEVA CIFRE

Bartholdi începu să lucreze „Libertatea” din New-York prin anul 1870. Statuia propriu zisă are o

redușă la o șaisprezecime, a fost ridicat la Paris, la intrarea în Expoziția universală, din 1878.

DUPĂ CINCIZECI DE ANI

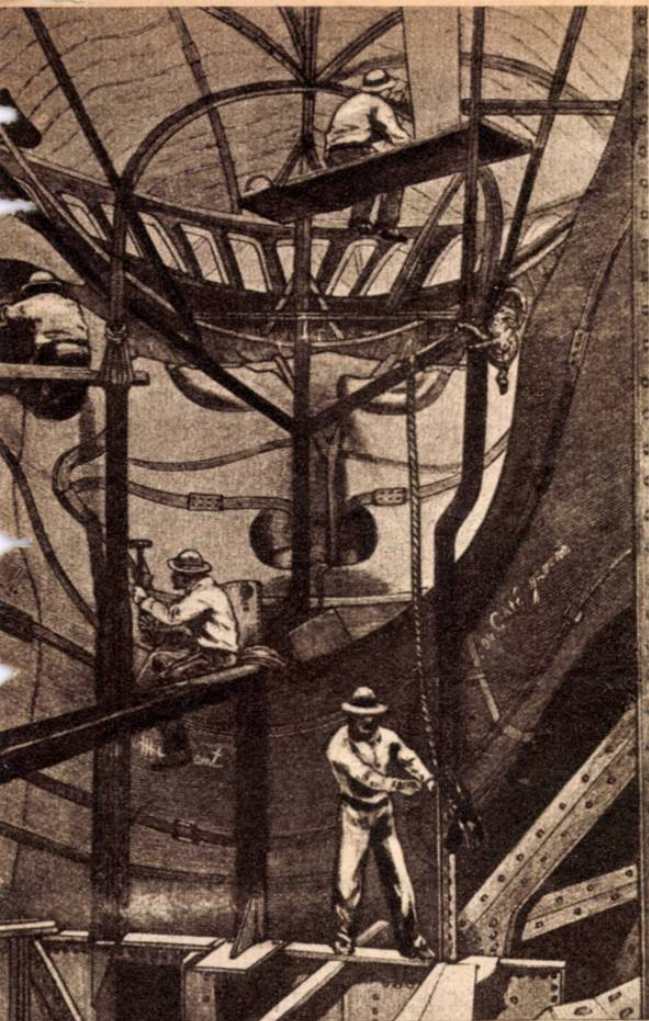
Statuia a fost predată în mod oficial la 4 Iulie 1884, ziua aniversării independenței americane, ambasadorului Statelor Unite din Paris. Apoi, a fost demontată în 300 bucăți și transportată la New-York. Alți doi ani au trebuit după aceea pentru montarea din nou a pieselor și, în sfârșit, s'a procedat la inaugurare, care s'a desfășurat în prezența Președintelui Cleveland, în mijlocul unor serbări grandioase.

În urmă, Statele Unite au oferit orașului Paris o copie redusă a „Libertății” care a fost așezată

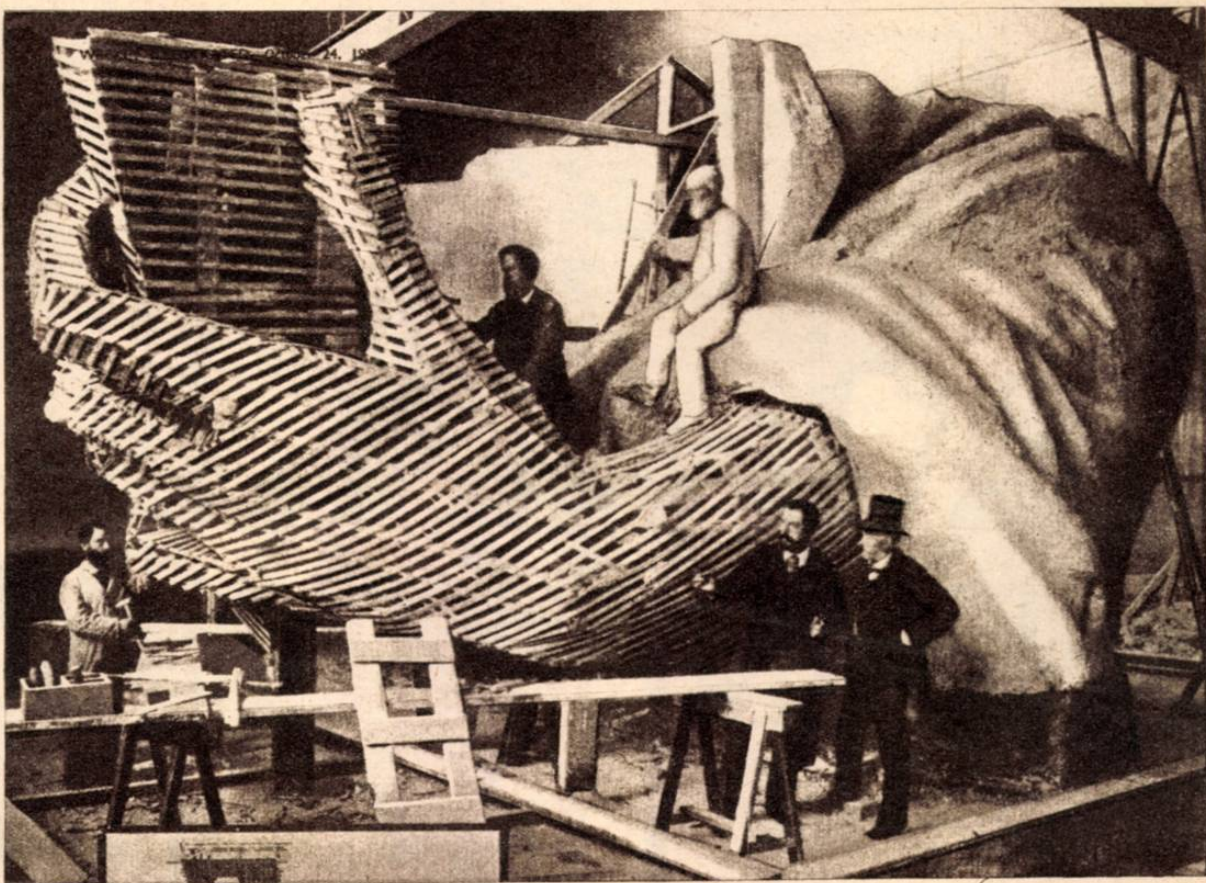
Americanii numesc Statuia Libertății „Miss Liberty” adică „domnișoara Libertatea”. Domnișoara a început să împletească cosiță albă, deoarece a serbat la 28 Octombrie cincizeci de ani de existență.

Gigantica statuie a lui Bartholdy, aproape gata. E interesant de făcut comparație între lucrătorii cari se găsesc în faldurile statuei, și cari montează diferitele părți ale ei și mărimea acestui monument.

Sculptorul Bartholdy arată unui vizitator scheletul uriaș a ceea ce va fi mâna stângă a Statuei Libertății. Toată statuia a fost făcută mai întâi la Paris, de unde, în urmă, s'a trimis în America.

Capul Libertății... e gol, ar putea spune un cinic. Muncitorii lucrând cu sârguință, în capul statuei. Monumentul a fost terminat la Paris și ridicat aici, apoi desfăcut și trimis în Statele Unite, care multă vreme au șovăit dacă să primească sau nu statuia gigantică.

AUTORUL

Frederic August Bartholdy, care a conceput enorma statue și a executat-o pe cheltuiala guvernului francez, a dat prilej glumeților să întrebe dacă stăpânirea nu mai are nevoie de libertate, fiindcă dăruiește Americanilor.

pe malurile Senei, la una din extremitățile insulei Lebedelor. Faima lui Bartholdi, mort în 1904, rămâne deapururi legată de monumentala statue din New-York care, dacă stârnește rezervele și criticile esteților, se bucură în schimb de o popularitate mondială netăgăduită. Orașul Colmar, în 1907, a ridicat un monument lui Bartholdi: el înfățișează pe artist, sprijinit de un soclu, unde tronează însăși opera căreia deunăzi, America i-a sărbătorit cincizeci de ani de existență...

G. R.

Citiți:

„MAGAZINUL”
revista publicului select

Prima poruncă pentru orice îngrijire a pielii!

Orice femei care întrebuințază pudră și farduri, ar trebui să—și noteze: tenul se conservă numai dacă e îngrijit și curățat în mod temeinic! Orice îngrijire eficientă a frumuseții, presupune utilizarea unui săpun de calitate. Săpunul ELIDA LILAS GRAND LUXE, — extrem de fin, — cu un parfum îmbătător, — cu o spumă dizolvând orice urmă de murdărie, — e o adevărată binecuvântare chiar pentru pielea cea mai sensibilă.

ELIDA
LILAS GRAND LUXE

M. S. Regele citește Mesagiul regal.

DESCHIDERA PARLAMENTULUI INTR'A PATRA LEGISLATURĂ

„In atmosfera de îngrijorare obștească ce stăpânește azi întreaga lume, sunt dator — a spus M. S. Regele, în mesajul de deschidere a celei de a patra sesiuni parlamentare din actuala legislatură — să fac un apel la simțământul de răspundere al tuturor Românilor”.

Suveranul nostru afirmă astfel că situația generală e îngrijorătoare și face din nou apel la toți cei chemați să conducă destinele țării, ca să lase de-o parte orice resentimente personale și de interes mărunț, pentru ca uniți „să poată apăra patrimoniul de drepturi pe care ni l-au încredințat, cu mari jertfe, înaintașii noștri”.

În acel mesaj, M. S. Regele a arătat că România înțelege să urmărească, fără șovăire, menținerea păcii și integritatea hotarelor și că acest scop poate fi atins „prin colaborarea prietenească a tuturor popoarelor, în cadrul Societății Națiunilor și

Loja diplomaților.

prin întărirea alianțelor noastre”. Suveranul a mai amintit de întărirea pe care a primit-o Mica Înțelegere prin hotărârea șefilor statelor, ce-o compun, de a avea întâlniri periodice. Fotografiile noastre înfățișează o serie de aspecte ale Camerii, în timpul citirii mesajului regal.

Incinta Camerii, în timpul citirii mesajului regal.

M. S. Regele și M. S. Voievodul Mihai părăsesc Camera.

Trăsura à la Daumont, cu care Suveranul pleacă dela Parlament.

Echipa de rugby a Universității Loyola din Los Angeles, a cumpărat un elefant pe care-l folosește la antrenamentul celor mai buni echipieri de rugby. „Suleica”—ăsta-i numele elefantului, e obligat să se comporte ca un elefant, spre a folosi cel mai bine ca antrenament.

Figurile proeminente ale ecranului ca spectatori la Londra

Reprezentarea extraordinară a mărețului film „Rembrandt” a însemnat la Londra un eveniment dintre cele mai importante. Au asistat la spectacol cele mai proeminente figuri ale ecranului și poliția a putut numai cu greutate să țină ordine în teatrul din Leicester Square. La filmul acesta s’au utilizat diferite originale ale pictorului olandez. Fotografiile noastre înfățișează pe interpretul titular Charles Laughton cu soția sa Elsa Lancaster, care de asemenea a jucat în film. Impreună cu ei (în dreapta) Alexandru Korda, regisorul.

Dedesubt: Marlene Dietrich între Douglas Fairbanks Jr. (stânga) și Alexandru Korda dreapta).

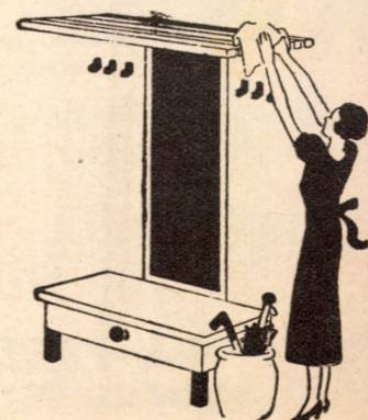

VIM dizolvă murdăria, - fără de a sgâria!

Vergelele de metal devin sclipitoare, obiectele smolțuite se lustruiesc fără nicio sgârietură, iar cele date cu lac devin ca nouă, fiind îngrijite cu VIM.

VIM e o substanță atât de fină, încât i se poate încredința orice obiect pentru a fi curățat. Cu VIM dispăre absolut orice murdărie, rapid și radical!

Cu condiția: să fie VIM veritabil

HÂRȘOVA

REPORTAJ DOBROGEAN

N'AȚI fost la Hârșova? Nu? Sunt dezolat! Aș putea să vă conduc! Vin de-acolo, — chiar acum, amețit încă de vraja peisajului. Fiindcă, Hârșova e prinsă de pământul Dobrogei, acel ținut de basm, — spre care s'au întors, nu chiar de mult, condeele și penelurile căutătorilor de minuni. Rostul meu e acela de alcătuitor al unui album de priveliști și chipuri, care-mi stăruie încă, în gând, din popasurile de drumeție, în vară.

Podul alb, dela Cerna-Vodă, deschide — ca'n poveste — calea către ținuturile dobrogene. Se 'ntinde, de-acî încolo, o țară, în care Legenda și-a săpat, pretutindeni, semnele și a potrivit culorile cele mai ciudate. Decorul acestui tărîm, fără de pereche, se preschimbă la fiecare pas, mereu și mereu altul. Ca și cum ai întoarce, în toată clipa, un kaleidoskop. Iată, delta, — cu viața ei complexă, învălvoată, — între trestii, cu pescari lipoveni, bărboși și hirsuți, în ochi cu argintul solzilor de pește, toți asemenea miticului Neptun. Iată podgoriile Niculițelului, — ale Isacei, ale Saricei, — unde pe dealurile investmântate în lumina vie a soarelui, poama dobrogeană strânge, în fiecare bob, mierea lutului. Iată, moscheele care-și ridică pretutindeni, făcliile albe ale minaretelor, cu balconașele din înaltul cărora, muezinul psalmodiază, în amurgul dogorit, ruga sfântă, către Allah, Domnul...

Până'n Sud, unde Deliormanul își întinde învăluirea de lut ars, — cătunele tătarești înfățișează, cu mici variațiuni, priveliștea căsuțelor scunde, clădite cu kirpici, tencuite cu lut galben și învăluite cu stuh, — geamiile micuțe, cu un turnuleț de lemn, proptit bine ca să nu se dărâme.

Iată și Balcicul, adăpostit după cetățuia Caliacrei, durată din același argint al coastei, care te fascinează, în larg, din luntrea cu vâslele lăsate în voia undelor albastre. Aci, decorul se înfățișează, ca 'ntr'o suprapunere de imagini, dintr'un film. Se amestecă aquarela și tablourile lui Iser, Tonitza, — cu mediteraneanul aspect al florei.

Pentru a întări gândul visătorilor, care văd în tărîmul Dobrogei — o țară de basm, iată, că Doamna Țării a durat, după înfățișar a locu-

O parte din secția arheologică a muzeului Cotovu.

Casa Cotovu, sediul muzeului din Hârșova.

Școala din Hârșova.

rilor, un palat cu grădini, cum numai în cărțile Ei, cu domnițe, le-a imaginat.

Locurile acestea poartă — în zugrăvirea lor, o vrajă nouă, care așteaptă să fie talmăcită, în pietrele scumpe ale cuvintelor, în unduirile cântului măiestru, în bogăția de culori a pictorilor.

O poezie fără asemănare, se va scrie; ea va răsfrânge mirajul priveliștilor, neliniștea de sfârșit de lume, a ținuturilor, în care mai stăruiesc legendele sângeroase.

O muzică așteaptă să se închege, din adierile brizei de pe mare, cu miturile cântate, cândva, de a e z i, pe coardele lirelor, ori din cântul marinarilor, cu ochii fermecați de depărtări; din psalmodierile a manelelor turcești, sau din tânguirea tălăngilor, în câmpie, când trec turmele mănate de mocani.

O pictură care să oglindească toate minunile locurilor, chipurile de cadane în feledgele negre și efendi cu fesul roș, brăul verde și șalvarii purpurii... Să se oprească, în culori, amintirea acestei Dobroge, care încă n'a prins să-și preschimbe, sălbătecia pitorească.

Deasemeni Marea Neagră, mireasă a pescarilor și a mateloților, îmbătați de absintul nesfârșitului, o vreau surprinsă, în toată măreția ei, scaldându-se goală, în undele de aur și azur, straie ce-și preschimbă, neconținut, nuanțele, între verdele întunecat și peruzeaua cerului unic, de Balcic.

Este acolo, pe malul Dunării, un orașel ridicat pe locul unde, cu sute de ani, în urmă, se profilau zidurile albe, ale cetății Carsium. Cetatea era prinsă acolo, anume, pentru că Dunărea își trece undele, numai într'o singură suviță, — înainte de-a îmbrățișa balta Brăilii. E vorba de Hârșova, — ca'n inserare, își răsfrânge minunat, în oglinda aproape încremenită a apelor, înfățișarea de orașel de provincie, cu atâtea semne — care mai dăinuie, pe urma stăpânirii turcești. În amfiteatrul durat lângă mal; între cele două uriașe canavale, de calcar, aproape marmorean de albe, — din care roade vremea și dinamita, căsuțe albe acoperite cu țiglă sângerie și colibele cu ceardac — din cartierul turcesc, biserică și gîmăia, față 'n față. Iată, un decor abia schițat, al Hârșovei, așa cum o păstrează, în gând, călătorii din vapoarele de pasageri, care-și rotesc sbaturile spre Turnu-Severin, ori spre Galați.

VĂ PREZINT ORAȘUL MEU...

Viață fărâmițată, de provincie, cu pendulări între micile ocupații și cafenea, — viață liniștită, fără evenimente mai importante, afară doar de trecerea vaporului de cursă, ori o nuntă turcească, în zarvă mare.

*

Alături de școala primară, monumentală, — în locuința bătrânului profesor pensionar, domnul V. Cotoșu, — e strâns în trei, patru încăperi, muzeul regional. Cele dintâi mărturii ale trecutului, le-a strâns tatăl d-sale, Ioan Cotoșu, cu micuții săi școlari. A trecut războiul și răutatea dușmanilor, a risipit și a distrus, în mare parte, tot ceea ce adunase un iubitor al istoriei țării.

Cu trudă mare, s'au pus la loc rămășițele și azi, cu tot ceea ce poate înfățișa, muzeul regional din Hârșova rămâne cea dintâi instituție de acest fel din țară. Așa cum într'un ciob de oglindă, se vede întreg cerul, tot așa în rafturile și'n dulapurile noi, din muzeul hârșovean, se răsfrânge trecutul cu semnele lui, așa cum povestește, pretutindeni, dela deltă, până'n Deliormanul întins.

*

Căutător de comori plastice, pornește la Hârșova! Ai să te întorci cu pânze, în care vei fi prins, desigur, — uriașele canavale de calcar, — aceste dealuri albe, cu siluete fantomatice, asemeni celor dela Balci.

Apoi: gîmă — cu turla subțire și albă și conul poleit cu alamă, în vârful căruia înflorește semiluna desprinsă parcă de pe un steag musulman.

Și portul mic, — în care au ancorat un ceam și-un șlep; — câțiva hamali obosiți poartă în roabe, piatră fărâmițată. S'au dus vremile, când se descărcau, pe întrecute, sacii grei de grâne. Hamalii, conduși de Asan, așteaptă cu săptămânile până le vine rândul să care ceva marfă, când trece șlepu-motor. Lâncezesc în cafeneaua lui Hafuz, până în miez de noapte și se pasionează în jurul unei lupte, la biliardul cu stofa roasă.

Am să aflu, în pânzele tale, frumusețea unei nunți turcești, ori forfota Bairamului; voi recunoaște, în aquarelele tale luminoase, chipul brădat al lui Osman sacagiul, cu fața lui de mongol, pe Moș Fezi, barcagiul, care te-a preumblat — poate cu barca, în sforul apei și te-a purtat în rotirea anafoarelor neliniștite, ca să te 'ncânți de vederea întregului orașel.

Apoi, chipul lui Mehmed, bragagiul, cu coșnița lui cu semințe de bostan, susanuri și merele poleite cu zahăr ars.

Apoi, Diș-mahali, cartierul turcesc, prăvălit de partea cealaltă a canavalei, lângă cetate, săracăcios și prăfuit.

Cred, că'n albumul tău de chipuri, am să găsesc pe Anifé, — care a plecat, de curând, pe apă, — într'o dubă neagră, ca să-și urmeze soțul, venit din orașelul Silistrei, — pe frumoasa Kader și pe Comșu Mesüde, cea meșteră în baclavale.

De sigur, și'n albumul tău, Suleima coase flori, pe batiste miniaturale, pentru cavaleri.

*

Tablou: nunta turcească. Se'nsoară Nusuret, băiatul lui Mehmed Efendi și ia pe mândra Cairié, cadăna mică, zugrăvită parcă în carbune, gătită acum cu feledgeaua ei nouă, de culoarea vișinei.

Are unghiile înroșite cu cărmăz Cairié — ochii ei oblici, care amintesc de Azyadé, privesc în jos. Curtea e plină de nuntași, cadăne și copii, cu fesuri noi. În ceardacul casei, durue zurnaua. Amanelele îndeamnă pașii miresei... Dairaua ritmează dansul lent și Cairié joacă, unduioasă, urmărind inflexiunile motivului oriental, desprins de pe bandură și reluat, în urmă, de naiul jucăuș.

Se aud clinchete de zurgălăi! Au sosit căruțele mirelui, cu tinerii lui prieteni, chiuind.

A venit Nusuret! Să-și ia mireasa, în satul lui, de departe, din Deliorman... Până acum, tovarășele miresei au servit lokum, baclavale și cafele.

Bătrânul hoga binecuvintează pe tineri pentru un trai liniștit și rodnicia neamului. Iar peste petrecerea pitorească, în cânturi de amanete orientale, coboară amurgul roșcat.

Iconarule de suflute, iată-l și pe bătrânul hoga Ibrahim Hafuz Efendi, care ades, mi-a talmăcit din Coran, cu oarecare greutate, dar plin de inimă. Are să-ți istorisească și dumitale marea lui dragoste pentru Fatmé, fiica bogătaşului, din Bairamedé! Desigur! Are să-ți spună atâtea! Hoga Ibrahim are un fel minunat de-a povesti și înflorește totul, cu vorbe așa de nepotrivite și de ciudate! Ascultă-l! Nu ai decât să pornești cu el o partidă de ghiulbahar ori de şah și, — ca din întâmplare, — să-i spui că ai văzut o cadână frumoasă, în peregrinările tale prin cartierul turcesc!

Și de-ai să-l întrebi cumva, dacă Fatmé era frumoasă, are să-ți răspundă, cu rostirea lui ușor stricată:

— Formos... Ghinzel căz... Tare formos domnu Nicușor...! Cum Luna formos!...

Cată, deasemeni, să aflu povestea gazdei tale, Comșu Mesüde, care are să-ți mărturisească, poate, la o cafea, pentru care ai să-ți aduci laude, — marea ei iubire pentru Mohamed, tânărul focos din satul ei, Azaclar, de care s'a îndrăgostit, fără ca el să știe cumva. Mai apoi, când Mohamed, care era pazargiu, negustor, a fost ucis de tovarăși, într'un taxid, la Medgidia, ea a primit să-l urmeze pe Șewky, — de trei ori mai bătrân ca ea, căpitan pe ceam. De când s'a pierdut și Șewky, ea trăește lucrând batiste, cămăși muiate 'n fir, face baclavale și închiriază camere.

*

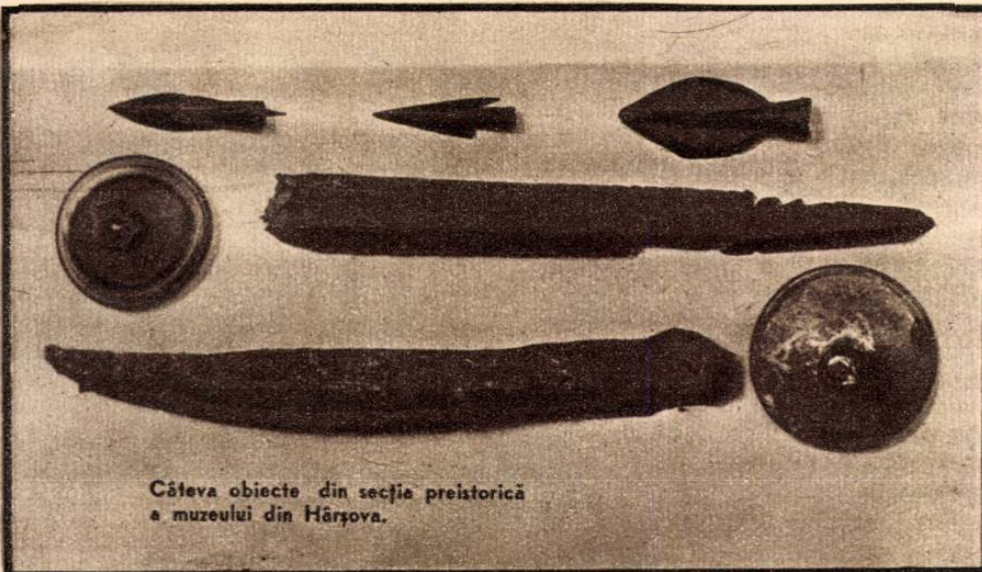
Hârșova strânge într'o ramă de tablou, toate priveliștile Dobrogii, din deltă, până în Deliorman!

Să mergeți la Hârșova, în vară. Are să vă poarte într'acolo Dunărea de aur, — Soarele învăpăiat — și are să vă primească stâncile de calcar și Hoga Ibrahim care o să psalmodieze, în fiecare seară, din minaret:

„Allahî ekber, Allahî ekber, — eşhedeheh lailâ il Allah.

„Eşheduhenne Muham-meden, resul il Allah!

N. PAPATANASIU

Câteva obiecte din secția preistorică a muzeului din Hârșova.

Mici sfaturi Scherk

Vă va iubi mai mult doamnă dacă-l scăpați de tortura cotidiană, de după ras. Oferiți un flacon de TARR, care suprimă usturimea rasului, netezește pielea și'l ferește de infecții. Flacoane a Lei 51, 72 și 129.

O pudră care țin

este pudra «Mystikum» Scherk. Superaară tuturor celorlalte prin puritatea și finețea ei. Are un parfum delicat și persistent. Cutii a Lei 35, 75 și 130.

Machilajul natural

caracterizează femeia elegantă. Si Dvs. veți reuși să fiți «naturală» întrebuițând fardul «Mystikum» Scherk — care aderă perfect dându-vă acea nuanță veritabilă pe care bărbații o apreciază atât de mult. Cutia Lei 70.

Citiți carticica atașată flaconului cu loțiunea de față Scherk. Veți

vedea că numai pielea bine curățată dă senzația de prospețime și înfă-

țișarea tinerească, dobândind farmecul atractiv al unei

frumuseți sănătoase. Loțiunea de față Scherk curăță

profund pielea, dând un obraz neted, delicat și

îmbujorat • Flacoane a Lei 62, 103, 164, 300, 475.

O carte vă informează

SCHERK
PARIS - BERLIN

Nu ne putem închipui
primejdiile ce ne-
amenință...

Asasul IN FATA MORȚII

declară că au pus în lucru avioane în asemenea număr, că peste *optsprezece luni* vor fi întâia națiune aviatcă din lume (loc pe care deocamdată îl dețin Rușii). Francezii nu se mai mulțumesc cu serviciul militar de un an și doi; pentru mânuirea armelor speciale — adică a armelor cari vor hotărî victoria, în războiul apropiat — au alcătuit corpuri de luptători *permanenți*, cu salarii de ingineri: pentru avioane, care de asalt, etc. (Etc. înseamnă și armele lor secrete). Germanii fabrică tunuri, avioane și submarine în asemenea cantitate, încât pentru procurarea materiilor prime au renunțat la alimentație: în Germania se mănâncă un singur fel de mâncare iar untul a fost rezervat numai bolnavilor din spitale. (Untul, de altfel, a început să se coteze la bursa din Berlin, la fel ca acțiunile industriale și devizele forte). Rușii au dovedit, de curând, lumii, că aviația lor va transporta batalioane întregi, cari vor cădea în spatele dușmanului, cu ajutorul parașutelor, perfect echipați: cu tunuri, mitraliere și tankuri. (Asemenea spectacol de necrezut

se po
„jurn
Cehosl
mită
minera
arsena
sud-est
Și adic
între
sportiv
am ap
și prev
Nouilor
depășe

NU e oare de mirare că omenirea rămâne încă întreagă la minte, în aceste înfrigate zile de pregătiri ale morții colective?... Cum de nu ne-am isterizat, neurastenizat cu toții, când vedem ce formidabile arme de războiu ni se făuresc, pentru asasinarea în aer, pe pământ și sub apă?...

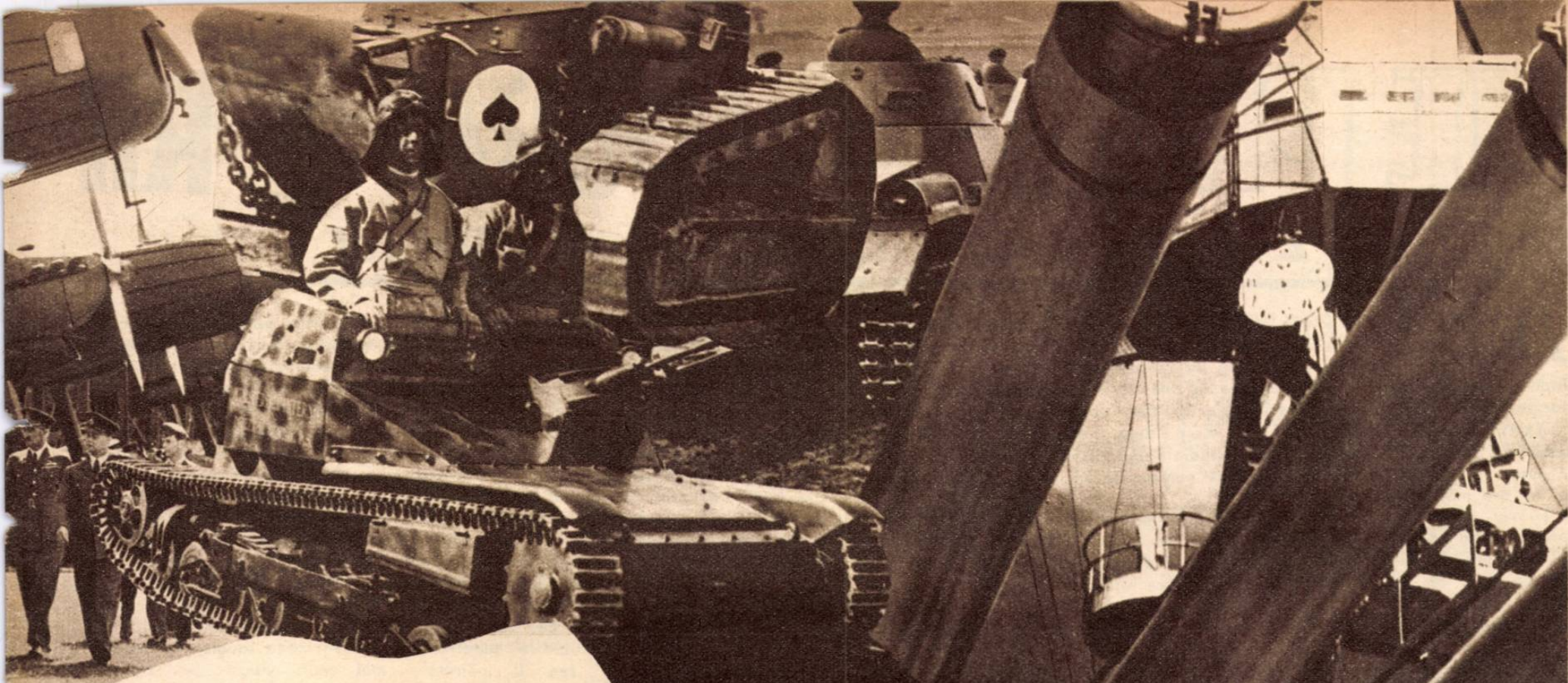
Există de bună-seamă o frenezie, în mijlocul sângelui vărsat, recunoscut și mărturisit de toți foștii luptători, cari se pomeneau cuprinși, în timpul luptelor, de poftele atât de pașnice și sănătoase, pofa de-a mânca mult, de-a bea peste măsură, de-a iubi cu patimă; în asemenea clipe de satanică agitație, viața amenințată își căuta refugiul în profundele ei instincte, răscolite, amenințate total.

Dar în ajunul cataclismului, în lumina crepusculară și statică, prevestitoare ale uraganului?... Cum de nu înnebunim?

Căci nu se poate spune că suntem inconștienți, sau n'am fost informați de cele ce se pun la cale, în toate continentele și mai cu seamă în Europa, care rămâne și pe tereul morții, întâiul dintre continente. Ziarele ne aduc vestea că Japonezii au construit avionul-lăcustă, menit să fie pilotat de un singur soldat de sacrificiu și care va avea menirea, în cursul războiului, să se arunce din văzduh cu micul avion încărcat de dinamită, în sârmele ghimpate ale dușmanului, asupra unui avion uriaș de bombardament al inamicului, sau în lagărul cartierului și statului-major dușman. Tot din ziare am aflat cu toți că Japonezii posedă o mitralieră mută — lucrând fără sgomot — și fiind în stare să descarce câteva zeci de mii de gloanțe, *pe minut*. Dar nici Americanii nu stau mai prejos: vasele lor de războiu vor purta roiuri de escadrile de avioane, care vor putea reduce la nimic vapoarele de războiu dușmane și orice fortificații de coastă. Englezii

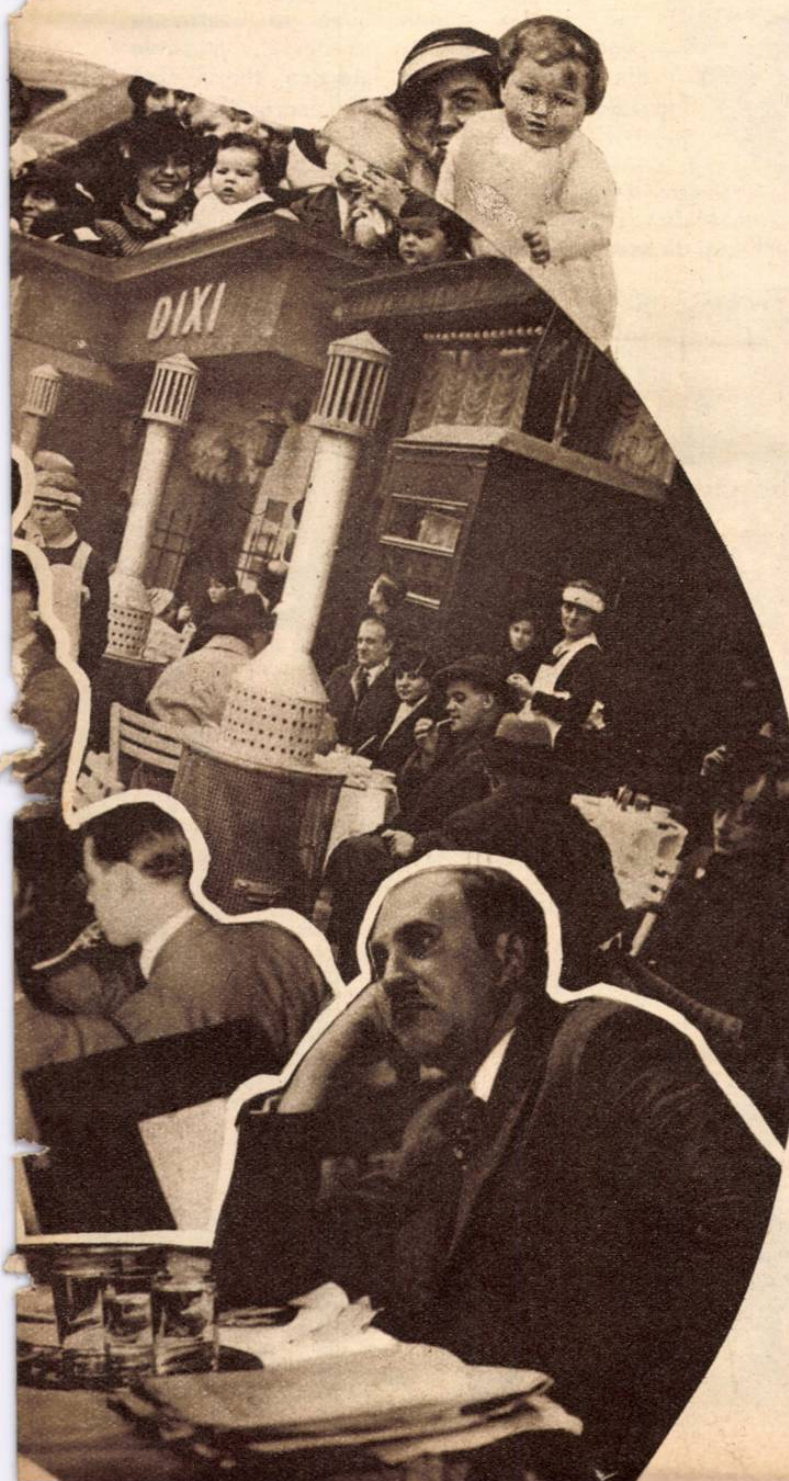
...Aceasta-i
fericirea,
căci ne sca-
pă de des-
nădejde.

ate vedea în acest moment la orice cinematograf, care oferă vorbit").
 ovacia e o țară relativ mică și până mai acum un an era re-
 pentru încălțăminte, olăria, ștofele și mai cu seamă apele ei
 le. În ultimul timp, Cehoslovacia a devenit în întregime un
 /, dela care se aprovizionează cu material de războiu întreg
 ul Europei.

ă ce crede omenirea că va putea ieși din această apocaliptică
 re de înarmări?... Un bal mascat, un pic-nic, sau un concurs
 în niciun caz nu. Ci un războiu, un cumplit războiu! Noi cei cari
 ucat luptele din 1914—1918, pe care le credeam înfiorătoare
 estitoare ale „sfârșitului civilizației” — ne putem socoti norocoși.
 generații li se pregătește un infern atât de înfiorător, încât
 ste imaginația omenească: Ultimul „mare” războiu de acum

douăzeci de ani va părea o ușoară co-
 medie, inclusiv Verdunul lui!

Totuși mamele își împopoțonează fetițele
 și băieții, ca niște păpuși grațioase, cu
 funte — toate dorind să aibă în familie
 un „mic lord” și o Shirley Temple. Tatăl
 se duce seara, după slujbă, la cafenea
 să joace liniștit un domino, sau la o
 berărie, să asculte puțină muzică „mo-
 dernă”, cu tobă, clinchete, saxofon și
 versuri lubrice. Doamnele afățate de
 admirabilul instinct de-a plăcea se iau
 la întrecere, prin magazine, la alegerea
 ultimelor țesături de mătasă, a perlelor
 și a blănurilor asortate, cu nuanțe de
 culori și fină bestialitate — iar teatrele,
 operele, posturile de radio din întreaga
 lume, oferă spectacole amuzante și bufe,
 drame de dragoste și muzică romantică,
 de parcă o mie de ani de-aci înainte
 niciun vifor nu se va mai năpusti și di-
 struge viețile oamenilor

S'ar părea că în preajma morții grozave,
 care ne pândește, destinul, în imensa
 lui milă, a avut grija să ne lovească
 simțirea cu o stupeoare neobișnuită, ca
 să nu vedem să nu auzim, să nu înțe-
 legem ceea ce ni se pregătește.

S'ar părea — dar adevărul e că nu sun-
 tem abrutizați de niciun narcotic. Dan-
 săm lucizi într'adevăr în fața morții —
 care stă drept în fața noastră, ne așteaptă,
 și către care, în cercul valsului nostru
 frenetic, ne apropiăm mereu. Acest op-
 timism e poate singurul sprijin al Istoriei —
 este marele necunoscut în care s'au
 ascuns instinctele sănătoase ale omenirii.
 Din ușoarele frivolități, din bucuriile de
 fiecare zi, din naivele concursuri de fru-
 musețe, glas, mimică sau sport, putem
 trage speranța că nebunia morții n'a
 cuprins încă toate mințile și că mai-e,
 poate, un mijloc — pe care omenirea
 sănătoasă îl va găsi și-l va impune cu
 vigoare, în ultimul moment! — pentru
 înlăturarea cataclismului și mântuirea bu-
 nului simț.

A

NE PLENCHĂ SBURĂTORII

PE MARGINEA ULTIMULUI ACCIDENT

DE câțva timp, o soartă crudă urmărește aviația noastră militară. Elemente din cele mai valoroase au fost răpite țării în plina lor ascensiune, când se aștepta din partea lor randamentul maxim.

Ultima tragedie, întâmplată la Varșovia în ziua de 7 Noembrie, când și-au găsit moartea într'un accident năprasnic fala aviației noastre, maiorul Mihai Pantazi și căpitanul inginer Popescu, ne poartă către o latură destul de obscură în aparență, totuși, studiată mai adânc, ne ridică un vâl care ar putea fi o adevărată cauză a acestor numeroase accidente ce tind să macine tot ce are mai bun aviația noastră.

În adevăr, observând accidentele aviatice din ultimii ani și cele întâmplate în cursul acestui an, apare ca un lucru straniu că majoritatea celor accidentați sunt cei apreciați sub numele de *ași*. Sburători încercați, ce au la activul lor sute și mii de ore de zbor. Piloți cari au supraviețuit prin bravura

lor clipelor primejdioase ale trecutului război. Piloți cari prin arta pilotajului își făceau din zborul antrenamentului, ore de agrement, stârnind admirațiile cele mai emoționante prin acrobațiile îndrăznețe. Aceștia socoteau accidentul drept ceva imposibil, ceva din apanajul nepricepuților în materie de pilotaj, aceștia fiind priviți cu compătimire ca și toți acei care își iau din vreme toate măsurile de precauție, fiind socotiți ca fricoși.

Tragedia întâmplată la Varșovia, în care și-a găsit moartea cel mai valoros echipagiu, mi-a răscolit multe amintiri și învățăminte trase din numeroase accidente întâmplare la noi și în alte părți.

Omenirea aceasta ce se sbate în lupta de toate zilele pe acest pământ, atât de deosebită, în aparență, dela țară la țară, dela climat la climat, etc., are o mare doză de asemănare ce o face să fie asemănată cu un singur furnicar ce-și trăiește epoca condusă de legi pe cât de necunoscute, pe atât de precise și de neînclăturat. Toți oamenii de pe pământ au aceleași sentimente paternele, aceleași bucurii și dureri, aceleași ambiții, de a fi admirat, iubit, etc., sentimente ce le întâlnim la omul sălbatec ca și la cel civilizat. În majoritatea cazurilor, omul este orgolios, îi place să fie admirat, când stăpânește ceva într'o scară mai ridicată decât cea comună, privește cu mulțumire toate aclamațiile mulțimii, se întrece pe sine, făcând actele cele mai nebunești ca sămențină faima, privind pe cei cu daruri comune cu compătimire. Aceste sentimente ce-au jucat atâtea renghiuri oamenilor, ies mult în evidență în lumea aviatorilor, în această meșerie primejdioasă, chemată să ridice omul pe culmile admirației, dar să-l și coboare până la mormânt.

Am făcut această mică digresiune, pentru a scoate în evidență un fapt constat în lumea sburătorilor și de a servi o lecție ce poate folosi mult acelor sburători ce și-au închinat viața văzduhului. Făcând abstracție de ultimul accident, articolul de față are scopul unei analize a accidentelor aviatice dela noi, accidente care-au răpit aviației noastre pe cei mai buni piloți, în condițiuni de foarte multe ori condamnabile pentru ei.

Cu exemple din țară și din străinătate, voi fi poate folositor într'o oarecare măsură piloților noștri priviți cu atâta simpatie de toată lumea și cărora toți le dorim numai bine.

În majoritatea cazurilor, făcând abstracție de împrejurările extraordinare, accidente se întâmplă din cauza neglijenței, a nerespectării unui punct din regulament, puncte ce sunt sistematic călcate, deși toate aceste sfaturi sunt scoase din tragice experiențe, dar, mai ales din orgoliul nemăsurat al sburătorilor.

Toți se cred ași. În consecință, măsuri de precauție: zero!

Asul, venind pe câmpul de zbor, dă ordin să i se scoată aparatul din hangar, pornește motorul, îl încearcă și chiar dacă dă câteva rateuri ce pot să aibă altă cauză în afară de aceea că motorul este rece, decolează, de multe ori fără parașută și nelegat de scaunul său, distrat; decolează sau în pierdere de viteză, sau în depart la americaine, figură de decolaj care cere multă abilitate și o mână sigură, fiind de multe ori fatală printr'o cădere pe o aripă sau pierdere de înălțime. Și asta pentru ce? Ca cei de jos să rămână în admirație și la aterisare să facă cerc în jurul său privindu-l cu admirație.

Autoritatea cea mai drastică nu poate stăvili aceste porniri ce sunt înrădăcinate în firea sburătorului. El se crede superior. Fără să-și dea seama că moartea îl pânzește mai mult decât pe ceilalți mai modești, mai precauți, care chiar fiind socotiți fricoși, își fac antrenamentul cum scrie la carte, nu încearcă să facă ceea ce știu că n'are rost să fie făcut, etc.

Să amintesc un caz dela noi în care și-a găsit moartea locotenentul Ion Tâmpa. Pe când zbura pe un Potez-25 pilotat de adjutantul Zamfirescu, aparatul cade într'un gol de aer care smulge pe pilot din carlingă. Acesta nu era legat, nu-și pusese nici parașuta și a fost sfărâmat la pământ. De ce nu și-a îmbrăcat parașuta? Greu de răspuns! Gândurile omului sunt atât de ascunse, încât nu s'a născut acea ființă care să le ghi-cească. Regretabil în acest caz este că nu s'a gândit nimeni să controleze dacă echipagiul a respectat punctele din regulament care interzice zborul fără parașută. Ce și-o fi zis nenorocitul: „Ei, pentru un zbor de câteva minute, ce să mai îmbrac parașuta!” Aci stă marea noastră greșală de care ne lovim ireparabil mereu. Prea sunt luate toate ușor. Prea sunt toate fleacuri. Dar nimeni nu-și dă seama că lucrurile mici călăuzesc pe cele mari.

Accidentul căpitanului aviator Olteanu, petrecut în luna Iulie a acestui an. Pilotul s'a prăbușit la Băneasa cu un avion nou pe care-l luase spre încercare dela Pipera.

Accidentul căpitanului aviator Hubert. El s'a produs în timpul unui meeting de aviație, care a avut loc la Brașov. Căpitanul Hubert, încercând să facă o demonstrație de urmărire de porumbel, s'a coborât cu avionul prea jos și, intrând în pierdere de viteză, s'a prăbușit.

